

FORMAT Potentiële deelnemers Preventieakkoord

Thematafel: Alcohol

Potentieel deelnemende partij: Koninklijke SlijtersUnie

Welke ambities heeft u op dit thema en waaraan zou u/uw sector een bijdrage willen leveren?

- A. Betere naleving van de bepalingen van de Drank- en Horecawet.
- B. Het terugdringen van het aantal verstrekking punten voor alcohol.
- C. Introductie van een bodemprijs voor alcohol.

Wat is uw inzet en wat zijn de door u beoogde acties? Wat kan uw partij bijdragen (zo concreet mogelijk met beoogd resultaat in 2020)?

- A. Aansturen gemeenten door handhavingsverzoeken bij gesignaleerde overtredingen.
- B. Als onder A.: een belangrijk deel van de verstrekking van alcohol vindt illegaal plaats, door niet vergunninghouders.
- C. Uit concurrentie oogpunt heeft de branche belang bij handhaving van een bodemprijs voor alcohol en zal daar ook actief op toe willen zien.

Wat en wie heeft u hiervoor nodig? Denk daarbij aan bedrijfsleven, gemeenten, rijksoverheid, scholen, zorgsector etcetera

- A. Gemeenten zullen hogere prioriteit aan handhaving moeten stellen.
- B. Als onder A: gemeente zullen bereid moeten zijn illegale verkopen aan te pakken en actief toezicht te houden, in plaats van het huidige passief toezicht.
- C. De rijksoverheid zal een bodemprijs wettelijk moeten vastleggen.

Op basis van de ingevulde formats wordt inzichtelijk welke maatregelen kansrijk zijn en welke partijen van meerwaarde (kunnen) zijn bij de thematafel (resp. overgewicht/alcohol/roken).

U dient deze format ingevuld in te leveren voor 30-3-2018, bij
dienstpostbuspreventieakkoord@minvws.nl

Van: Flyingwinebuyer
Aan: [REDACTED]
Cc: dienstpostbuspreventieakkoord
Onderwerp: RE: Preventieakkoord problematisch alcoholgebruik
Datum: vrijdag 23 maart 2018 11:09:20
Bijlagen: FORMAT Potentiele deelnemers Preventieakkoord 070318.docx

Geachte mevrouw [REDACTED],
In bijlage de ingevulde lijst.

Met vriendelijke groet,
Ron Andes
Voorzitter Koninklijke SlijtersUnie

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@minvws.nl]
Verzonden: donderdag 8 maart 2018 14:26
Aan: [REDACTED]@SlijtersUnie.nl' <[REDACTED]@SlijtersUnie.nl>; 'info@SlijtersUnie.nl' <info@SlijtersUnie.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@minvws.nl>; [REDACTED]
<[REDACTED]@minvws.nl>
Onderwerp: Preventieakkoord problematisch alcoholgebruik

Geachte heer Andes,

Zoals u waarschijnlijk al heeft gehoord, heeft het kabinet de intentie om een nationaal preventieakkoord te sluiten. Dit zal zich richten op de thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. De inzet op deze thema's werd breed gedeeld in de vijf rondetafelgesprekken die hebben plaatsgevonden. Op dit moment zijn we bezig met een ronde langs verschillende partijen met als doel te inventariseren welke partijen potentiële partners voor het akkoord op het thema alcohol kunnen zijn. Staatssecretaris Blokhuis heeft al aan de Kamer laten weten dat hij het akkoord wil sluiten met partijen die verantwoordelijkheid durven te nemen en resultaat willen bereiken. Het nationaal preventieakkoord moet verder gaan dan vrijblijvende afspraken. Doel van het preventieakkoord is dan ook om stevige ambities te formuleren voor de lange termijn en ambitieuze, concrete doelen en maatregelen voor 2020.

We zouden u (of evt. een andere vertegenwoordiger van de SlijtersUnie) dan ook graag uit willen nodig voor een gesprek om te inventariseren welke doelen en concrete bijdrage uw organisatie in zou brengen voor het thema Alcohol. Hiervoor dient het bijgevoegde format. Deze kunt u voorafgaand aan het gesprek invullen of aan de hand van het gesprek. Onze ambitie is om deze gesprekken op korte termijn plaats te laten vinden. Onze collega Imelda Al (zie ook cc) zal contact met u opnemen om een afspraak in te plannen.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, aarzelt u dan niet om contact op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Mede namens dhr. [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] | Beleidsmedewerker |
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |
Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M 06 [REDACTED] | [REDACTED]@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: flyingwinebuyer
Aan: Eus Peters
Cc: [redacted]; Wim van Dalen; [redacted]@sliitersunie.nl;
 [redacted]@noaberkracht.nl; [redacted]Assessor@lkvv.nl; Peter de Wolf; Cees-Jan Adema;
 [redacted]@oudersonderwijs.nl; [redacted]@knov.nl; [redacted]@kbo-
 pcob.nl; [redacted]; [redacted]@uvt.nl; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]@vng.nl;
 [redacted]@khn.nl; [redacted]@vnoncw-mkb.nl; [redacted]@knkv.nl;
 [redacted]@gdnog.nl; [redacted]@zn.nl; [redacted]@depoortvankleer.nl; Rene Koorda; [redacted]@planet.nl;
 Kianne van den Berg; [redacted]; [redacted]@ede.nl; [redacted]

Onderwerp: Re: Verslag 2e bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik
Datum: woensdag 6 juni 2018 21:11:35

Ron Andes

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 6 jun. 2018 om 20:45 heeft Eus Peters <[redacted]@rndweb.nl> het volgende geschreven:

De VDN is vóór blurring in de winkelstraten. De te strakke scheiding tussen horeca en retail en dienstverleners werkt niet goed. We weten dat aantrekkelijke vermenging leidt tot verlengen van verblijfsduur. En dat creëert voor zowel horeca als retail meer reuring en meer verkoopmomenten/mogelijkheden. Stop met bouwkundig verschillende eisen te stellen aan horeca en retailpanden. Dat komt uit de tijd dat je nog mocht roken, afzuiginstallaties e.d. Stop met bestemmingsplannen tot op pandniveau in te kleuren. Daghoreca en retail kun je prima mengen. Laat daghoreca zich aan winkelopeningstijden houden. Maak goede afspraken over uitstallingen en terrassen en je hebt een mooie straat. Let wel op met 'nachthoreca' in relatie tot wonen in binnensteden. Dat moet je meer scheiden van wonen/winkels. Zeker bij hogere geluidbelasting.

Dan de concepten zelf. **Niet alles is te blurren. Er zijn grenzen.** En die grens ligt bij zaken die de **volksgezondheid** aangaan en/of de **veiligheid**. Denk dan aan alcohol, 18+ films/games, medicijnen, benzine, vuurwerk. Dus herenmodezaken: verkoop broeken en boeken, geef bitterballen weg, maar geen borrels en bier. Een horecazaak die ervoor kiest om geen alcohol te schenken, zou best ook brood en besteksets en biologische handcrème mogen verkopen.

Zodra je alcohol verkoopt voor consumptie ter plaatse OF om mee te nemen, zijn er regels. Kies dan: horeca of retail. En dat een restaurant je een tablet geeft om die lekkere wijn te bestellen en morgen bij je af te leveren: dat kan. Ondernemers zoeken de rand op. Dat een slijter na sluitingstijd voor beperkt aantal vaste klanten een besloten proeverij op naam en uitnodiging organiseert: moet gaan kunnen. Nu is het raar dat klanten kleine hoeveelheden mogen proeven, we daar protocollen voor hebben, maar je mag het niet aanbieden. Zelfs geen inpassig gerichte signings. Een slijter moet misschien zelfs een evenementenvergunning aan moeten kunnen vragen om een kerstborrel te organiseren. Laten we minder echt

krampachtig doen over creatieve zaken als deze. En als dat niet kan: laat hem dan bij een kroeg of restaurant die proeverij organiseren. Een woonboulevard kan ook na een verbouwing een openingsfeestje organiseren. Schenk je geen alcohol, dan heb je geen vergunning nodig (bij x personen), doe je dat wel: vraag je vergunning aan. En waarom mag een supermarkt wél kerst/geschenkpakketten verkopen met wijn erin, maar mag een slijterij dat niet? Dat zijn voorbeelden waarover we het moeten hebben met VNG, handhaving etc. zodat volstrekt duidelijk is wat kan en niet kan. En ja, dan kunnen sommige dingen ook niet. Een heel schap met kruidenbitters in een VVV. Sorry. Want als je dat toestaat, mag een wereldwinkel ook Nigeriaanse wijn verkopen etc. En mag New York Pizza ook bier verkopen? Als ze een foodwinkel zijn, mag het (en kunnen ze thuisbezorgen mits aantoonbaar op leeftijd wordt gehandhaafd. Nu weet je niet eens OF ze alcohol verkopen!), maar als ze een horecazaak zijn met statafels etc., dan weer niet (want horeca verkoopt alleen voor consumptie ter plaatse). En stop met medewerkers moeten bij te schijven op vergunningen á 300 euro per transactie. Daar is geen horecazaak of slijter veiliger van geworden. Er is een SVH register. Daar staan alle mensen met een diploma sociale hygiëne in. Actueler en beter dan een vergunningensysteem. Alcohol is speciaal en niet doodnormaal.

Op dit moment kunnen consumenten al op ruim 30.000 plaatsen alcohol kopen óf consumeren. Nederland kent anno 2018 ongeveer 2.400 slijterijen of borrelshops in supermarkten waar alcohol verkocht mag worden. Daarnaast wordt in ruim 4.300 supermarkten zwak alcoholische drank verkocht, alsook in duizenden warenhuizen, foodspeciaalzaken en wijnwinkels en neemt de verkoop online toe. Parallel daaraan wordt in naar schatting minimaal 28.000 horecazaken alcohol verkocht voor consumptie ter plaatse. Ik heb nooit iemand gehoord die dat te weinig vond. Sterke nog, Een Vandaag vroeg aan panel: biertje bij de kapper: moet toch kunnen? En 77% zei daar geen behoefte aan te hebben en zei dat het niet hoefde. Beleving, reuring, gezelligheid: ja. Maar dat hoeft echt niet overal altijd met alcohol. Met het voorstel van Ziengs komen er nu ruim 100.000 reguliere winkels bij waar alcoholhoudende dranken niet alleen gekocht, maar tegelijk ook gedronken kunnen worden. Onderscheid tussen sterk en zwak alcoholhoudende dranken lijkt te verdwijnen. Niet oké. Winkelstraten zullen verschromelen als alles, altijd, overal mag.

EN wie gaat handhaven? Dat wordt onmogelijk. En dan mag handhaving ook nog eens de boeken doorzoeken of je maximaal de helft van de omzet uit alcohol haalt. Daar is het bijv. modezaken en woonzaken niet om te doen! Die geven je gratis versnaperingen, "beleving", ALS je maar koopt. Daar wil je niet naartoe. Scheiding sterk, zwak. Horeca met alcohol, slijters, food/warenhuis met zwak alcohol is een logische indeling. En doe je niet aan alcohol? Dan mag je alles blurzen. Dat zou een beloning moeten zijn

Groet
Eus

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Verzonden: woensdag 6 juni 2018 18:39

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; Eus Peters

<[redacted]@rndweb.nl>; Wim van Dalen <[redacted]@stap.nl>;
 '[redacted]@slijtersunie.nl' <[redacted]@slijtersunie.nl>; [redacted]@noaberkracht.nl'
 <[redacted]@noaberkracht.nl>; [redacted] <[redacted]@cbl.nl>;
 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' <[redacted]@stiva.nl>; 'Cees-
 Jan Adema' [redacted]@dranken.org>; [redacted]@oudersonderwijs.nl'
 <[redacted]@oudersonderwijs.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>;
 [redacted] '[redacted]@rdgg.nl>; [redacted]@kbo-pcob.nl'
 <[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted]'
 <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@uyt.nl'
 <[redacted]@uyt.nl>; [redacted]@trimbos.nl' <[redacted]@trimbos.nl>;
 [redacted]@vng.nl' <[redacted]@vng.nl>; [redacted]@khn.nl' <[redacted]@khn.nl>;
 [redacted]@vnoncw-mkb.nl' <[redacted]@vnoncw-mkb.nl>; [redacted]'
 <[redacted]>; [redacted]@knkv.nl' <[redacted]
 [redacted]@knkv.nl>; [redacted]@ggdnog.nl' <[redacted]@ggdnog.nl>;
 [redacted]@zn.nl' <[redacted]@zn.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl'
 <[redacted]@depoortvankleef.nl>; Rene Roorda <[redacted]@cbl.nl>;
 [redacted]@planet.nl; Rianne van den Berg [redacted]@ggdijsseiland.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted] <[redacted]@vo-raad.nl>
CC: [redacted]@ede.nl' <[redacted]@ede.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Verslag 2e bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik

Beste tafelgenoten,

Jullie hebben vast kennis genomen van het bericht dat de heer Ziengs van de VVD met een initiatief komt om verstrekking van alcohol fors te verruimen. Zie ook <https://nos.nl/l/2235320>

Staatssecretaris Blokhuis heeft naar aanleiding daarvan het volgende bericht naar buiten gebracht.

Blokhuis: "ik gun iedereen z'n biertje of wijntje. Maar in deze tijd waarin we steeds meer weten over de gezondheidsrisico's van alcohol ben ik er natuurlijk geen voorstander van om het aantal plekken waar je alcohol kunt verkrijgen bijna ongelimiteerd te laten groeien.

Hoe we als samenleving gezonder om kunnen gaan met alcohol is een prominent onderwerp in de gesprekken over het Nationaal Preventieakkoord. Ik stel voor dat we het initiatiefvoorstel van de heer Ziengs daar niet los van zien maar juist in samenhang behandelen. Bij slimme ideeën voor winkels in deze nieuwe tijden van online shoppen, kan ik me overigens van alles voorstellen. Maar met alcohol moeten we voor onze gezondheid juist bewuster omgaan en niet lossen."

Ik wil dit bericht graag delen met jullie.

Ik ben ook benieuwd naar jullie reactie, in het licht ook van de standpunten die we eerder aan tafel over dit onderwerp hebben gewisseld en de voorstellen van de deelgroep over blurring.

Groet,

06

Van:**Verzonden:** woensdag 6 juni 2018 13:32

Aan: 'Eus Peters'; Wim van Dalen; @slijtersunie.nl; @noaberkracht.nl;
 ; 'Assessor@lkvv.nl'; 'Peter de Wolf'; 'Cees-Jan Adema';
 @oudersonderwijs.nl; @knov.nl;
 @kbo-pcob.nl; ; @uvt.nl;
 @trimbos.nl; @vng.nl; ; @khn.nl;
 @vnoncw-mkb.nl; ; @knkv.nl;
 @ggdnog.nl; @zn.nl; @depoortvankleef.nl; Rene
 Koorda; @planet.nl; Rianne van den Berg; ;

CC:**Onderwerp:** RE: Verslag Ze bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik

Dag allen,

Goed om te zien dat er veel gebeurt in de werkgroepen. Aan alle werkgroepen en bijbehorende penvoerders willen we vragen vóór vrijdag 16.00 uur a.s. de laatste versie van de proposals aan de gehele groep te sturen. Zodat iedereen zicht heeft op hoe deze ervoor staan en de gelegenheid heeft om aan te haken, dan wel de werkgroep iets mee te geven. Mocht dat nou echt niet lukken, dan graag even aangeven bij en/of mij.

Vrijdag eind van de dag kunnen jullie ook de stukken vanuit het secretariaat verwachten ter voorbereiding van de bijeenkomst van woensdag a.s. (13 juni, 14.00-16.30, Ministerie VWS te Den Haag).

Vriendelijke groet,

<!--[if !vml]><image001.jpg><!--[endif]> | Beleidsmedewerker |
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming
 en Preventie |
 Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 M 06 | @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: Eus Peters [mailto: @rndweb.nl]**Verzonden:** dinsdag 5 juni 2018 15:43

Aan: Wim van Dalen; @slijtersunie.nl;
 @noaberkracht.nl; ; 'Assessor@lkvv.nl'; 'Peter de Wolf';
 'Cees-Jan Adema'; @oudersonderwijs.nl; @knov.nl;
 ; @kbo-pcob.nl; ;
 @uvt.nl; @trimbos.nl; @vng.nl;
 ; @khn.nl; @vnoncw-mkb.nl; ;
 @knkv.nl; @ggdnog.nl; @zn.nl;
 @depoortvankleef.nl; Rene Koorda; @planet.nl; Rianne van den Berg;

CC:**Onderwerp:** RE: Verslag Ze bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik

Enkele toevoegingen gedaan. Dank [redacted] en Wim voor initiatief en redactie.

Met vriendelijke groet,

Eus Peters

T: +31 [redacted]

M: +31 [redacted]

Van: Wim van Dalen <[redacted]@stap.nl>

Verzonden: dinsdag 5 juni 2018 09:48

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@slijtersunie.nl' <[redacted]@slijtersunie.nl>; Eus Peters <[redacted]@rndweb.nl>; [redacted]@noaberkracht.nl' <[redacted]@noaberkracht.nl>; [redacted] <[redacted]@cbl.nl>; 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' <[redacted]@stiva.nl>; 'Cees-Jan Adema' <[redacted]@dranken.org>; [redacted]@oudersonderwijs.nl' <[redacted]@oudersonderwijs.nl>; [redacted]@knov.nl' [redacted]@knov.nl>; [redacted] <[redacted]@rdgg.nl>; [redacted]@kbo-pcob.nl' <[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted] <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@uvt.nl' <[redacted]@uvt.nl>; [redacted]@trimbos.nl' <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted]@vng.nl' <[redacted]@vng.nl>; [redacted]@minvws.nl>; [redacted]@khn.nl' <[redacted]@khn.nl>; [redacted]@vnoncw-mkb.nl' <[redacted]@vnoncw-mkb.nl>; [redacted] <[redacted]>; [redacted]@knkv.nl' <[redacted]@knkv.nl>; [redacted]@ggdnog.nl' <[redacted]@ggdnog.nl>; [redacted]@zn.nl' <[redacted]@zn.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl' <[redacted]@depoortvankleef.nl>; Rene Roorda <[redacted]@cbl.nl>; [redacted]@planet.nl; Rianne van den Berg <[redacted]@ggdijsseiland.nl>; [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted] <[redacted]@vo-raad.nl>

CC: [redacted]@ede.nl' [redacted]@ede.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@minvws.nl

Onderwerp: RE: Verslag 2e bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik

Dag allen,

Hierbij de bijdrage van de werkgroep blurring waarin de commentaren van de leden die hebben gereageerd zijn verwerkt.

Met vriendelijke groet, Wim van Dalen

Ir. W.E. van Dalen

Directeur

Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP

Postbus 9769 | 3506 GT | Utrecht

T: +31 (0)30 [redacted] | 06 [redacted]

E: [redacted]@stap.nl | I: / www.stap.nl

Twitter: @ [redacted]

Bezoek www.alcoholmanifest.nl en lees hoe het Nederlandse alcoholbeleid kan worden versterkt

Bezoek www.alcoholenborstkanker.nl voor informatie over alcoholgebruik en het ontstaan van borstkanker

Het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP is een onafhankelijk kennisinstituut dat zich inzet voor een effectief alcoholbeleid en voor publieke bewustwording van de gezondheidsrisico's van alcohol.

<image002.png>

Blurring / Evaluatie Drank- en Horecawet

A4 over blurring.

De volgende vragen dienen te worden beantwoord:

- Welke maatregelen/afspraken worden hier concreet voorgesteld? Wat is de ambitie voor 2020 en welke voor 2040?
- Wie/wat is hiervoor nodig? Dit kunnen ook partijen zijn die nu nog niet zijn aangesloten.

Probleem van blurring met alcohol

- Door het toestaan van blurring met alcohol (zowel verkopen voor consumptie ter plekke als gratis verstrekken, als verkopen voor consumptie elders dan ter plekke) wordt het normaal om in winkels, kappers en bij bijvoorbeeld schoonheidssalons alcohol te drinken en/of daar te verkopen voor consumptie thuis. Dit is een duidelijke verruiming van de sociale norm, immers alcohol wordt overal vrij verkrijgbaar, terwijl met het preventieakkoord een omgekeerde beweging beoogd wordt.
- Het schenken van alcohol is nu aan strenge regels gebonden, en voorbehouden aan doorgaans getrainde medewerkers onder leiding van een leidinggevende met een diploma sociale hygiëne. De reden hiervoor is dat alcohol een risicovol product is, zeker voor kinderen en jongeren. Blurring met alcohol is het antwoord van gemeenten op winkelleegstand.
- Sommige retail-organisaties zien het kunnen verstrekken van alcohol door hun leden als een noodzakelijk antwoord om het tij te kunnen keren van de consument die steeds meer online plaats in plaats van in een fysieke winkel. Alcohol is kennelijk het antwoord op veranderend koopgedrag.
- Los van het feit dat Nederland een te veel aan winkeloppervlakte heeft, wegen de risico's van ongereguleerd en ongebreideld alcohol schenken ruimschoots op tegen het discutabele economische argument dat wordt aangevoerd en dat in de crisistijd ontstaan is.
- Een van de hierboven genoemde regels is het verbod op schenken aan jongeren onder de 18 jaar. Deze regel blijkt in de praktijk niet eenvoudig na te leven, dit geldt helemaal voor het verbod op indirecte verstrekking. Medewerkers van supermarkten, slijters en horecabedrijven worden getraind om, zoals de wet voorschrijft, de leeftijd van jeugdige kopers op basis van hun identiteitsbewijs vast te kunnen stellen bij iedereen die er jonger uitziet dan 25 jaar. De afgelopen jaren gaat dit, zij het langzaam, beter.
- Het lijkt ons waarschijnlijk dat als er potentieel meer dan 100.000 bedrijven bijkomen die min of meer ongereguleerd alcohol mogen verstrekken, dit de naleving van de leeftijdsgrens niet ten goede komt.
- Het bedrijfsleven, maar ook de politiek in Nederland hecht zeer aan een level playing field. Zonder level playing field is er immers geen sprake van eerlijke concurrentie. Wanneer een winkel of retailer alcohol mag schenken, is er bij uitstek sprake van oneerlijke concurrentie met de reguliere horeca, die aan allerlei voorwaarden dient te voldoen.
- De beperkte handhavingscapaciteit bij gemeenten moet bij meer bedrijven worden ingezet, dat leidt tot minder effectieve handhaving of er moet geld bij. Bovendien moeten handhavers twee regims toepassen: een door de gemeente bedacht licht regiem op winkels en het normale regiem op horeca en slijterijen. Dit laatste is niet alleen arbitrair, maar ook verwarrend. Zeker als, zoals in sommige gemeenten het geval is, de lokaal versoepelde regels alleen gelden voor het centrum.

Wat is er nodig, nu en in de komende decennia?

Op korte termijn:

- Het kabinet moet nog veel duidelijker naar gemeenten communiceren dat blurring met alcohol verboden is.
- Het kabinet moet ingrijpen bij gemeenten die blurring bewust blijven toestaan, omdat blurring tegen alles indruist wat het preventiebeleid beoogt.
- Doordat het blurring in de ogen van diverse ondernemers inmiddels als niet strijdig met de wet wordt beschouwd is het van belang dat ondernemers goed worden voorgelicht over de huidige wettelijke bepalingen.
- Introductie van een wettelijke meldplicht voor levensmiddelenwinkels die zwak-alcoholhoudende dranken verkopen.

Op langere termijn:

Geen overeenstemming en volgens diverse leden van de werkgroep niet aan de orde wat blurring betreft.

Aanvullende opmerking [REDACTED] (KHN):

- Als er al verruiming zou moeten komen van de mogelijkheden voor winkeliers om alcohol te verkopen, WAT WIJ EEN SLECHT IDEE VINDEN, dan moet het ook zo zijn:
 - o dat ondernemers met een DHW-vergunning ook aan retail kunnen doen, EN
 - o dat de regels voor iedereen gelijk zijn (dus oa voor retailers: ook een verklaring sociale hygiëne en voldoen aan inrichtingseisen bv)

Aanvullende opmerking Wim van Dalen (STAP)

Blurren betekent een ruimere beschikbaarheid van alcohol terwijl de beperking van de beschikbaarheid van alcohol één van de drie belangrijke effectieve middelen is om de alcoholproblematiek in de samenleving te terug te dringen (WHO, 2017).

Het voorstel van STAP is om in de Alcoholtafel te bespreken hoe het aanbod van alcohol in de nabije toekomst verder beperkt zou moeten worden

Van: Flyingwinebuyer
Aan: "Wim van Dalen"; "Eus Peters";
 @slijtersunie.nl; @noaberkracht.nl; Assessor@lkvv.nl; "Peter de Wolf";
 Cees-Jan Adema; @oudersonderwijs.nl; @knov.nl; @uvt.nl; @trimbos.nl;
 @kbo-pcob.nl; @khn.nl; @vnoncw-mkb.nl; @ggdnog.nl;
 @zn.nl; @depoortvankleef.nl; "Rene Roorda"; "Kianne van den Berg";
 @ede.nl; @oudewater.nl; @hoorn.nl
Cc:
Onderwerp: RE: 4e bijeenkomst preventieakkoord problematisch alcoholgebruik
Datum: dinsdag 3 juli 2018 15:07:33
Bijlagen: image002.png

Dank je Wim.

Van: Wim van Dalen [mailto: @stap.nl]
Verzonden: dinsdag 3 juli 2018 14:01
Aan: < @VNG.NL>; < @minvws.nl>;
 < @knkv.nl>; 'Eus Peters' < @rndweb.nl>;
 @slijtersunie.nl < @slijtersunie.nl>; @noaberkracht.nl
 < @noaberkracht.nl>; < @cbl.nl>;
 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' < @stiva.nl>; 'Cees-Jan Adema'
 < @dranken.org>; @oudersonderwijs.nl
 < @oudersonderwijs.nl>; @knov.nl < @knov.nl>;
 < @rdgg.nl>; @kbo-pcob.nl < @kbo-
 pcob.nl>; < @jellinek.nl>; @uvt.nl
 < @uvt.nl>; @trimbos.nl < @trimbos.nl>;
 < @minvws.nl>; @khn.nl < @khn.nl>; @vnoncw-mkb.nl
 < @vnoncw-mkb.nl>; @ggdnog.nl < @ggdnog.nl>;
 @zn.nl < @zn.nl>; @depoortvankleef.nl
 < @depoortvankleef.nl>; 'Rene Roorda' < @cbl.nl>; 'Rianne van den Berg'
 < @ggdijsselland.nl>; < @trimbos.nl>;
 < @vo-raad.nl>; < @cbl.nl>;
 @oudewater.nl < @oudewater.nl>;
 @knkv.nl
CC: @minvws.nl>; @ede.nl
 < @ede.nl>; < @VNG.NL>; @hoorn.nl
 < @hoorn.nl>
Onderwerp: RE: 4e bijeenkomst preventieakkoord problematisch alcoholgebruik

Reactie op VNG voorstel over blurring.

Afgezien van het feit dat we het ten principale oneens zijn met het ingediende nieuwe voorstel wil ik ook vermelden dat het niet juist is dat er maar twee handhavingsverzoeken zijn ingediend die zoals de VNG aangeeft 'eenvoudig' konden worden opgelost.

Zie bijlage.

Groet Wim van Dalen

Ir. W.E. van Dalen

Directeur

Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP

Postbus 9769 | 3506 GT | Utrecht

T: +31 (0)30 [redacted] | 06 [redacted]

E: [redacted]@stap.nl | I: / www.stap.nl

Twitter: @ [redacted]

Bezoek www.alcoholmanifest.nl en lees hoe het Nederlandse alcoholbeleid kan worden versterkt

Bezoek www.alcoholenborstkanker.nl voor informatie over alcoholgebruik en het ontstaan van borstkanker

Het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP is een onafhankelijk kennisinstituut dat zich inzet voor een effectief alcoholbeleid en voor publieke bewustwording van de gezondheidsrisico's van alcohol.

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@VNG.NL]

Verzonden: dinsdag 3 juli 2018 13:06

Aan: [redacted]; [redacted]; 'Eus Peters'; Wim van Dalen;
[redacted]@slijtersunie.nl; [redacted]@noaberkracht.nl; [redacted]; 'Assessor@lkvv.nl';
'Peter de Wolf'; 'Cees-Jan Adema'; [redacted]@oudersonderwijs.nl; [redacted]@knov.nl;
[redacted]; [redacted]@kbo-pcob.nl; [redacted];
[redacted]@uvt.nl; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]; [redacted]@khn.nl;
[redacted]@vnoncw-mkb.nl; [redacted]@ggdnog.nl; [redacted]@zn.nl;
[redacted]@depoortvankleef.nl; 'Rene Roorda'; 'Rianne van den Berg'; [redacted]; [redacted];
[redacted]; [redacted]; [redacted]@oudewater.nl; [redacted];
CC: [redacted]; [redacted]@ede.nl; [redacted]; [redacted]@hoorn.nl'

Onderwerp: RE: 4e bijeenkomst preventieakkoord problematisch alcoholgebruik

Beste Allen,

Bijgaand het VNG voorstel voor het thema Blurring. We hebben het liggende voorstel niet aangepast, omdat de probleemstelling en de maatregelen in essentie afwijken van het VNG standpunt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

M 06 [redacted]

www.vng.nl

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]

Verzonden: dinsdag 3 juli 2018 10:10

Aan: [redacted] <[redacted]@knkv.nl>; 'Eus Peters'
<[redacted]@rndweb.nl>; 'Wim van Dalen' <[redacted]@stap.nl>; [redacted]@slijtersunie.nl
<[redacted]@slijtersunie.nl>; [redacted]@noaberkracht.nl <[redacted]@noaberkracht.nl>; [redacted]

' < [redacted]@cbl.nl>; 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' <[redacted]@stiva.nl>; 'Cees-Jan Adema' <[redacted]@dranken.org>; [redacted]@oudersonderwijs.nl' <[redacted]@oudersonderwijs.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>; [redacted]' <[redacted]@rdgg.nl>; [redacted]@kbo-pcob.nl' <[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted]' <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@uvt.nl' <[redacted]@uvt.nl>; [redacted]@trimbos.nl' <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted] <[redacted]@VNG.NL>; [redacted] @minvws.nl>; [redacted]@khn.nl' <[redacted]@khn.nl>; [redacted]@vnoncw-mkb.nl' <[redacted]@vnoncw-mkb.nl>; [redacted]@ggdnog.nl' <[redacted]@ggdnog.nl>; [redacted]@zn.nl' <[redacted]@zn.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl' <[redacted]@depoortvankleef.nl>; 'Rene Roorda' <[redacted]@cbl.nl>; 'Rianne van den Berg' <[redacted]@ggdijselland.nl>; [redacted]' <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted]' <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]' <[redacted]@cbl.nl>; [redacted]@oudewater.nl' <[redacted]@oudewater.nl>; [redacted]' <[redacted]@knkv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@ede.nl' <[redacted]@ede.nl>

Onderwerp: 4e bijeenkomst preventieakkoord problematisch alcoholgebruik

Beste deelnemers aan de bijeenkomsten Problematisch Alcoholgebruik van het preventieakkoord,

Aanstaande vrijdag 6 juli staat er weer een bijeenkomst gepland van 14:00 tot 16:30 uur, bij het Ministerie van VWS in Den Haag Apollozaal 1. We horen graag even wanneer u *niet* aanwezig kan zijn en of (en door wie) u wordt vervangen.

De agenda van vrijdag zal er als volgt uit komen te zien:

- Opening;
- Bespreken proposals;
 - o Onderwijs en alcohol (zie bijlage 2.1)
 - o Sport
 - o Vroegsignalering
 - o Blurring
 - o Naleving
 - o Marketing (eerste opzet)
 - o Doorschenken (eerste opzet)
- Bespreken concepttekst preventieakkoord: de overwegingen en ambities zijn nu omgebouwd naar een tekst die de vorm heeft van een akkoord. Onder deel 2 is vast een start gemaakt met het invullen van de thema's met maatregelen en doelstellingen. Als voorbeeld is hiervoor het stuk over onderwijs en alcohol genomen. Deze tekst dient echter aangepast te worden indien de onderliggende tekst wordt gewijzigd. Voor nu dient dit als voorbeeld voor hoe de tekst eruit kan komen te zien. (bijlage 3)
- Planning voor komende bijeenkomsten;
- Rondvraag;
- Afsluiting

Aan de penvoerders van de overige proposals vragen we de nieuwe versie van hun stuk graag

uiterlijk woensdag 4 juli 16.00 uur rond te sturen door middel van een reactie op deze mail (allen beantwoorden).

We verwelkomen jullie graag vrijdag aanstaande!

Vriendelijke groet,

en

| Beleidsmedewerker |

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |

Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M 06 | @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: Flyingwinebuyer
Aan: "Wim van Dalen"; @slijtersunie.nl; "Eus Peters"; @knvb.nl; Assessor@lkvv.nl; "Peter de Wolf"; "Cees-Jan Adema"; @oudersonderwijs.nl; @knov.nl; @mboraad.nl; @vo-raad.nl; @depoortvankleef.nl; @jellinek.nl; @knov.nl; @trimbos.nl; @vng.nl; @kbn.nl; @vnoncw-mkb.nl; @depoortvankleef.nl; "Rene Roorda"; "Rianne van den Berg"; @mboraad.nl; @ggdghor.nl; @vo-raad.nl; @mboraad.nl; @cbl.nl; "Verhoeve, Pieter"; @ede.nl;
Cc: @ede.nl;
Onderwerp: RE: Concepttekst PA problematisch alcoholgebruik tbv achterbancheck
Datum: woensdag 29 augustus 2018 16:19:17

Met alle punten eens!

Van: @noaberkracht.nl
Verzonden: woensdag 29 augustus 2018 15:41
Aan: @minvws.nl; @knkv.nl; 'Eus Peters' <@rndweb.nl>; @knvb.nl <@knvb.nl>; 'Wim van Dalen' <@stap.nl>; @slijtersunie.nl <@slijtersunie.nl>; @telfort.nl; 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' <@stiva.nl>; 'Cees-Jan Adema' <@dranken.org>; @oudersonderwijs.nl <@oudersonderwijs.nl>; @knov.nl <@knov.nl>; @mboraad.nl <@mboraad.nl>; @vo-raad.nl <@vo-raad.nl>; @depoortvankleef.nl <@depoortvankleef.nl>; @jellinek.nl <@jellinek.nl>; @knov.nl <@knov.nl>; @rdgg.nl; @kbo-pcob.nl <@kbo-pcob.nl>; @jellinek.nl; @uvt.nl <@uvt.nl>; @trimbos.nl <@trimbos.nl>; @vng.nl <@vng.nl>; @minvws.nl; @khn.nl <@khn.nl>; @vnoncw-mkb.nl <@vnoncw-mkb.nl>; @depoortvankleef.nl <@depoortvankleef.nl>; 'Rene Roorda' <@cbl.nl>; 'Rianne van den Berg' <@ggdijsseiland.nl>; @trimbos.nl; @vo-raad.nl; @cbl.nl; @knkv.nl; @zn.nl; @mboraad.nl <@mboraad.nl>; @ggdghor.nl <@ggdghor.nl>; @gezondschool.nl; @vo-raad.nl <@vo-raad.nl>; @mboraad.nl <@mboraad.nl>; @cbl.nl <@cbl.nl>; @ggdghor.nl; 'Verhoeve, Pieter' @oudewater.nl
CC: @ede.nl <@ede.nl>; @minvws.nl; @minvws.nl
Onderwerp: RE: Concepttekst PA problematisch alcoholgebruik tbv achterbancheck

Hallo Allemaal,

Hier enkele punten die wij als NVDI graag anders verwoord willen zien.

Blz 10. De zin in de paragraaf over Blurring waarin staat dat "de effecten van lokaal maatwerk" onderzocht worden dient wat ons betreft geschrapt te worden aangezien deze zin de

VNG te veel de mogelijkheid geeft om opnieuw pilots te straten.

Blz 17. Willen wij graag toegevoegd zien dat als de 17 jarige testkoper op juridische problemen stuit, de wetgeving zodanig aangepast zou moeten worden, dat dit wel mogelijk is.

Blz 17. Verbetering van de handhaving door gemeenten. Punt 5 Wij vinden dit punt tamelijk voorzichtig gebracht. Wij hebben aangegeven dat de lokale bestuurlijke inmenging erg groot is waardoor er vaak niet gehandhaafd wordt. Dit komt de naleving niet ten goede. Wij zouden dit punt dan ook graag iets uitgebreider in het stuk willen hebben.

Bij het stukje over de 10 gemeenten die gezocht worden zouden we graag "verschillende gemeenten zien staan. Niet alleen grote gemeenten maar echt verschillende grote gemeenten maar ook platte landsgemeente enz.

Blz 18 een hele belangrijke in de strijd tegen alcoholmatiging : De zin dat onderzocht wordt of strafbaarstelling van wederverstreking nodig is moet worden aangepast. Wij hebben diverse keren aangegeven dat dit absoluut nodig is, aangezien daar een groot probleem ligt. Er zou moeten komen te staan:

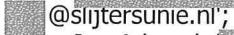
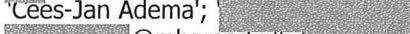
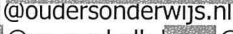
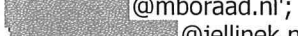
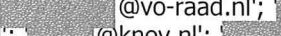
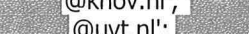
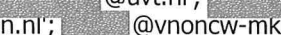
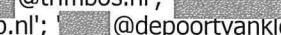
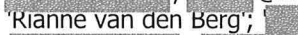
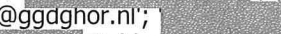
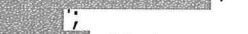
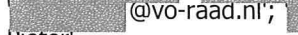
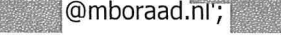
Dat onderzocht moet worden hoe de strafbaarstelling van wederverstreking mogelijk kan worden gemaakt. Daarnaast heb ik vorige week een motivatie hiervoor geschreven. Ik mis deze volledig. Wij zijn van mening dat wij hier ook een concreet doel moeten aangeven. De zin zoals die er nu staat is niets zeggend. Het kan niet zo zijn dat wij in 2030 aan kunnen geven dat de naleving met 95% gehaald is maar dat de jeugd nog evenveel aan alcohol kan komen via wederverstreking. Dan sla je de plank volledig mis.

Met vriendelijke groeten,

Voorzitter NVDI

Van: [mailto:@minvws.nl]

Verzonden: vrijdag 24 augustus 2018 10:23

Aan: ; 'Eus Peters'; @knvb.nl; 'Wim van Dalen';
@sljtersunie.nl; ; 'Assessor@lkvv.nl'; 'Peter de Wolf';
 'Cees-Jan Adema'; @oudersonderwijs.nl; @knov.nl;
@mboraad.nl; @vo-raad.nl; @depoortvankleef.nl;
@jellinek.nl; @knov.nl; @kbo-pcob.nl;
; @uvt.nl; @trimbos.nl; @vng.nl;
; @khn.nl; @vnoncw-mkb.nl; @depoortvankleef.nl; 'Rene Koorda';
 'Kianne van den Berg'; ; ; ; ;
; @mboraad.nl; @ggdghor.nl; ;
@vo-raad.nl; @mboraad.nl; @cbl.nl; ; 'Verhoeve,
 Pieter'

CC: @ede.nl; ;

Onderwerp: Concepttekst PA problematisch alcoholgebruik tbv achterbancheck

Beste deelnemers PA Problematisch alcoholgebruik,

Zoals afgesproken ontvangt u hierbij de nieuwe conceptversie van het Preventieakkoord voor het thema problematisch alcoholgebruik. In deze versie is jullie inbreng, de inbreng van de tekstschrijver en de staatssecretaris verwerkt. We vragen jullie deze versie nogmaals door te

nemen en, wanneer van toepassing, voor te leggen aan jullie achterban of relevante partners, uiteraard met nog steeds dezelfde vertrouwelijkheid als aan het begin van dit proces afgesproken. U heeft de mogelijkheid om uiterlijk 29 augustus met vervangende of aanvullende tekstvoorstellen te komen. Op 3 september kunt u de nieuwe laatste versie verwachten. Op 7 september zullen we vervolgens de 'puntjes op de i' zetten en toewerken naar – aan het einde van de bijeenkomst – de definitieve versie van ons thema van het Preventieakkoord. Tijdens deze bijeenkomst willen we voorkomen dat er nog grote wijzigingen plaats moeten vinden in de tekst. Indien er grote wijzigingen op de tekst nodig zijn, vragen we jullie dat tijdig te melden.

Tijdens de bijeenkomst van 7 september zal monitoring en borging tevens een besprekingspunt zijn. Jullie zullen hiervoor een tekst ontvangen voorafgaand aan de bijeenkomst.

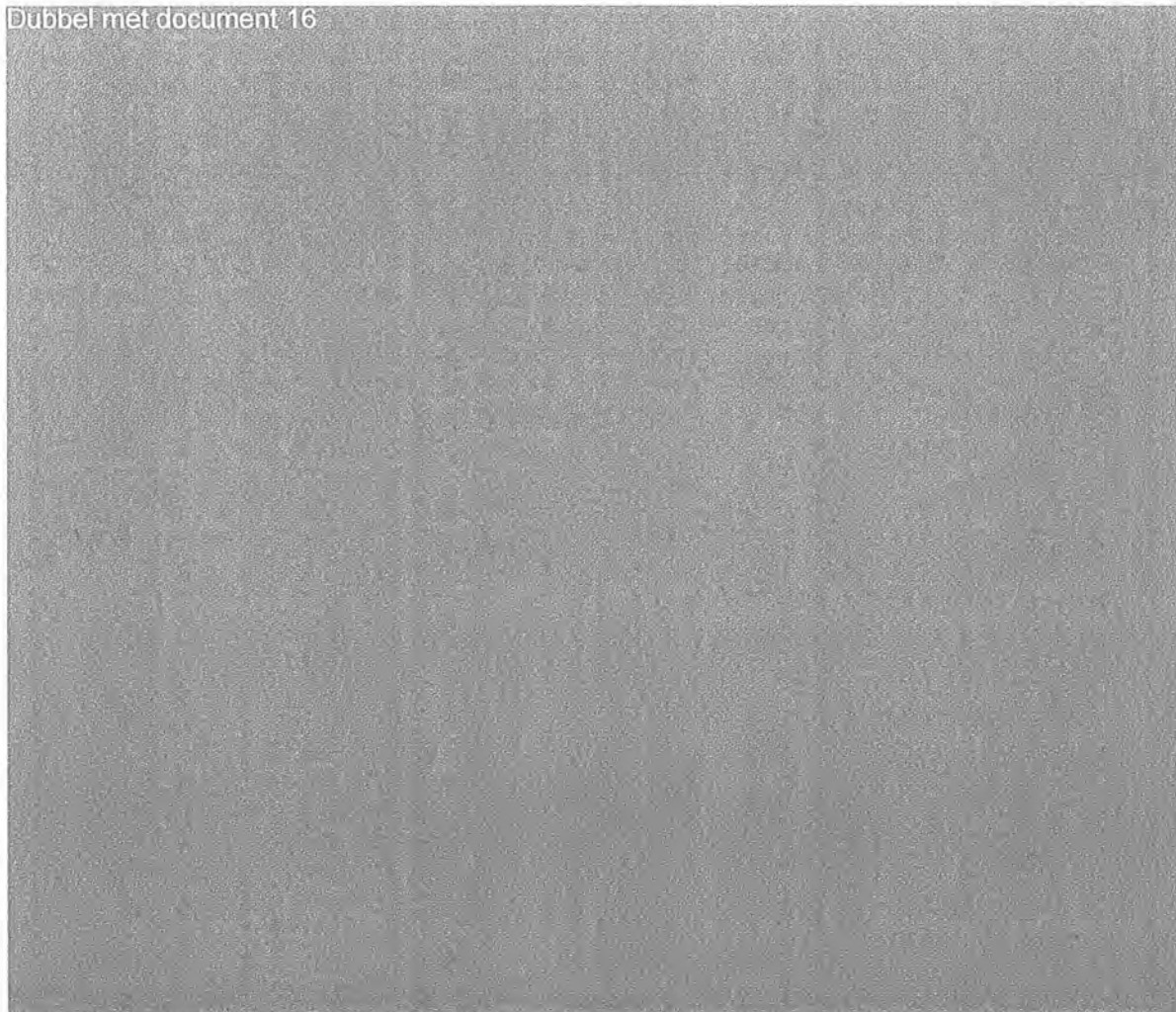
Gelieve jullie tekstvoorstellen of evt. vragen aan mij te richten. Mijn collega [REDACTED] is op dit moment met verlof.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED] | Beleidsmedewerker |
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |
Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 [REDACTED] | [REDACTED]@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Dubbel met document 16

[redacted]@knvb.nl' <[redacted]@knvb.nl>; 'Wim van Dalen'
 <[redacted]@stap.nl>; [redacted]@slijtersunie.nl' <[redacted]@slijtersunie.nl>;
 [redacted]@noaberkracht.nl' <[redacted]@noaberkracht.nl>; [redacted]
 <[redacted]@telfort.nl>; 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Cees-Jan Adema'
 <[redacted]@dranken.org>; [redacted]@oudersonderwijs.nl'
 <[redacted]@oudersonderwijs.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>;
 [redacted]@mboraad.nl' <[redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@vo-raad.nl'
 <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl' <[redacted]@depoortvankleef.nl>;
 [redacted]@jellinek.nl' [redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@knov.nl'
 <[redacted]@knov.nl>; [redacted] <[redacted]@rdgg.nl>; [redacted]@kbo-
 pcob.nl' <[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted]
 <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@uyt.nl' <[redacted]@uyt.nl>;
 [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted]@vng.nl' <[redacted]@vng.nl>;
 [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@khn.nl' [redacted]@khn.nl>;
 [redacted]@vnoncw-mkb.nl' <[redacted]@vnoncw-mkb.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl'
 <[redacted]@depoortvankleef.nl>; 'Rene Roorda' <[redacted]@cbl.nl>; 'Rianne van den Berg'
 <[redacted]@ggdijsselland.nl>; [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted]
 <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted] <[redacted]@cbl.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@knkv.nl>; [redacted] <[redacted]@zn.nl>;
 [redacted]@mboraad.nl' <[redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@ggdghor.nl'
 <[redacted]@ggdghor.nl>; [redacted] <[redacted]@gezondeschool.nl>;
 [redacted]@vo-raad.nl' [redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]@mboraad.nl'
 <[redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@cbl.nl' <[redacted]@cbl.nl>; [redacted]
 <[redacted]@ggdghor.nl>; 'Verhoeve, Pieter' [redacted]@oudewater.nl>
 CC: [redacted]@ede.nl' [redacted]@ede.nl>; [redacted]
 [redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: Re: Concepttekst PA problematisch alcoholgebruik tbv achterbancheck

Beste mensen,

Allereerst dank aan [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted] voor de begeleiding van dit traject. Ook veel dank aan Leon voor het in goede banen leiden van de gesprekken aan de deeltafel.

Verder wil ik alle deelnemers danken voor de goede en soms pittige discussies. Deze discussies hebben zeker bijgedragen aan het feit dat we met zijn allen in korte tijd tot dit gezamenlijke document zijn gekomen.

STIVA ziet veel goede elementen in het PAPA document van 24 augustus. Daarnaast dient de formulering hier en daar verduidelijkt te worden om goed te kunnen inschatten wat consequenties zijn en om verwarring bij verdere uitwerking te voorkomen. Ook vinden we op een enkele plaats een formulering terug die niet in lijn is met wat afgesproken is. Tenslotte zijn er ook een of twee punten die voor STIVA niet acceptabel zijn.

Voor de goede orde: het bestuur van STIVA geeft pas goedkeuring wanneer we de volledige en definitieve tekst hebben kunnen beoordelen. Dat zal dus de versie van 3 september a.s. zijn. Bijgevoegd de input van STIVA.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
Directeur

<image007.png>

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED]

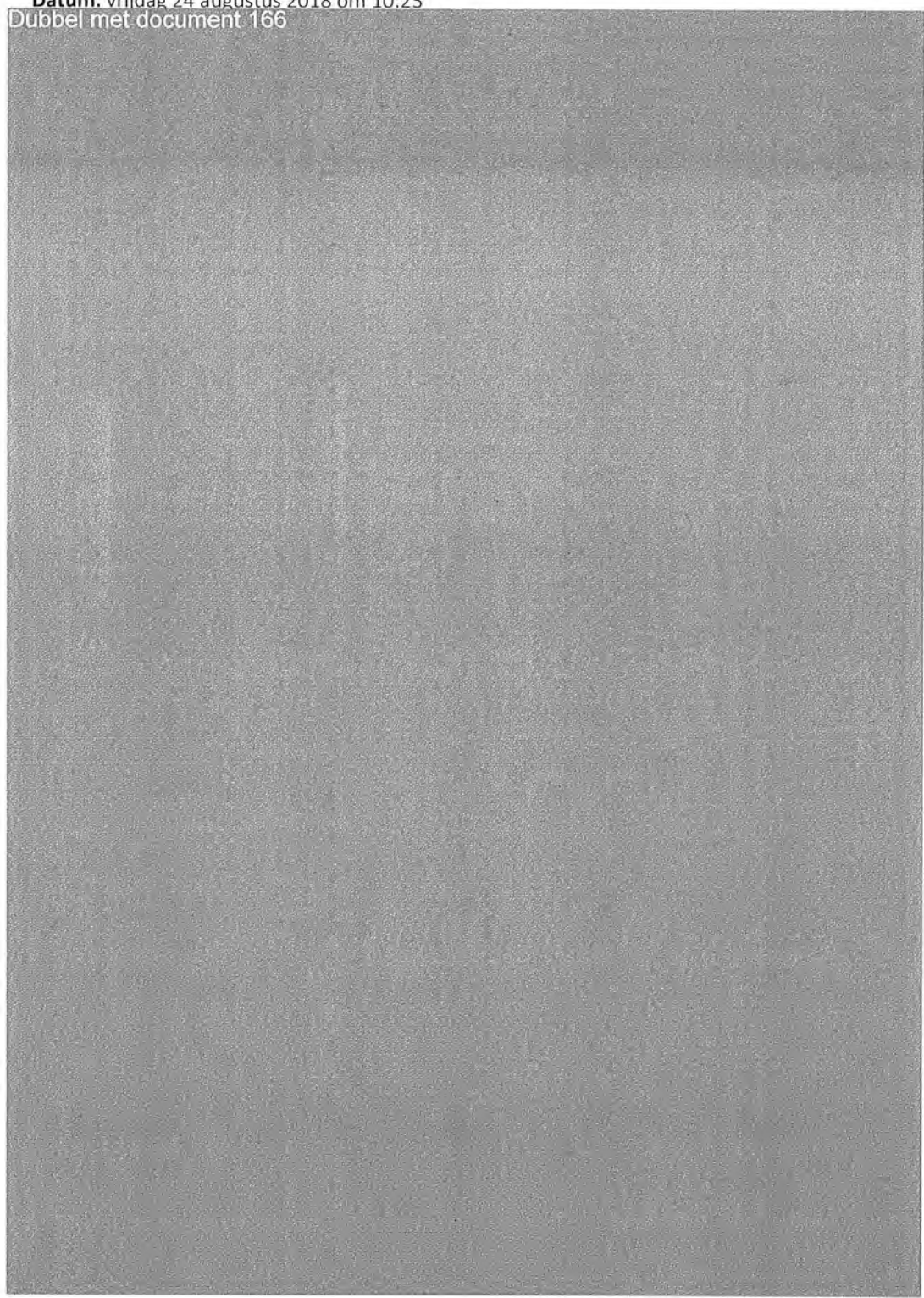
| [REDACTED]@stiva.nl | www.stiva.nl

Volg ons op twitter <image008.png> @ [REDACTED]

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Datum: vrijdag 24 augustus 2018 om 10:23

Dubbel met document 166

3. Problematisch Alcoholgebruik - conceptversie 24-08-2018 Trimbos

Inleiding

Met de toename van welvaart na de Tweede Wereldoorlog is het alcoholgebruik sterk toegenomen, maar de totale hoeveelheid alcohol die jaarlijks per hoofd van de bevolking is geconsumeerd¹ sinds de eeuwwisseling, is langzaam maar zeker afgenomen. Het laatste jaar is er sprake van een stabilisering.

De laatste jaren hebben we een positieve verandering in het drinkgedrag van jongeren gezien. De startleeftijd van alcoholgebruik ging omhoog van het 12e levensjaar in 2003 naar 13,2 jaar in 2015. In 2011 had 66% van de 12-tot en met 16-jarige scholieren ooit alcohol gedronken; in 2015 was dit gedaald naar 45%: minder jongeren drinken en ze zijn minder vaak dronken. Maar er is nog steeds een grote groep jongeren die voor hun 18^e begint met drinken.

De cijfers laten ook zien dat wanneer jongeren eenmaal gaan drinken, ze onverminderd vaak grote hoeveelheden alcohol nuttigen. Onder de scholieren die de afgelopen maand alcohol hebben gedronken, komt bingedrinken veel voor (72% van de jongens en 67% van de meisjes in 2015).

Bij 55+’ers valt op dat in de periode 1992-2012 het overmatig alcoholgebruik onder 55-65-jarigen eerst sterk toe- en daarna weer iets afnam. Over het algemeen gaan 55-plussers met het ouder worden minder drinken, maar het tegenovergestelde gebeurt bij 55-plussers die al overmatig drinken. Zij gaan met het ouder worden juist meer drinken.

Weinig vrouwen drinken alcohol vanaf het moment dat ze weten dat ze zwanger zijn. Opvallend is dat de hoogopgeleide vrouwen vaker alcohol drinken tijdens de zwangerschap dan lager opgeleide vrouwen. Een veel groter deel drinkt in de vier weken voorafgaand aan de zwangerschap. De Gezondheidsraad adviseert vrouwen die zwanger willen worden, zwanger zijn of borstvoeding geven, om geen alcohol te gebruiken. Alsook vaders in spe om vier weken voor conceptie geen alcohol te drinken.

(Problematisch) gebruik van alcohol hangt samen met meer dan tweehonderd ziektebeelden. Onderzoeken laten zien dat voor sommige van deze ziektebeelden

Onder problematisch alcoholgebruik wordt hier verstaan:

- o al het alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar;
- o al het alcoholgebruik door zwangere vrouwen en het gebruik daar (i.i.g. 4 weken) aan voorafgaand. Gebruik van alcohol heeft ook invloed op de vruchtbaarheid van de man;
- o overmatig drinken (d.w.z. meer dan 14 glazen per week voor vrouwen en meer dan 21 glazen voor mannen). 9,2% van de Nederlanders van 18 jaar e.o. drinkt overmatig. Overmatig alcoholgebruik komt met name onder jongvolwassenen en ouderen voor;
- o zwaar drinken (d.w.z. minstens één keer per week 4 glazen op een gelegenheid voor vrouwen en 6 glazen voor mannen). 8,5% van de Nederlanders van 18 jaar e.o. drinkt zwaar. Zwaar alcoholgebruik komt met name onder jongvolwassenen voor;
- o regelmatig bingedrinken (d.w.z. minstens 5 glazen bij één gelegenheid minstens 1 keer per maand). Dit drinkpatroon komt veel bij jongeren en jongvolwassenen voor. Bingen ze wekelijks of vaker, dan is er sprake van zwaar drinken;
- o een drinkpatroon dat leidt tot lichamelijke klachten en/of psychische of sociale problemen en dat een adequate aanpak van bestaande problemen verhindert.

¹ Gemeten aan de hand van de verkoopcijfers, die een indicatie hiervan geven.

geen veilige ondergrens voor alcoholconsumptie bestaat; een voorbeeld daarvan is borstkanker. Op basis daarvan adviseert de Gezondheidsraad sinds 2016 om, ter voorkoming van chronische ziekten, helemaal niet, of in elk geval niet meer dan één glas per dag te drinken.

Problematische alcoholgebruik leidt tot maatschappelijke kosten; het kan immers leiden tot vroegtijdig overlijden, verkeersongevallen, zorgkosten, productiviteitsverlies en kosten voor politie en justitie. De schade van alcohol komt daarmee niet alleen voor rekening van het individu dat alcohol drinkt, maar ook voor die van de rest van de samenleving. Dit akkoord richt zich op het voorkomen van gezondheidsschade bij het individu, maar hoopt daarbij ook een positieve doorwerking te hebben op het terugdringen van bovenstaande maatschappelijke schade. In de uitvoering van dit preventieakkoord zal dan ook oog zijn voor de kansen op synergie met de uitvoering van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarin het voorkomen van verkeersslachtoffers als gevolg van alcoholgebruik een specifiek thema is en met de inspanningen vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid gericht op het terugdringen van misdoffengenslactord geweld.

Onze inzet

We zijn nog niet tevreden met de huidige stand van zaken. Problematisch alcoholgebruik in Nederland moet verder afnemen. Problematisch alcoholgebruik ontwikkelt zich en gaat verschillende fasen door. Het hangt nauw samen met de drinkcultuur, sociale norm en de persoonlijke situatie (zoals eenzaamheid, verlies van een dierbare en verlies van betaald werk).

De maatregelen om problematisch alcoholgebruik aan te pakken moeten 'evidence based' zijn en uiteindelijk aanwijsbare positieve gezondheidseffecten hebben. Daarbij zal de brede acceptatie van (overmatig) alcoholgebruik, het kennisniveau en de heersende sociale norm moeten worden beïnvloed om een afname van problematisch alcoholgebruik te bereiken. Er moet een trend komen waarbij de keuze om alcohol te drinken een bewuste keuze is en waarbij mensen weten wat de gezondheidseffecten zijn.

Ambities en doelstellingen 2040

1. Minder alcoholgebruik tijdens de zwangerschap

- Het aantal zwangere vrouwen dat alcohol drinkt is gedaald van 8,9% naar maximaal 4% (deze groep omvat ook vrouwen in het stadium dat ze nog niet weten dat ze zwanger zijn).
- Het aantal moeders dat heeft gedronken terwijl zij wisten dat ze zwanger waren, neemt af van 4,6% naar 2,0%.

2. Minder alcoholgebruik onder de 18

- Het aantal scholieren (12-16 jaar) dat ooit alcohol heeft gedronken daalt van 45%² naar 25%.
- Deel van de scholieren³ dat de afgelopen maand heeft gebinged gaat omlaag van 17,8% naar 10% procent.

² Najaar 2018 volgen nieuwe HBSC cijfers.

³ Gemeten onder zowel de drinkende als niet drinkende scholieren van 12-16 jaar.

Met opmerkingen [1]: Belangrijk punt om bij de uitwerking te bewaken.

Met opmerkingen [2]: Dit deel van de tekst zou ik weglaten. Er ontstaat een stereotype beeld van probleemdrinken, dat veelal niet klopt en niet past bij de definitie die we in het akkoord hanteren.

Met opmerkingen [3]: Bij akkoord roken is deze ambitie voor 2040 op 0% gezet. Voorstel van secretariaat om hierbij dezelfde lijn te trekken.

Met opmerkingen [4]: die ambitie lijkt me goed, de haalbaarheid ervan is wel de vraag. Van belang is de vraag waarom we de andere doelstellingen reëel en deze doelstelling meer ideologisch zouden willen invullen?

3. Minder overmatig en zwaar alcoholgebruik

- Het percentage Nederlanders van 18 jaar en ouder dat overmatig drinkt daalt van 9,2% naar 5% met vooral aandacht voor het aandeel overmatig drinkers van 50 jaar en ouder.
- Het totaal aantal Nederlanders van 18 jaar en ouder dat zwaar drinkt daalt van 8,5% naar 5%, met vooral aandacht voor het aandeel zware drinkers onder jongvolwassenen (18-30 jaar).

4. De bewustwording van het eigen drinkgedrag en de effecten op de gezondheid daarvan neemt toe

- Uit onderzoek uit 2016 blijkt dat vooral leverschade en hersenschade genoemd worden (door 47% en 21% van de ondervraagden) als gezondheidsklachten van alcoholgebruik, risico's op verschillende vormen van kanker (genoemd door 4%) zijn veelal onbekend. Ambitie is dat 80% van de Nederlanders van 12 jaar e.o. deze gezondheidsklachten kent.
- De Gezondheidsraad adviseert om geen alcohol te drinken of in ieder geval niet meer dan één glas per dag.⁴ Bij één glas per dag zijn er naast ongunstige ook enkele gunstige verbanden met ziekte. Meer dan één glas per dag levert geen enkele gezondheidswinst op, terwijl de ongunstige verbanden nog sterker worden. Bij één glas per dag zijn er zowel gunstige als ongunstige verbanden met ziekte. Meer dan één glas per dag levert geen verdere gezondheidswinst op, terwijl de ongunstige verbanden sterker worden. Het percentage van de inwoners van Nederland dat dit advies kent, gaat omhoog.
- Verhoging van bewustzijn/bewustwording bij mannen over van de impact van hun drinkgedrag op hun vruchtbaarheid; bij vrouwen die zwanger willen worden van de invloed van alcohol op de foetus.

⁴ De Gezondheidsraad adviseert mensen die alcohol drinken om hun gebruik te beperken tot één glas per dag. Tegelijk wil de raad mensen die geen alcohol drinken niet aansporen om alcohol te gebruiken. Voor bepaalde groepen is het belangrijk om helemaal geen alcohol te gebruiken, zoals jongeren, vrouwen die borstvoeding geven, die zwanger zijn of dat willen worden, mensen die medicijnen gebruiken die niet samengaan met alcoholgebruik en mensen met verslavingsproblemen.

A. Alcohol en de school en studie omgeving

We weten het volgende over wat werkt bij voorlichting in de schoolomgeving:

- Uit onderzoek blijkt dat voorlichting over alcohol aan leerlingen in het basisonderwijs geen effecten heeft. Voorlichting aan ouders van kinderen in de basisschoolleeftijd over alcoholgebruik is wel belangrijk.
- Ook in het voortgezet onderwijs hebben ouders een cruciale rol bij alcoholgebruik van hun kinderen. Om een duidelijke norm te kunnen stellen voor hun kind is informatie en voorlichting nodig. Ervaring leert dat ouders ook met elkaar in gesprek willen over hun ervaringen met en het gesprek over het alcoholgebruik van hun kind(eren). De school is daarvoor een geschikte ontmoetingsplek. In die zin raakt de opvoeding thuis aan de activiteiten rondom voorlichting op school.
- Overigens hebben ouders ook in de late adolescentie en jongvolwassenheid nog invloed op het drinkgedrag van hun kinderen. Ouders hebben door hun voorbeeldgedrag invloed op hoe jongeren denken over alcoholgebruik en welke effecten zij verwachten van het gebruik.
- Universele preventie gericht op middelengebruik in de leeftijdsfase van het voortgezet onderwijs werkt alleen als tegelijkertijd de omgeving van de jongere duidelijk maakt dat drinken, roken en drugs gebruiken niet normaal is. Het gaat hierbij om duidelijke regels stellen door ouders en beleidsregels op school en op de sportvereniging, die roken en drinken ontmoedigen. Het onderwijs aan leerlingen onder de 18 jaar dient geheel alcoholvrij te zijn.

Voor alle leeftijdsgroepen (van leerling tot student) en bij alle onderwijstypen (van basisonderwijs tot universitair) is nog winst te behalen. De verwachting is echter dat de meeste gezondheidswinst te halen is bij de doelgroep studenten (HBO en WO), aangezien hier in verhouding tot de andere onderwijstypen nog weinig preventieve maatregelen worden toegepast. Alcoholgebruik moet in de toekomst een minder vanzelfsprekend onderdeel van het studentenleven worden. Bovendien zijn instellingen voor hoger onderwijs een belangrijke 'vindplaats' voor jongeren en jongvolwassenen en deze lijken zich goed te lenen voor preventieactiviteiten.

Het IJslandse preventiemodel middelengebruik waarbij het o.a draait om het bieden van alternatieven zodat jongeren gezonde keuzes kunnen maken en het regelmatig monitoren van preventieve en risico vergrotende factoren, heeft daar voor goede resultaten gezorgd en verdiend aandacht. We kijken wat de werkzame elementen voor de Nederlandse situatie zijn en hoe deze kunnen worden geïmplementeerd.

Aanbod en vraag op het gebied van gezondheid en gezonde leefstijl op school zijn gebundeld in de Gezonde School-aanpak. Interventies die in deze aanpak worden aangeboden zijn/worden beschreven in de interventiedatabase van Centrum Gezond Leven.

Doelstellingen

- In 2025 wordt 50% van alle scholen een Gezonde School. Het betreft hier zowel PO-, VO- als MBO-scholen. Op deze scholen is een Gezonde School-coördinator actief. Het ondersteuningsaanbod gericht op middelengebruik wordt hierdoor groter.

- In 2020 is 25% van het onderwijs aan de slag met deze aanpak.
- Het aantal studerende jongvolwassenen dat overmatig en/of problematisch drinkt neemt tussen 2018 en 2040 50% af. Deze doelstelling wordt in de hieronder genoemde studentenmonitor gemonitord.
- In alle steden met hoger onderwijs zijn in 2020 integrale plannen 'Studie & Alcoholpreventie' ontwikkeld en in uitvoering. Deze plannen hebben tot doel risicovol en problematisch alcoholgebruik onder studenten stevig terug te dringen.

Doelstellingen Basisonderwijs & Speciaal Basisonderwijs:

- Basisscholen gebruiken vanaf 2020 voor alcoholpreventie alleen bewezen effectieve preventieve interventies.

Doelstellingen Voortgezet onderwijs & Speciaal voortgezet onderwijs:

- Er is in 2020 een evidence based aanbod van selectieve en geïndiceerde alcoholpreventie beschikbaar voor het voortgezet onderwijs.
- Voor het Praktijkonderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs is er in 2020 een op maat gemaakt en integraal aanbod alcoholpreventie volgens de pijlers beleid, educatie, vroegsignalering/zorg en de omgeving (waaronder ouders). Dit aanbod wordt op effectiviteit onderzocht en is in 2040 op 100% van de Praktijkscholen en scholen voor Voortgezet Speciaal Onderwijs ingevoerd.

Doelstellingen Middelbaar Beroepsonderwijs

- Er is in 2020 een evidence based aanbod aan selectieve en geïndiceerde alcoholpreventie voor het MBO beschikbaar.
- Er is in 2020 een integraal aanbod alcoholpreventie voor het MBO volgens de pijlers beleid, educatie, vroegsignalering/zorg en de omgeving (waaronder ouders).

Met opmerkingen [5]: Geen doelstellingen voor HBO/WO?

Acties

- Er moeten extra middelen komen voor De Gezonde School, die samen met ondersteuning van de GGD scholen op weg helpt.
- Er wordt gekeken of de Gezonde School-aanpak op het thema alcohol verrijkt kan worden met nieuwe interventies die in de interventiedatabase van Centrum Gezond Leven staan beschreven.
- Onderzocht wordt of de GGD-monitor Jeugd en het digitale dossier JGZ meer benut kunnen worden voor landelijke monitoring.
- De voorlichting in het basisonderwijs wordt nadrukkelijk gericht op ouders, zodat zij goed voorbereid zijn voor het moment dat hun kind in aanraking komt met alcohol, roken en/of drugs (vaak in de overgang van PO naar VO).
- Periodiek wordt de stand van zaken van alcoholgebruik in MBO in kaart gebracht.
- Er is in 2020 een verkenning uitgevoerd naar hoe effectief alcoholbeleid bij het MBO eruit ziet en geïmplementeerd kan worden. Dit gebeurt in samenspraak met maatschappelijke partners.

Met opmerkingen [6]: Tekst is concreter gemaakt door secretariaat

- Er komt een landelijke studentenmonitor hoger onderwijs die de prevalentie van alcohol- en drugsgebruik, settings, motivatie, sociale norm in kaart brengt, en aantal studenten dat in ziekenhuis belandt na overmatig alcoholgebruik.
- In alle steden waarin hoger onderwijs wordt aangeboden, worden integrale plannen 'Studie & Alcoholpreventie' ontwikkeld. De focus van de plannen ligt op de overgang naar het hoger onderwijs, 1^e en 2^e jaarstudenten en bijzondere momenten, zoals de introductieperiode en de tentamentijd.

Dit wordt uitgevoerd door werkgroepen met daarin onderwijsinstellingen, studenten (i.e. studenten-, studie-, en sportverenigingen en introductiecommissies), de gemeente, de GGD en de preventieafdeling van de regionale verslavingszorginstelling. Deze werkgroep treedt ook in overleg met andere stakeholders (zoals lokale horeca) die bij kunnen dragen aan het terugdringen van overmatig, problematisch en minderjarig alcoholgebruik onder studenten.

In dit beleid worden onder andere de volgende punten opgenomen:

- o de beschikbaarheid beperken op de onderwijsinstelling en –setting en verantwoorde verstrekking daarbuiten: schenktijden, prijzen of beperking van het aanbod;
 - o impliciete normen, zoals alcohol niet centraal stellen bij promotiefeesten, geen onbemande tafel- of wandtaps, geen verantwoording af hoeven leggen voor niet drinken;
 - o punten voor introductiecommissies: o.a. handhaving NIX18, schenktijden, prijs, assortiment, sponsoring;
 - o een training voor signalering van riskant middelengebruik voor studieadviseurs en decanen;
 - o een training voor barvrijwilligers: dit kan met de te ontwikkelen e-learning (zie thema F) in combinatie met een face-to-face-training;
 - o drankspelletjes ontmoedigen;
 - o een landelijk plan voor alcoholpreventie tijdens introductieperiode;
 - o betere samenwerking tussen betrokken partijen; er moet een vast contactpersoon komen vanuit de lokale verslavingszorginstelling, die contact onderhoudt met studentenverenigingen. Studentenverenigingen hebben een bestuurslid dat de contactpersoon is voor studentenwelzijn;
 - o uitbreiding van voorlichtingsmogelijkheden op hogeronderwijsinstellingen.
- Bij de ontwikkeling van de plannen wordt ook gekeken naar welke projecten gericht op studenten de doelstelling kunnen ondersteunen. Een voorbeeld hiervan is het project 'Verantwoord alcoholgebruik door Delftse studenten', dat is gestart door studenten i.s.m. Universiteit, Gemeente, Stichting Jeugd en alcohol en het Rode kruis.
 - Er is in 2020 een verkenning uitgevoerd naar hoe effectief alcoholbeleid bij het Hoger Onderwijs eruit ziet en geïmplementeerd kan worden met aandacht voor bewezen effectieve studenten-interventies uit het buitenland. Dit gebeurt in samenspraak met maatschappelijke partners.

Met opmerkingen [7]: Wie neemt hierbij het initiatief?

Met opmerkingen [8]: Tekst is concreter gemaakt door secretariaat

B. Marketing van alcoholhoudende drank

Alcoholreclame en alcoholmarketing (hierna: alcoholmarketing) hebben invloed op het gebruik van alcoholhoudende drank, zo is in legio studies aangetoond. In welke mate alcoholmarketing bijdraagt aan problematisch alcoholgebruik is onderwerp van nader onderzoek. Daarbij is het belangrijk specifieker te weten wat het effect en de impact is van alcoholmarketing op de verschillende leeftijdsgroepen. Hierbij moet zowel gelet worden op de inhoud van de reclameboodschappen (content) als op de frequentie van de vertoning ervan (volume). Afspraken over alcoholmarketing dienen bij te dragen aan de doelen die we voor problematisch alcoholgebruik hebben vastgesteld. Dat wil zeggen: jongeren onder de 18 en zwangere vrouwen drinken niet, en voor de overige volwassenen is het doel om niet zwaar of overmatig te drinken.

Het is daarom nodig om een gedragen en onafhankelijk onderzoek(sprogramma) op te zetten om tot betere inzichten te komen over de impact (content en volume) van alcoholmarketing in Nederland. Voorkomen moet worden dat maatregelen tegen problematisch alcoholgebruik contraproductief werken. Bij het kiezen van de instrumenten die ingezet worden bij het reguleren van alcoholmarketing (zelfregulering en wetgeving) dient effectiviteit leidend te zijn.

De keuze om al dan niet alcohol te drinken moet een bewuste keuze zijn en niet een die vanzelfsprekend is vanwege gewoonte of groepsdruk. Associaties tussen alcohol en bepaalde activiteiten zouden daarom niet vanzelfsprekend horen te zijn.

Anders dan de meeste andere lidstaten van de Europese Unie heeft Nederland de geldende Europese regeling voor reclame (Audiovisuele Mediariichtlijn), waaronder alcoholreclame, niet geïmplementeerd in wetgeving maar als zelfregulering. Deze Reclamecode Alcoholhoudende Dranken gaat mee in de tijd en met de technologische ontwikkelingen, zoals social media. Naast de letter van de bepaling, dient de geest van de bepaling een uitgangspunt te zijn.

Doelstellingen

- We willen voorkomen dat marketing voor alcoholhoudende dranken bijdraagt aan problematisch alcoholgebruik.
- Het streven is dat alcoholmarketing jongeren niet of zo weinig mogelijk bereikt en beïnvloed. Dit gaat verder dan dat alcoholmarketing niet gericht mag zijn op jongeren.

Acties

Jongeren

In 2019 vindt onafhankelijk onderzoek plaats naar de alcoholuitingen bij onderstaande locaties die bijdragen aan het bereik en de beïnvloeding van jongeren. Partijen spreken af vóór 2021 met oplossingen te komen om het bereik en de beïnvloeding op die locaties naar redelijkheid te beperken. Het Intraval-onderzoek (2018) toont aan dat jongeren op de volgende locaties (zeer) veel één of meerdere vormen van alcoholmarketing waarnemen: supermarkten (43%), televisie (32%), horeca (26%), bioscopen (26%) en social media (24%).

Sport

De manier waarop de maatschappij tegen alcohol aankijkt en hoe met alcohol wordt omgegaan is

Met opmerkingen [9]: Van belang dat hier uitgelegd wordt waarom op dit domein geen concrete maatregelen worden genomen. Op basis van onderzoek naar de meest effectieve preventie-maatregelen, ligt het niet voor de hand om daar terughoudend in te zijn.

Een ander belangrijk punt in dit deel B is de wijze waarop gegarandeerd wordt dat er sprake is van onafhankelijk onderzoek. Ik stel voor onderzoek via ZonMw te laten verlopen en hen te laten bewaken dat die onafhankelijkheid wordt gegarandeerd.

Met opmerkingen [10]: Het lijkt er op dat er pas afspraken over de oplossingen gemaakt gaan worden na het onderzoek. Dat lijkt me niet nodig, gezien de duidelijke uitkomsten van het Intraval-onderzoek (die meen ik aansluiten bij de uitkomsten uit andere landen).

aan het veranderen. Dat betekent dat ook de manier waarop tegen de combinatie alcohol en sport wordt aangekeken verandert en dat er steeds vaker vragen zijn over de huidige hechte band tussen sport en alcohol. Het is daarom goed om de komende periode te onderzoeken en vast te stellen hoe de band tussen sport en alcohol minder hecht kan worden.

- Vanaf 2020 is er langs sportvelden op amateurclubs geen signing meer voor alcoholhoudende drank (Sportsector en Nederlandse Brouwers).
- Er wordt onderzocht in welke mate sport afhankelijk is van de sponsoring van alcoholindustrie en welke alternatieven mogelijk zijn. (VWS en Sportsector)

Social media

Social media is een veelgebruikt medium voor alcoholmarketing, met een groot bereik bij onder andere jongeren.

- Er wordt in kaart gebracht welke social media-kanalen al dan niet worden toegepast door alcoholproducenten, hoe het wordt ontvangen door jongeren en welke associaties ze daarbij hebben en de mede van daarbij. Daarnaast wordt onderzocht hoe alcoholmarketing op die kanalen voor 18-minners kan worden afgeschermd, zoals bij Facebook. Zo nodig worden er afspraken gemaakt, zoals met Instagram en het openbare gedeelte van Youtube (STIVA).
- Er komt een onafhankelijke nulmeting in 2019 en een onafhankelijke effectmeting in 2021 van bovenstaande stappen om te beoordelen in welke mate ze hebben bijgedragen aan de verdere afname van het bereik van 18-minners via social media door alcoholmarketing (STIVA).

Alcoholvrij bier

Alcoholvrij bier is niet bedoeld voor minderjarigen en de reclame voor deze producten wordt daarom niet op minderjarigen gericht.

- Er wordt een code opgesteld voor verantwoorde marketing van alcoholvrij bier. Deze code zal tot stand komen na overleg met betrokken stakeholders in een consultatieronde. Dit zal parallel lopen aan de evaluatie voor de Reclamecode voor alcoholhoudende dranken (STIVA en Nederlandse Brouwers)

Onafhankelijke evaluatie van de Reclame Code voor Alcoholhoudende Dranken

In de Alcoholcode zijn op basis van zelfregulering afspraken gemaakt over verantwoorde alcoholmarketing. Om de effectiviteit van de Code te onderzoeken, is een evaluatie gewenst. VWS en STIVA zijn hierbij gedeeld opdrachtgever, de evaluatie wordt door een onafhankelijke partij uitgevoerd.

- In 2019 vindt een onafhankelijke evaluatie plaats met aanbevelingen over o.a. de meest effectieve instrumentenmix, waarbij de eerste stap is het aanwijzen van een onafhankelijke begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie wordt gewezen op de erkende wetenschappelijke onderzoeksmethodieken, zoals de inzet van een jongerenpanel
- Partijen bij het preventieakkoord worden gevraagd om deel te nemen aan de begeleidingsgroep om de scope van de opdracht te bepalen en de uitvoering en resultaten te bespreken. Onderdelen van het onderzoek zijn o.a.:
 - o inhoudelijke bespreking van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken: formulering teksten, onderdelen die missen, etc.
 - o draagvlak van adverteerders en mediakanalen, effectiviteit

Met opmerkingen [11]: Op basis van welke inzichten wordt deze code opgesteld?

Ik neem aan dat de code gebruik zal maken van de onderzoeksresultaten van het onderzoek naar het effect van 0.0 marketing dat later wordt beschreven.

Met opmerkingen [12]: Het lijkt me aan Zonmw om te toetsen of een dergelijke begeleidingscommissie past in een onafhankelijk onderzoek.

- o checken mate van naleving en handhaving
- o governance

Impact en effect alcoholmarketing

- Er wordt met partijen een onderzoeksagenda ontwikkeld om een afgestemd en gedragen inzicht te krijgen over de impact en het effect van alcoholmarketing op problematisch alcoholgebruik. Thema's voor onderzoek zijn:
 - o content en volume alcoholmarketing voor alle leeftijdsgroepen
 - o impact en effect alcoholmarketing voor problematische alcoholgebruikers
 - o impact en effect marketing van 0.0-dranken op jongeren en op alcoholconsumptie

Het onderzoek wordt door een onafhankelijke organisatie uitgevoerd. Op basis van de onderzoeksuitkomsten treden partijen in overleg om oplossingen te bespreken (VWS).

Met opmerkingen [13]: Afstemming over een dergelijke onderzoeksagenda met de alcoholindustrie ligt vanuit een wetenschappelijk perspectief niet voor de hand.

C. Blurring (vermengen van winkelfuncties met alcohol)

Er is een situatie ontstaan waarbij een aantal gemeenten verkoop van alcohol, buiten de kaders van de DHW, gedooft. De VNG pleit voor meer lokale vrijheid om te bepalen wie wel/geen alcohol mag verstrekken en wil zodoende meer ruimte geven aan ondernemerschap. Alcoholhoudende drank is een bijzonder, maar ook risicovol product: niet iedereen zou het zo maar moeten kunnen aanbieden. Vergunningen en opleidingen zijn hierbij van belang.

Uitbreiding van het aantal verstrekkingpunten van alcohol, zo leert de wetenschap, leidt tot meer alcoholconsumptie en daardoor tot meer risico's voor de volksgezondheid. Als alcohol in meer situaties beschikbaar en 'normaal' wordt, kan dit een impact hebben op de verwachtingen en normen die jongeren ontwikkelen over alcohol. Daarvan is bekend dat ze samenhangen met beginnend drankgebruik. Verstrekking van alcohol bij meer typen verstrekkingpunten betekent bovendien een extra belasting op de handhavingcapaciteit van gemeenten.

Kortom: (Verstrekking van alcohol moet op verantwoorde wijze gebeuren, oename van verstrekkingpunten is niet gewenst.

Acties

- Wat de akkoordpartijen betreft volgt er geen wettelijke verruiming van aantal typen verstrekkingpunten van alcohol of verruiming van lokale bevoegdheden bij de bepaling hiervan.
- Er zal een onderzoek worden gedaan naar:
 - o Huidige beschikbaarheid van alcohol en de ontwikkeling hiervan
 - o De verwachte gevolgen van een uitbreiding van het aantal typen verstrekkingpunten o.b.v. literatuur en interviews.
 - o De effecten van lokaal maatwerk bij bepaling van deze uitbreiding.

Met opmerkingen [14]: De internationale literatuur is heel duidelijk op dit punt. Die inzichten aanvullen met interviews voegt niets toe, maar kan de deur openen voor nieuwe blurring initiatieven.

Wij zien dus geen toegevoegde waarde van deze studies. Dit is wat het Trimbos betreft een belangrijk punt, aangezien potentiële verruiming van verstrekkingpunten het effect van het akkoord volledig ondermijnt.

D. Bewustwording en vroegsignalering

Er bestaat reeds de landelijke NIX18-campagne en de lokaal onstane 'IkPas-campagne'. Op zichzelf staande campagnes leiden beperkt tot gedragsverandering, maar ~~dragen kunnen bijdragen~~ aan het vergroten van draagvlak voor maatregelen en het kennisniveau. Uit onderzoek uit 2016 blijkt dat inwoners van Nederland nog niet goed op de hoogte zijn van gezondheidseffecten van alcoholgebruik.

Vroegtijdige herkenning van alcoholmisbruik en alcoholafhankelijkheid is van groot belang omdat behandeling in een vroeg stadium de beste kansen geeft. Alcoholproblematiek kan pas aangepakt worden als de persoon zelf het probleem onder ogen ziet en bereid is er iets aan te doen. Door meer aandacht aan bewustwording te besteden, worden tegelijkertijd de activiteiten omtrent vroegsignalering ondersteund.

Doelstellingen

- In 2040 kent 80% van de Nederlanders van 12 jaar e.o. de link tussen alcoholgebruik en mogelijke gezondheidsklachten zoals leverschade, hersenschade en verschillende vormen van kanker. Meer mensen zijn bekend met de gezondheidsraadrichtlijn.
- In 2025 is er een netwerk actief van diverse professionele en vrijwilligersorganisaties, waardoor er een samenhangend aanbod van vroegsignalering tot en met hulpverlening komt.
- In 2020 is er:
 - o een keten van matched care (online) interventies;
 - o er zijn per doelgroep zorgpaden ontwikkeld en op lokaal niveau geïmplementeerd;
 - o vrijwilligers zijn getraind zodat zij goed geëquipeerd zijn voor vroegsignalering;
 - o er zijn steunpunten voor consultatie, advies en deskundigheidsbevordering;
 - o er is een landelijk aanbod voor naasten geïmplementeerd.
- In 2019 wordt gestart met de oprichting van een platform vroegsignalering om te zorgen voor agendasetting, verspreiding van opgedane kennis en implementatie van screening en kortdurende interventies. Daarnaast biedt het platform ondersteuning aan partijen om hun rol in vroegsignalering optimaal in te vullen.

Acties

- Inzet op NIX18 en IkPas zal vanuit VWS worden voortgezet. Zij dragen bij aan normverandering en bewustwording van problematisch drinkgedrag.
- Er vindt inzet plaats op het verhogen van het kennisniveau over de schadelijkheid en het bewustzijn van het gebruik van alcohol. Een specifieke doelgroep hiervoor kan de doelgroep 50+ zijn. Wat voor type communicatie/campagne hiervoor nodig is wordt nog bezien.
- Er wordt een landelijk platform vroegsignalering opgericht;
 - o waarbinnen het streven is dat de volgende partijen zijn vertegenwoordigd: eerstelijnszorgverleners (huisarts, verloskundigen, POH GGZ), tweedelijnszorgverleners (Ziekenhuizen, GGZ en verslavingszorg), niet verzekerde zorgverleners, vrijwilligers van o.a. seniorenorganisaties, Veilig Thuis, gemeenten, GGD/GHOR en zorgverzekeraars.

Met opmerkingen [15]: Toevoeging Staatssecretaris

- o De coördinatie van dit platform wordt belegd bij Verslavingskunde Nederland, met wetenschappelijke/praktische expertise van het Trimbos Instituut en andere instellingen uit het netwerk.
- o Er wordt een stand van zaken opgemaakt. Concreet houdt dat in:
 - er is een overzicht is gemaakt van wat er nu gebeurt en aangeboden wordt aan interventies op gebied van vroegsignalering, wat de kwaliteit en toepasbaarheid is van deze interventies en in hoeverre ze ook daadwerkelijk worden gebruikt.
 - er wordt een literatuurstudie gedaan waarin de kennis over vroegsignalering op een rijtje wordt gezet. Ervaringen uit het partnership, maar ook diverse andere onderzoeken van na die tijd en ervaringen uit het buitenland worden hierbij betrokken. Deze studie is het startpunt voor de diverse knelpuntanalyses;
- o Er wordt een knelpuntenanalyse gemaakt voor de deelgebieden. Hierbij wordt in kaart gebracht wat zorgverleners en vrijwilligers nodig hebben om hun rol in te vullen en kunnen de ambities voor 2025 verder in de plannen concreet gemaakt worden. Aan de hand van de knelpuntenanalyses worden actieplannen gemaakt en per deelgebied concrete doelen en streefcijfers heeft opgesteld.
- o Er worden vijf werkgroepen opgezet op de volgende deelgebieden: ouderen (50+), jeugd/jongvolwassenen, eerste lijn zorg, 2^e lijn zorg, werknemers/bedrijven. De werkgroepen werken de acties en interventies verder uit en zoeken daarbij zoveel mogelijk aansluiting bij bestaande structuren en initiatieven, inclusief de zorg-, welzijns- en vrijwilligersinfrastructuur.
- Naast de acties vanuit de werkgroepen onderneemt het platform de volgende acties:
 - o Verbetering van matched care (online) interventies in de keten met diverse (online) preventie-interventies en voorlichtingsmaterialen, en de overgang van online naar offline behandeling. De Topsectorencolatie zal bijdragen aan de ontwikkeling en implementatie van innovaties die bijdragen aan preventie en/of het terugdringen van gezondheidsschade van problematisch alcohol gebruik, door van 2018 tot 2020 een hierop gerichte Publiek Private Partnership (PPP) tot stand te brengen.
 - o Ontwikkeling en implementatie van zorgpaden; aanpassing van bestaande zorgpaden aan de hand van de zorgstandaard alcohol, nieuwe beroepsgroepen en vrijwilligers en andere ontwikkelingen. Dit zal in de werkgroepen gebeuren.
 - o Hulp van dichtbij; opzetten en uitvoeren trainingsprogramma voor vrijwilligers.
 - o Aanbod voor naasten; er wordt een evidence based interventie voor naasten geschikt gemaakt en landelijk geïmplementeerd door regionale verslavingszorginstellingen op te leiden om deze interventie aan te kunnen bieden. Nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigheid in deze is van essentieel belang.
 - o Aanbod zorgprofessionals mbt de doelgroep zwangeren:
 - Communicatie door zorgprofessionals gericht op zwangere vrouwen, mensen die zwanger willen worden en vrouwen die borstvoeding geven
 - De online interventie '9 maanden niet' wordt geüpdate en verder geïmplementeerd.
 - Er worden trainingen ontwikkeld en geïmplementeerd die zorgprofessionals helpen alcoholgebruik bespreekbaar te maken bij zwangere vrouwen en

Met opmerkingen [16]: Wordt nagegaan of dit verder concreet kan worden gemaakt.

Met opmerkingen [17]: het ligt voor de hand om in eerder genoemde bewustzijns- campagne ook aandacht aan deze groep te besteden, die op andere specifiekere manieren niet goed te bereiken is.

vrouwen in het kraambed. Hierbij wordt waar mogelijk aangesloten op de acties van de Taskforce Rookvrije Start.

Met opmerkingen [18]: @KNOV: kunnen jullie concreet maken hoe jullie dit gaan ondersteunen en door hoeveel verloskundig deze zullen worden gevolgd?

CONCEPT

E. Een gezonde sportomgeving

De manier waarop tegen de combinatie alcoholgebruik en sport wordt aangekeken verandert. De koppeling tussen sport en alcoholgebruik moet minder hecht worden. Een transitie in de sport is noodzakelijk, de sportverenigingen hebben ondersteuning nodig om te komen tot een sportsector die nog meer dan nu gezond gedrag stimuleert. Overmatig/zwaar alcoholgebruik en sport gaan niet samen; daar waar dit wel het geval is, moet dit veranderen. Sportverenigingen zijn soms te afhankelijk van baromzet of alcohol sponsoring. Dit moet anders, waarbij een solide verdienmodel voor sportverenigingen een randvoorwaarde is. Goed alcoholbeleid in de sportkantine is integraal beleid en gaat dus hand in hand met rookvrij en een gezond aanbod van eten en drinken.

Doelstellingen

- In 2040 biedt minimaal 80%⁵ van de sportverenigingen met een eigen kantine/accommodatie een gezonde sportomgeving. Deze kantines hebben bijvoorbeeld een expliciet alcoholbeleid. Dit houdt bijvoorbeeld in dat happy hours en 'meters bier' zijn verdwenen, kantines een frisse en gezonde uitstraling hebben, er geen alcohol wordt geschonken bij jeugdwedstrijden en stimulering van het alcoholvrije alternatief. De leeftijdsgrens voor verstrekking wordt uiteraard nageleefd, meer hierover bij het hoofdstuk Naleving leeftijdsgrens (F). Dit beleid gaat verder dan de bestaande verplichtingen die gelden voor alle sportkantines en volgen uit het 'bestuursreglement alcohol in de sportkantines' dat reeds geldt in alle gemeenten.
- In 2025 biedt 50% van de sportverenigingen bieden met een eigen kantine/accommodatie een gezonde sportomgeving. Ze krijgen hierbij ondersteuning.
- In 2025 is de naleving van de leeftijdsgrens bij verstrekking van alcohol sterk verbeterd en loopt deze in de pas met de afspraken zoals die zijn opgesteld bij het hoofdstuk over naleving (F).
- In 2025 maken alle verenigingen met een bar die alcohol verstrekken maken actief gebruik van een de e-learning [Verantwoorde alcoholverstrekking](#) voor barvrijwilligers bij sportverenigingen ter bevordering van de deskundigheid.

Acties

- Er wordt een landelijke richtlijn ontwikkeld voor de gezonde modelvereniging, waarin beleid op gezonde voeding, roken en problematisch alcoholgebruik tot uiting komt alsmede beleid voor het inzetten van de mogelijkheden van de vereniging om gezond gedrag bij leden en buurtbewoners te stimuleren.
- Voor een verantwoord alcoholbeleid wordt:
 - o een analyse gemaakt van de huidige situatie, uitgevoerde onderzoeken, de invloed van de sportomgeving op normalisering van alcoholgebruik en de inzet van alcoholvrije drank in sportomgeving;
 - o een beleid met goede voorbeelden ontwikkeld. Accent wordt daarbij niet teveel gelegd op wat verboden is, maar meer op stimuleren van de 'gezonde sportomgeving';

Met opmerkingen [19]: @sportsector: Kunnen we hier nog bij opnemen dat de sportsector meer actief deelneemt aan NIX18 en deze uitdraagt?

⁵ 80% van de 23.000 clubs met een eigen kantine, dat zijn dus 18.400 clubs

- o ondersteuning en begeleiding gegeven aan clubs bij het opzetten en invoeren van beleid. TeamFit zou hier in samenwerking met Stichting Jeugd en Alcohol en het Trimbos Instituut een rol bij kunnen spelen.
- De betrokken partijen ontwikkelen een e-learning voor barvrijwilligers (financiering is van VWS).
- De VNG bevordert dat gemeenten op verzoek van de sportsector de naleving van de leeftijdsgrens van sportvereniging nadrukkelijker handhaven.
- Onderzoek naar de mate van sponsoring door de voedings- en alcoholindustrie richting de sport en de trends en kansen hierin.
- Nadere verkenning van bruikbare elementen uit de evidence based aanpakken met betrekking tot sport en alcohol van het Good Sports programma en de IJslandse aanpak.

Met opmerkingen [20]: Check met Overgewicht tafel

Met opmerkingen [21]: In bovenstaand voorstel is geen enkele bewezen effectieve interventie verwerkt. Om de evidentie van de sportaanpak te versterken lijkt deze toevoeging me van belang.

F. Naleving en handhaving bij leeftijdsgrens en dronkenschap

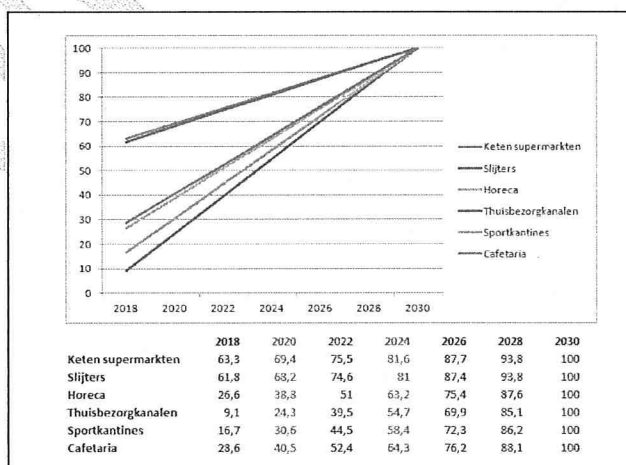
Jongeren onder de 18 krijgen hun alcohol in meerderheid van sociale bronnen zoals vrienden en ouders.⁶ Dat neemt niet weg dat de verkrijgbaarheid via commerciële bronnen voor jongeren onder de 18 nog beter kan en moet. De naleving van de wettelijk vastgestelde leeftijdsgrens door verstrekkers is een belangrijk onderdeel van verantwoorde verstrekking. Hoewel er de afgelopen jaren sprake is van een stijging van het nalevingniveau over de hele linie, constateren we dat het bij een aantal sectoren lastig is om de naleving op een fors hoger niveau te krijgen.

De kenmerken van de verkoopkanalen verschillen sterk en hebben invloed op de manier waarop er gestuurd kan worden op verbetering van de naleving. Ketenbedrijven kunnen met personeels- en concernbeleid direct sturen op de naleving. Voor sportbonden met afzonderlijke verenigingen en brancheorganisaties (zoals Koninklijke Horeca Nederland en de Slijtersunie) zijn de sturingsmogelijkheden minder en blijkt het veel lastiger om de naleving collectief op een hoger plan te krijgen. Juist deze verstrekkers geven zelf aan gebaat te zijn bij een hoge pakkans en doortastende handhaving. Grotere evenementen zijn ook een risico met oog op naleving, omdat er daarbij veel tijdelijk personeel wordt ingezet, er veel wederverstrekking aan 18-minners is en de eventuele sancties niet in verhouding staan tot het voordeel van niet-naleven. Gemeenten kunnen de naleving door verstrekkers sterk bevorderen met consequente handhaving.

Voor de verantwoorde verstrekking van alcohol stellen verstrekkers en de VNG gezamenlijk vast dat er meer aandacht moet komen voor dronkenschap bij het voorkomen van de verstrekking van alcohol ter plaatse aan mensen die dronken zijn. Nadruk ligt nu vaak enkel op de naleving van de leeftijdsgrens, terwijl de verstrekkers van alcohol ook geen toegang mogen verlenen aan personen in kennelijke staat (art. 20 lid 5 DHW) en geen alcohol mogen verstrekken aan iemand die in staat van dronkenschap verkeert (art. 252 Wetboek van strafrecht).

Doelstellingen

- De ambitie is 100% naleving van de leeftijdsgrens bij verstrekking van alcohol vanaf 2030. Dit geldt voor alle verstrekkers van alcohol, zowel voor thuisconsumptie als voor consumptie ter plaatse, en zowel offline als online.
- Verstrekkers streven naar een lineair stijgende naleving, met als startpunt het niveau van naleving in 2016 en als eindpunt de ambitie in 2030.

⁶ 79% van minderjarigen die werden opgenomen in ziekenhuizen, gaven aan alcohol te hebben gekregen van ouders of meerderjarige vrienden (Factsheet Alcoholintoxicaties 2007 tot en met 2016, Reinier de Graaf, NSCK Universiteit Twente). Uit koop/slaag-indexcijfer van Intraval (Kopen en verkrijgen van alcohol door jongeren) blijkt dat 83% van de succesvolle verkrijgingen terug te leiden is naar ouders en andere meerderjarigen.

- In 2020 en 2024 wordt in kaart gebracht of verstrekkers op koers liggen (zie afbeelding) en waar behoefte is aan extra inspanningen, controles of bijsturing.

Acties

- Ontwikkelen van e-learnings voor iedereen die alcohol verstrekt; zo wordt verantwoorde verstrekking bevorderd.
 - o CBL heeft al een e-learning. De ervaring van CBL wordt gedeeld.
 - o De Slijtersunie en LKVV hebben ook een e-learning, maar deze zal worden geactualiseerd of vernieuwd.
 - o Branches nemen zelf initiatief voor een nieuwe e-learning, maar leggen die wel voor aan Trimbos voor een kwaliteitseis.
 - o Een campagne om het materiaal actief te verspreiden en deelname te organiseren bij de verstrekkers.
 - o De medewerkers en vrijwilligers die niet beschikken over een diploma Sociale Hygiëne volgen deze training. In 2020 hebben de volgende aantallen verstrekkers de training gevolgd: KHN: deelnemers, CBL: 150.000 deelnemers, VDN: ... deelnemers, Slijtersunie: deelnemers, NOC-NSF: deelnemers, LKVV:
- Verbetering van de handhaving door gemeenten:
 - o Er komt in overleg met de VNG een Handhavingprotocol voor gemeenten met handvatten voor:
 1. Risicogerichte handhaving
 2. Effectieve inzet van testkopers, inclusief een protocol hoe 17 jarige testkopers kunnen worden ingezet
 3. Handhaving bij doorschenken
 4. Specifieke aanpak in uitgaansgebieden en evenementen (zowel politie als GGD/GHOR worden hierbij betrokken)
 5. Beter geborgde procedures voor sanctionering
 - o VNG en VWS zetten zich in om samen 10 gemeenten te vinden die de handhaving van de DHW risicogericht inrichten en extra handhavingsinspanningen leveren aan de hand van het handhavingprotocol. De ervaringen worden gedeeld met andere gemeenten.
 - o VNG bevordert dat gemeenten jaarlijks de handhavingscijfers verstrekken, zodat VWS de handhaving landelijk in kaart kan brengen.
- Verbetering naleving door verstrekkers
 - o De aanpak zoals die vorm heeft in gemeente Utrecht wordt breder toegepast. Deze aanpak is een samenwerking tussen gemeente en horecabedrijven, waarbij de naleving van de leeftijdsgrens wordt verbeterd. Tien gemeenten rollen een dergelijke aanpak uit. Dat pleit gemeenten overigens niet vrij van de handhavende taak.
 - o Sportverenigingen krijgen ondersteuning; meer hierover in het hoofdstuk 'Gezonde sportomgeving' (E).
 - o Supermarkten zetten zich in voor een systematische planmatige en consequente aanpak. Er komt een pilot voor de ontwikkeling van een periodieke systeemcontrole. Onderdeel daarvan zijn periodieke controles met testkopers. Er kunnen

Met opmerkingen [22]: Er wordt sterk ingezet op een e-learning, terwijl er alleen bewezen effectieve offline trainingen zijn. Er is natuurlijk veel te zeggen voor een aanvullend aanbod in de vorm van een online training, maar voor bepaalde professionals die bijvoorbeeld na 02.00 uur achter de tap staan, is een offline training van belang. Hierbij zou kunnen worden verwezen naar de training die waarschijnlijk zal worden ontwikkeld in het kader van de STAD-aanpak.

Met opmerkingen [23]: Het lijkt ons handig om aan de voorkant (voordat de ontwikkeling start) een format/checklist op te stellen aan welke eisen de e-learning moet voldoen. Op deze manier kunnen we tijdens en na afloop van de ontwikkeling bijsturen op basis van dit format/deze checklist.

Voorstel tekst:
Trimbo ontwikkelt een kwaliteitsformat voor de door de branche te ontwikkelen e-learnings en controleert of de e-learnings hieraan voldoen.

Met opmerkingen [24]: Andere partijen graag invullen.

kwaliteitskaders worden opgesteld ten behoeve van risicogericht toezicht. CBL en VDN hebben hier al ervaring mee.

- o VWS laat onderzoek doen naar het verschil in naleving tussen:
 1. de tien gemeenten die meedoen aan de actie voor betere handhaving;
 2. de tien gemeenten die meedoen aan de actie verbetering naleving door verstrekkers;
 3. en tien gemeenten die niet aan bovenstaande twee acties meedoen;
 met als doel om best practices in beeld te brengen.

- Communicatie ter bevordering van de naleving door de consument:

- o NIX 18: De alcoholindustrie sluit zich aan bij de NIX18-campagne. Met de alcoholindustrie kan de NIX18 boodschap op veel meer uitingen worden meegenomen.
- o NIXzonderID: Campagne om tonen ID te bevorderen in de NIX 18 campagne.
- o VWS Monitoringsprogramma naleving. Landelijke monitoring 1 keer per 2 jaar, te starten in 2018; wordt een aantal jaren voortgezet. Er zullen meer onderscheiden categorieën verstrekkingpunten worden opgenomen dan in de huidige weergave zoals zichtbaar in de tabel met grafiek. Zodoende is meer maatwerk mogelijk.
- o Aanpassing DHW:
 - VWS bekijkt of strafbaarstelling van wederverstrekking nodig is, zoals die voorkomt in horeca en op festivals.
 - VWS bekijkt of er wettelijk nadere eisen moeten worden gesteld aan de verkoop van alcohol via internet, mede in het kader van de handhaafbaarheid.
 - Er wordt een kan-bepaling in de DHW opgenomen. Die maakt het mogelijk om eisen te stellen aan de verstrekkers van alcohol in de vorm van een geborgde werkwijze om de naleving van de leeftijdsgrens te controleren.

Met opmerkingen [25]: En verstrekkers?

Met opmerkingen [26]: Het ligt voor de hand om op korte termijn een aanpak gericht op de sociale norm omtrent doorverstrekking te ontwikkelen, bijvoorbeeld via een campagne (zoals ook is gebeurd in New Zealand en Zweden). Geeft dat onvoldoende effect, dan zou je strafbaarstelling kunnen overwegen. Het zorgt in ieder geval ook voor draagvlak voor dergelijke maatregelen.

Met opmerkingen [27]: Staatssecretaris wil deze erin houden. Bij de wijziging van de DHW wordt er een haakje gemaakt in de wet. De bedoeling is deze bij de komende wijziging van de DHW alleen in te zetten voor verkoop op afstand. Dit wordt verder ingevuld in een AMVB.

- Tegengaan dronkenschap bij verstrekking voor consumptie ter plaatse

- o Naleving van deze wetsartikelen nadrukkelijk onderdeel maken van de te ontwikkelen e-learning voor verstrekkers ter plaatse (zie naleving).
- o Handhaving van deze wetsartikelen nadrukkelijk opnemen in een handreiking/protocol voor gemeenten over de handhaving van de DHW. Daarin zal ook aandacht zijn voor hoe deze overtredingen in kaart te brengen zijn. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van opgedane kennis door Trimbos en bureau Objectief.

Met opmerkingen [28]: Een punt dat niet specifiek in een van de lijnen van dit akkoord valt, maar wel eerder is besproken, is het belang van onderzoek naar het effect van maatregelen mbt sluitingstijden. Gezien de aandacht voor jongvolwassenen die veel drinken, past die verkenning wel in dit akkoord.

NASCHRIFT

Prijsmaatregelen:

Over prijsmaatregelen is niet inhoudelijk gesproken of onderhandeld aan de onderhandelingstafel problematisch alcoholgebruik. Zodoende werden partijen niet in mededingingsrechtelijke verlegenheid gebracht. Maar VWS hecht wel aan de invoering van prijsmaatregelen, ter ondersteuning van het akkoord.

- de regering stelt een wetgevingstraject in om accijnzen op alcohol te indexeren;
 - de regering doet in het aankomende wijzigingstraject van de Drank- en Horecawet voorstellen om de lokale optionele bepaling (artikel 25D, lid b) te vervangen voor een permanente landelijk geldende regeling. Tevens zal het toegestane percentage korting op de reguliere prijs worden aangescherpt.
- Op dit moment hebben gemeenten nog de optie om bij verstrekking van alcohol voor gebruik elders dan ter plaatse (bijvoorbeeld voor thuisgebruik door supermarkten en slijters) een verbod in te stellen tegen een prijs die voor een bepaalde periode lager is dan 70% van de reguliere prijs.
- minimum unit pricing, zoals die nu in Schotland toegepast wordt, zal nader worden geanalyseerd. VWS zal onderzoek instellen naar de effectiviteit van een dergelijke maatregel in Nederland.

Met opmerkingen [29]: Dit geldt ook voor het Trimbos. Het is een van de weinige onderdelen in het akkoord dat een stevige evidence base heeft.

Partijen:

De volgende partijen hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de afspraken in dit akkoord en committeren zich aan het behalen van de beoogde doelstellingen:

- Koninklijke Horeca Nederland, Slijtersunie
- Vereniging Drankenhandel Nederland
- Landelijke Kamer van Verenigingen
- Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
- Stichting Verantwoord Alcoholgebruik
- VNO-NCW
- Nederlandse Brouwers
- Stichting Ouders en Onderwijs
- Nederlandse Vereniging voor Drank- en horecawet Inspecteurs
- STAP - Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid
- Stichting Jeugd en Alcohol
- Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen
- KBO-PCOB, mede namens KBO-Brabant en NOOM
- Verslavingskunde Nederland
- Stichting Positieve Leefstijl
- Zorgverzekeraars Nederland
- Sportbonden / NOC*NSF
- GGD GHOR Nederland
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- PO-Raad
- VO-Raad
- MBO-Raad
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Van: Flyingwinebuyer
Aan: "Rene Roorda";
Cc: "Eus Peters"; @knvb.nl; "Wim van Dalen"; @slijtersunie.nl;
@noaberkracht.nl; Assessor@lkvv.nl; "Peter de Wolf"; "Cees-Jan
Adema"; @oudersonderwijs.nl; @knov.nl; @mboraad.nl;
@vo-raad.nl; @depootvankleef.nl; @jellinek.nl; @knov.nl;
@kbo-pcob.nl; @uvt.nl;
@trimbos.nl; @vng.nl; @khn.nl; @vnoncw-mkb.nl;
"Rianne van den Berg"; @mboraad.nl; @ggdghor.nl;
PCOB; @ede.nl; "Verhoeve, Pieter"; I KBO-

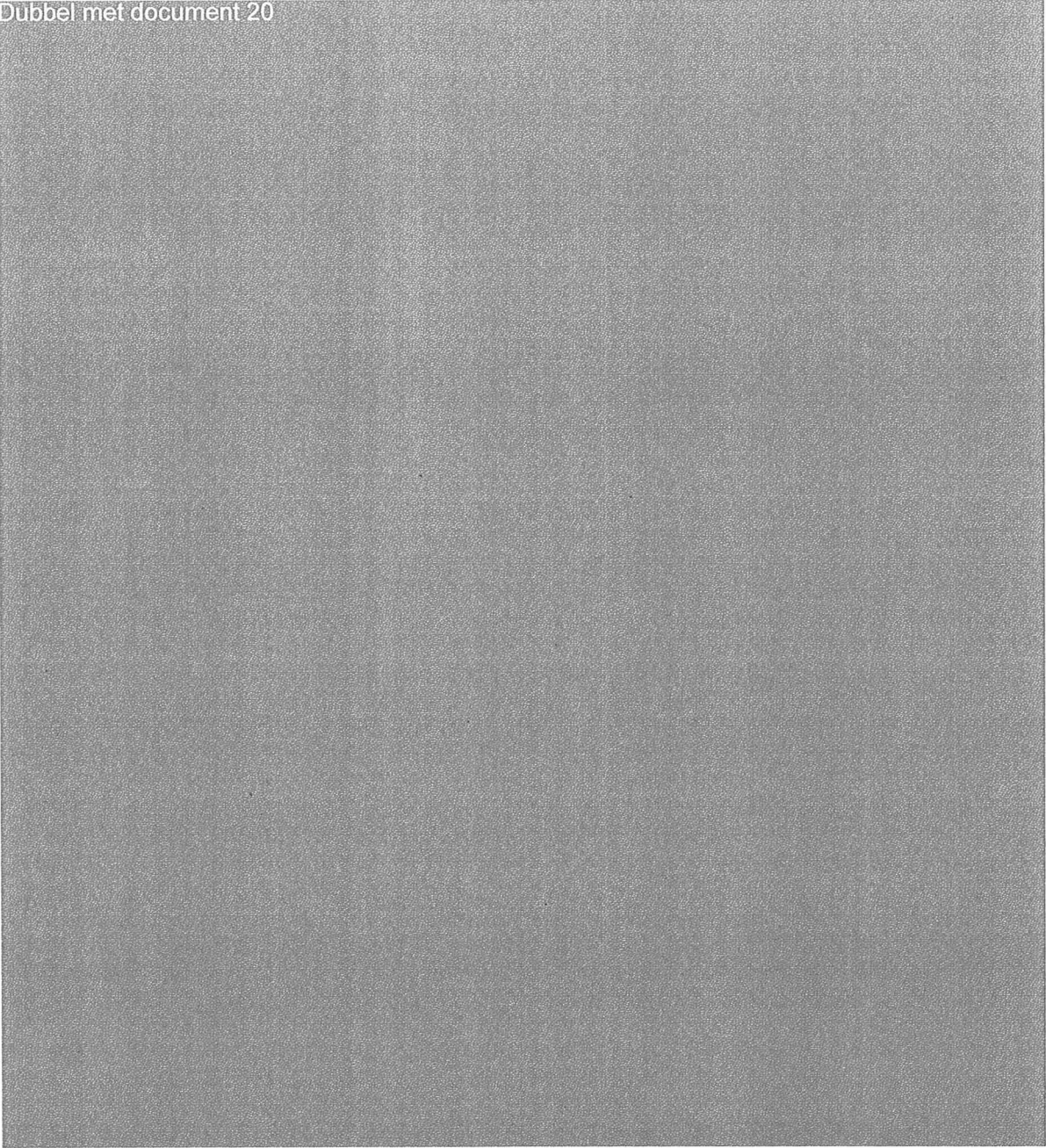
Onderwerp: RE: verslag afgelopen vrijdag en uitvraag monitoring en governance
Datum: dinsdag 11 september 2018 13:48:39

Beste [REDACTED] dit hele onderdeel van 'Prijmaatregelen' hoort hier gewoon niet in te staan.
Een akkoord is een pakket van afspraken waarbij partijen mee instemmen. Over dit onderdeel is
niet eens overleg geweest.

Gr

Ron

Dubbel met document 20

Van: flyingwinebuyer
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]; Eus Peters; [redacted]@knvb.nl;
 Wim van Dalen; [redacted]@sljtersunie.nl; [redacted]@noaberkracht.nl; [redacted]Assessor@kvv.nl;
 Peter de Wolf; Cees-Jan Adema; [redacted]@oudersonderwijs.nl; [redacted]@knov.nl; [redacted]@vo-
 raad.nl; [redacted]@depoortvankleef.nl; [redacted]@jellinek.nl; [redacted]@knov.nl; [redacted];
 [redacted]@kbo-pcob.nl; [redacted]@uvt.nl; [redacted]@trimbos.nl;
 [redacted]@vng.nl; [redacted]@vnoncw-mkb.nl; Rene Koorda; Rianne van den Berg;
 [redacted]@gddghor.nl; [redacted];
 [redacted]@col.nl; [redacted]Verhoeve, Pieter; [redacted]KBO-PCOB; Paul Oomens;
 [redacted]@ede.nl; [redacted];

Onderwerp: Re: verslag afgelopen vrijdag en uitvraag monitoring en governance
Datum: vrijdag 14 september 2018 20:50:59

Goed punt van [redacted]

Ron Andes

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 14 sep. 2018 om 15:38 heeft [redacted]@khn.nl> het volgende geschreven:

Ik ben het eens met de opmerkingen van [redacted] mbt de zin 'het onderwijs aan 18 jarigen dient geheel alcoholvrij te zijn'.

Volgens mij dekt het tekstvoorstel van nu (een toelichting in een noot) ook niet de discussie die we er over gehad hebben. Het ging niet alleen over het kunnen werken in de horeca in het kader van een opleiding, het ging ook over het feit dat er bij horeca-opleidingen nu eenmaal met alcohol wordt gewerkt (in gerechten maar ook bij een les wijnkennis bv).

Bovendien heb ik nog een tekstvoorstel ter verduidelijking, niet een inhoudelijke wijziging. Ik stel voor de eerste zin bij de zesde bullit op pagina 18: *De medewerkers en vrijwilligers die niet beschikken over een diploma Sociale Hygiëne volgen de e-learning.* Aan te passen in: *De medewerkers en vrijwilligers die te maken hebben met alcoholverstreking en die niet beschikken over een diploma Sociale Hygiëne worden gestimuleerd de e-learning te volgen.*

In de horeca zijn zo'n 430.000 banen. Die hebben lang niet allemaal te maken met alcoholverstreking. De zin zoals die er stond zou namelijk de consequentie hebben dat iedereen in de horeca de e-learning zou moeten volgen.

Gr [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@mboraad.nl>

Verzonden: donderdag 13 september 2018 17:04

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@knkv.nl>; 'Eus Peters' <[redacted]@rndweb.nl>;
 [redacted]@knvb.nl' <[redacted]@knvb.nl>; 'Wim van Dalen'
 <[redacted]@stap.nl>; [redacted]@sljtersunie.nl' <[redacted]@sljtersunie.nl>;
 [redacted]@noaberkracht.nl' <[redacted]@noaberkracht.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@telfort.nl>; 'Assessor@lkvv.nl'
 <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' <[redacted]@stiva.nl>; 'Cees-Jan Adema'
 <[redacted]@dranken.org>; [redacted]@oudersonderwijs.nl'
 <[redacted]@oudersonderwijs.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>;
 [redacted]@vo-raad.nl' <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl'
 <[redacted]@depoortvankleef.nl>; [redacted]@jellinek.nl'
 <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@rdgg.nl>; [redacted]@kbo-pcob.nl'
 <[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted]'
 <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@uvt.nl'
 <[redacted]@uvt.nl>; [redacted]@trimbos.nl' <[redacted]@trimbos.nl>;
 [redacted]@vng.nl' <[redacted]@vng.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@khn.nl>; [redacted]@vnoncw-mkb.nl'
 <[redacted]@vnoncw-mkb.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl' <[redacted]@depoortvankleef.nl>;
 'Rene Roorda' <[redacted]@cbl.nl>; 'Rianne van den Berg'
 <[redacted]@ggdijsselland.nl>; [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>;
 [redacted] <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]'
 <[redacted]@cbl.nl>; [redacted] <[redacted]
 [redacted]@knkv.nl>; [redacted] <[redacted]@zn.nl>;
 [redacted]@ggdghor.nl' <[redacted]@ggdghor.nl>; [redacted]@vo-raad.nl'
 <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@cbl.nl'
 [redacted]@cbl.nl>; [redacted]@ggdghor.nl>; 'Verhoeve,
 Pieter' <[redacted]@oudewater.nl>; [redacted] | KBO-PCOB'
 <[redacted]@kbo-pcob.nl>; Paul Oomens <[redacted]@mboraad.nl>
CC: [redacted]@ede.nl' <[redacted]@ede.nl>; [redacted]
 [redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: verslag afgelopen vrijdag en uitvraag monitoring en governance

Beste [redacted],

Op blz 5 + 6 nog enkele aanpassingen o.a. naar aanleiding van de door jou geformuleerde toevoeging bij de zin "het onderwijs aan 18 jarigen dient geheel alcoholvrij te zijn".

De zin loopt niet, een school is geen inrichting en de toevoeging van de barvrijwilliger hoort niet thuis in de zin die over het onderwijs gaat. Zoals eerder aangegeven graag de volledige zin schrappen. Hij voegt niets toe en is ook niet uitvoerbaar als je alleen al aan onze horeca-opleidingen denkt.

Groeten,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Verzonden: donderdag 13 september 2018 10:00

Aan: [redacted] <[redacted]@knkv.nl>; 'Eus Peters' <[redacted]@rndweb.nl>; [redacted]@knvb.nl' <[redacted]@knvb.nl>; 'Wim van Dalen' <[redacted]@stap.nl>; [redacted]@slijtersunie.nl' [redacted]@slijtersunie.nl>; [redacted]@noaberkracht.nl' <[redacted]@noaberkracht.nl>; [redacted] <[redacted]@telfort.nl>; 'Assessor@lkvv.nl' <Assessor@lkvv.nl>; 'Peter de Wolf' <[redacted]@stiva.nl>; 'Cees-Jan Adema' <[redacted]@dranken.org>; [redacted]@oudersonderwijs.nl' <[redacted]@oudersonderwijs.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>; [redacted] <[redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@vo-raad.nl' <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl' <[redacted]@depoortvankleef.nl>; [redacted]@jellinek.nl' <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@knov.nl' <[redacted]@knov.nl>; [redacted] <[redacted]@rdgg.nl>; [redacted]@kbo-pcob.nl' <[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted] <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@uvt.nl' <[redacted]@uvt.nl>; [redacted]@trimbos.nl' <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted]@vng.nl' <[redacted]@vng.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@khn.nl' [redacted]@khn.nl>; [redacted]@vnoncw-mkb.nl' [redacted]@vnoncw-mkb.nl>; [redacted]@depoortvankleef.nl' <[redacted]@depoortvankleef.nl>; 'Rene Roorda' <[redacted]@cbl.nl>; 'Rianne van den Berg' [redacted]@ggdijsselland.nl>; [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>; [redacted] <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted] <[redacted]@cbl.nl>; [redacted] <[redacted]@knkv.nl>; [redacted] <[redacted]@zn.nl>; [redacted] <[redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@ggdghor.nl' <[redacted]@ggdghor.nl>; [redacted]@vo-raad.nl' <[redacted]@vo-raad.nl>; [redacted] <[redacted]@mboraad.nl>; [redacted]@cbl.nl' <[redacted]@cbl.nl>; [redacted] <[redacted]@ggdghor.nl>; 'Verhoeve, Pieter' <[redacted]@oudewater.nl>; [redacted] | KBO-PCOB' <[redacted]@kbo-pcob.nl>

CC: [redacted]@ede.nl' <[redacted]@ede.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: verslag afgelopen vrijdag en uitvraag monitoring en governance

Dag allen,

Ter informatie stuur ik jullie de tekst van het akkoord zoals deze er nu uit ziet. Dus inclusief alle wijzigingen die afgelopen vrijdag zijn besproken. Over de tekst rondom de gezondheidsraad volgt nog een gewijzigde tekst.

Daarnaast wil ik diegene die daar nog op hebben gereageerd graag vragen een contactpersoon naar mij te mailen die zich bezighoudt met de communicatie van jullie organisatie (woordvoerder/communicatiemedewerker/of iemand die deze rol meestal vervult). Dit zodat onze communicatie afdeling e.e.a. met de partijen kan afstemmen.

De afsluitende bijeenkomst staat nog steeds op 29 oktober, die zal in de middag zijn. Ik hoop jullie daar binnenkort meer informatie over te kunnen geven.

Vriendelijke groet,

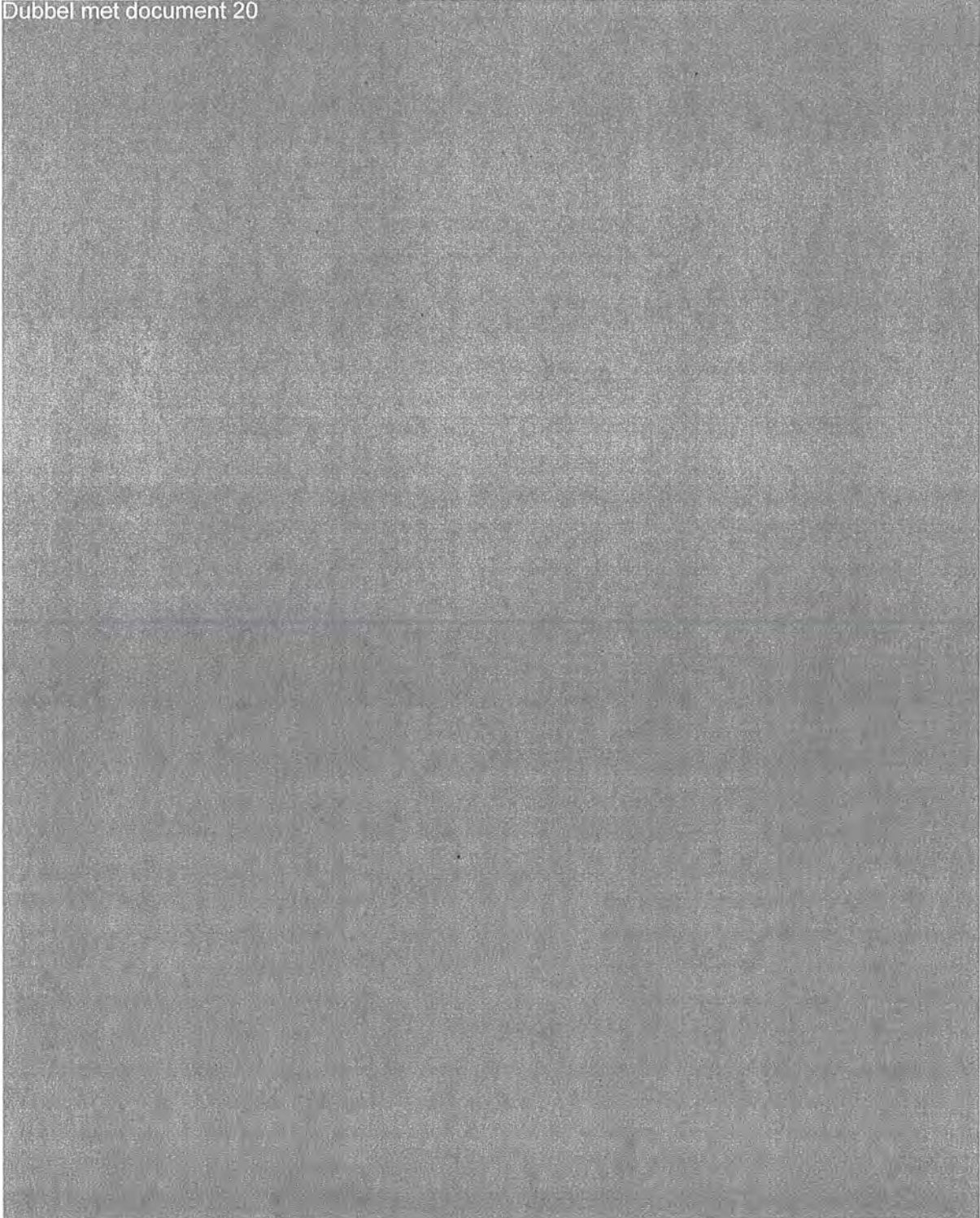

<!--[if !vml]--><image002.jpg><!--[endif]--> | Beleidsmedewerker |
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming
en Preventie |
Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 | @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van:

Verzonden: maandag 10 september 2018 19:03

Dubbel met document 20

Van: Flyingwinebuyer
Aan: "Eus Peters"; @kno.vb.nl; "Wim van Oelen"; @intersunie.nl; Assessor@kvv.nl; Peter de Wolf; Leest-Jan Adema; @oudersonderwijs.nl; @kno.vb.nl; @vo-raad.nl; @depoortvankleef.nl; @jellinek.nl; @kno.vb.nl; @kbo-pcob.nl; @uvt.nl; @trinitas.nl; @vng.nl; @vnoncw-mkb.nl; @depoortvankleef.nl; René Koorda; "Rianne van den Berg"; @ggdghor.nl; @vo-raad.nl; Marc Jansen; vernoeve, Pieter; KBOPCOB; Paul Gommens
Cc: @ede.nl
Onderwerp: RE: BLURRING
Datum: dinsdag 16 oktober 2018 12:15:43

Ik deel de angst van [redacted] dat de tekst *Blurring* anders geïnterpreteerd zou kunnen worden dan wij allen bedoeld hebben.

Wellicht gaat de VNG ervanuit gaat dat de DHW binnenkort zodanig wordt herzien, dat er alsnog een opening komt. Als er als buiten het preventieakkoord om bij de herziening van de DHW alsnog een wetwijziging komt, waarbij sprake is van **verruiming**, dan kunnen gemeenten zich verschuilen dat ze niet meer hoeven te handhaven omdat er zicht is op een nieuwe wet, ook al duurt dat nog jaren voordat die door de Kamers is. Wij zullen ons dan meteen uit het akkoord terugtrekken omdat in het akkoord staat dat '... er **geen wettelijke verruiming** zou volgen ..'

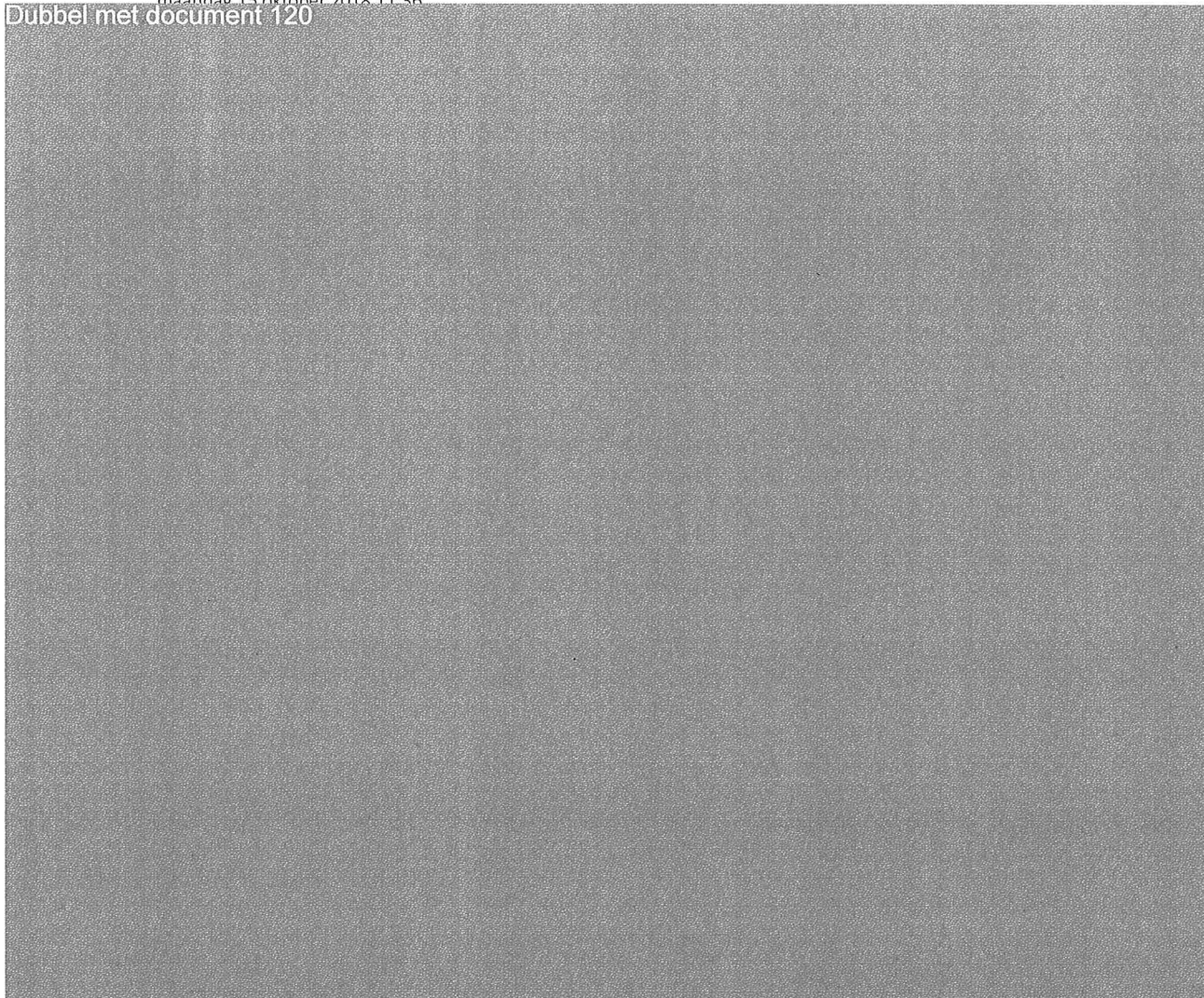
Ook staat er: *Daarnaast worden Gemeenten opgeroepen de DHW na te leven en mengformules met alcohol tegen te gaan.* Ik zou hier liever willen zien dat Gemeenten ook daadwerkelijk gaan handhaven. Dan wordt de zin: *Daarnaast worden Gemeenten opgeroepen actief de DHW na te leven en toe te zien op handhaving en mengformules met alcohol tegen te gaan.* In dit geval kunnen alle betrokkenen de gemeenten bij geconstateerde overtredingen van de DHW oproepen tot handhaving, zonder eindeloze en kostbare procedures te hoeven voeren.

Gr
 Ron Andes
 SlijtersUnie

Van: Eus Peters [mailto:[redacted]]@rndweb.nl

maandag 15 oktober 2018 11:36

Dubbel met document 120

Van: [dienstpostbuspreventieakkoord](mailto:dienstpostbuspreventieakkoord@minvws.nl)
Aan: @slijtersunie.nl 10.2.e
Onderwerp: VWS uitnodiging startbijeenkomst Nationaal Preventieakkoord
Datum: woensdag 11 april 2018 15:25:12
Bijlagen: [Programma startbijeenkomst PA.pdf](#)

Beste heer Andes,

Graag nodig ik u uit voor de startbijeenkomst van de thematafels voor het Nationaal Preventieakkoord op vrijdag 20 april.

Eerder hebben velen van u deelgenomen aan de rondetafelgesprekken over het Nationaal Preventieakkoord. Dat waren inspirerende en mooie gesprekken. Ook werd duidelijk dat we allemaal de ambitie hebben om meters te maken op een gezonder leven voor alle Nederlanders. En dat we bereid zijn om daarvoor afspraken te maken. Dat is een mooi begin.

De afgelopen weken is met u en andere partijen gesproken over de concrete bijdrage die u wilt leveren aan het formuleren van de ambities van het preventieakkoord en de invulling daarvan met concrete maatregelen.

Nu wil ik samen met u de volgende stap zetten. Dat doen we via drie thematafels op de onderwerpen roken, overgewicht en problematisch drinken. Daarom organiseren we op 20 april 2018 een startbijeenkomst. Het programma vindt u in de bijlage.

Ik nodig u van harte uit voor de thematafel problematisch alcoholgebruik. Deze uitnodiging is voor u persoonlijk.

U kunt zich aanmelden – voor maandag 16 - via: dienstpostbuspreventieakkoord@minvws.nl

Ik hoop u daar te zien.

Met vriendelijke groet,

Paul Blokhuis
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Programma startbijeenkomst Nationaal Preventieakkoord

Datum en tijd: vrijdag 20 april 2018, tijd: 13:00 - 16:00 uur

Locatie: Ministerie van VWS, Parnassusplein 5 in Den Haag, Apollozaal

Denk aan uw identiteitsbewijs.

13:00 uur Inloop met een broodje

13:30 uur Inleiding en introductie van de drie voorzitters door
staatssecretaris Paul Blokhuis

14:00 uur Presentatie Reint Jan Renes over gedragsverandering

14:20 uur Afsluiting plenaire deel

14:25 uur Koffie en doorloop naar de thematafels

14:30 uur Parallele start van de thematafels

16:00 uur Afsluiting

Van: [REDACTED]
Aan: "Flyingwinebuyer"
Onderwerp: RE: cijfer
Datum: dinsdag 11 september 2018 12:28:23

Hoi Ron,

Dank je wel.

Groet,

[REDACTED]

Van: Flyingwinebuyer [mailto:[REDACTED]@flyingwinebuyer.nl]
Verzonden: dinsdag 11 september 2018 11:15
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: cijfer

Hi [REDACTED], je had van de KSU nog een reactie tegoed: bij

F. Naleving en handhaving bij leeftijdsgrens en dronkenschap

Acties:

De medewerkers en vrijwilligers die niet beschikken over een diploma Sociale Hygiëne volgen de e-learning. In 2020 hebben de volgende percentages verstrekkers de training gevolgd dan wel een diploma Sociale Hygiëne: KHN: deelnemers, CBL: 150.000 deelnemers, VDN: 95% deelnemers, Slijtersunie: [REDACTED] deelnemers, NOC-NSF: deelnemers, LKVV:

SlijtersUnie 95%

Met vriendelijke groet,
Ron Andes MV

FLYING WINE BUYER
www.flyingwinebuyer.nl
+316 [REDACTED]

FORMAT Potentiële deelnemers Preventieakkoord

Thematafel: Alcohol
 Potentieel deelnemende partij: STIVA

Welke ambities heeft u op dit thema en waaraan zou u/uw sector een bijdrage willen leveren?

- Alcoholmisbruik voorkomen d.w.z.:
 - × Alcoholgebruik 18- tegengaan
 - × Overmatige alcoholconsumptie terugdringen (focus op 18+)
 - × Overmatig en/of zware alcoholconsumptie 55+ verminderen
 - × Alcoholgebruik in het verkeer tegengaan
 - × Alcoholgebruik tijdens zwangerschap tegengaan
- Als contactorganisatie fungeren voor alles wat te maken heeft met alcohol en samenleving
- Toezien op en stimuleren van verantwoorde alcoholmarketing

Wat is uw inzet en wat zijn de door u beoogde acties? Wat kan uw partij bijdragen (zo concreet mogelijk met beoogd resultaat in 2020)?

STIVA heeft de volgende ideeën, afhankelijk van uitkomst gesprekken deeltafel Problematisch Alcoholgebruik.

- Samenwerking met stichting Kikid; projectonderwijs voor en door jongeren die de weerbaarheid vergroot.
- Eigentijdse Campagne Jongvolwassenen 18-25 jaar (Geniet, maar drink met mate) met inzet op verlagen van het drinktempo.
- Een paneldiscussie organiseren waar we stakeholders en partners in kaart brengen en een inschatting maken van effectiviteit en inzet rond 55+
- Partnership Bob-campagne voortzetten met extra aandacht voor regionale alcoholcontroles, CollegaBob bij bedrijfsevenementen en redenen waarom mensen wel of niet de Bob zijn.
- Het coördineren van het zwangerschapslogo dat op etiketten van alcoholhoudende drank wordt afgebeeld.
- Wij kunnen partijen aanspreken die de norm van verantwoorde consumptie niet uitdragen. Denk hierbij aan het televisieprogramma 'Oh oh, daar gaan we weer' of Neuken liqueur.
- Penvoerder zijn van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken (RvA) d.w.z. vragen beantwoorden, de Code beheren en up to date houden, het monitoren van (ongewenste) reclame-uitingen, trainingen verzorgen bij merken en/of reclamebureaus, televisie- radio en bioscoopreclame toetsen voor uitzending, etc.

Wat en wie heeft u hiervoor nodig? Denk daarbij aan bedrijfsleven, gemeenten, rijksoverheid, scholen, zorgsector etcetera

Wat:

- 1 – overeenstemming over wetenschappelijke duiding en feiten
- 2 – uitkomsten deeltafel/Preventieakkoord zijn leidend voor alcoholbeleid voor de lange termijn; geen nieuwe majeure wijzigingen buiten de deeltafel om

Wie:

Bedrijfsleven, gemeenten, horeca, scholen, Trimbos Instituut, zorgsector, Veilig Verkeer Nederland, Rijksoverheid, studentenverenigingen.

Op basis van de ingevulde formats wordt inzichtelijk welke maatregelen kansrijk zijn en welke partijen van meerwaarde (kunnen) zijn bij de thematafel (resp. overgewicht/alcohol/roken).

U dient deze format ingevuld in te leveren voor 30-3-2018, bij
dienstpostbuspreventieakkoord@minvws.nl)

Van: Peter de Wolf
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Afspraak 15 maart
Datum: maandag 9 april 2018 16:44:32
Bijlagen: [DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[33\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[33\].png](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[FORMAT Potentiele deelnemers Preventieakkoord STIVA 6april2018.pdf](#)

Beste [REDACTED], dank voor je antwoord. Goed dat jullie daar hetzelfde over denken als wij.
Hierbij onze input.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [REDACTED]@stiva.nl |
www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [REDACTED]

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Datum: maandag 9 april 2018 om 15:53

Aan: Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>

Onderwerp: RE: Afspraak 15 maart

Dag [REDACTED]

Dat lijkt me een terechte vraag. De formats zullen inderdaad gebruikt worden ter voorbereiding van de voorzitter en bij ons intern. In eerste instantie zullen de standpunten aan tafel mondeling in gebracht worden, gaan we van uit. Mocht er later behoefte zijn om ze op papier te zetten, dan kan er met elkaar worden besproken of er een nieuwe tekst wordt aangeleverd met de passende context, etc.

Ik heb zeker niet het beeld dat de teksten voor een Kamerbrief of iets dergelijks zullen worden gebruikt.

We zien graag jullie format tegemoet!

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: Peter de Wolf [mailto:[REDACTED]@stiva.nl]
Verzonden: vrijdag 6 april 2018 14:32
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Afspraak 15 maart

Beste [REDACTED], ben nu de laatste hand aan het leggen van onze input.
Heb nog wel een (procedurele) vraag: kan ik er vanuit gaan dat de formats alleen worden gebruikt ter voorbereiding van de voorzitter van de deeltafel? En bijvoorbeeld niet in een brief aan de Kamer waarbij wellicht onderdelen uit de context worden gehaald, etc. Gewoon even benieuwd naar.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [REDACTED]@stiva.nl |
www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [REDACTED]

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Datum: vrijdag 16 maart 2018 om 15:28

Aan: Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>

Onderwerp: RE: Afspraak 15 maart

Dag Peter,

Wellicht ten overvloede, maar hierbij voor de zekerheid nog het format waar we gisteren aan refereerden. Je kunt het retourneren aan het emailadres dat op het format staat en/of aan mij. Fijn weekend alvast toegewenst!

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: Peter de Wolf [mailto:[REDACTED]@stiva.nl]

Verzonden: donderdag 15 maart 2018 8:43

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Afspraak 15 maart

Beste [REDACTED],

Zag dat ik hier nog niet op had gereageerd. Ja, de punten die jullie noemen maken onderdeel uit van hoe wij over aanpak deeltafel problematisch alcoholgebruik denken. Ze komen vanmiddag zeker ter sprake. Tot vanmiddag!

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [redacted] | M +31(0)6 [redacted] | [redacted]@stiva.nl | www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [redacted]

Van: "[redacted]" <[redacted]@minvws.nl>
Datum: donderdag 8 maart 2018 om 15:05
Aan: Peter de Wolf <[redacted]@stiva.nl>
CC: "[redacted]" <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: Afspraak 15 maart

Geachte heer de Wolf, beste Peter,

Volgende week 15 maart staat er een afspraak gepland tussen dhr. [redacted], uzelf en [redacted]. We zouden vanuit VWS deze afspraak ook graag benutten om het preventieakkoord te bespreken. Op dit moment zijn we bezig met een ronde langs verschillende partijen met als doel te inventariseren welke partijen potentiële partners voor het akkoord op het thema alcohol kunnen zijn. Staatssecretaris Blokhuis heeft al aan de Kamer laten weten dat hij het akkoord wil sluiten met partijen die verantwoordelijkheid durven te nemen en resultaat willen bereiken. Doel van het preventieakkoord is dan ook om stevige ambities te formuleren voor de lange termijn en ambitieuze, concrete doelen en maatregelen voor 2020.

We zouden dan ook graag met jullie in het gesprek inventariseren welke doelen en concrete bijdrage STIVA in zou brengen voor het thema Alcohol. Vragen zoals de onderstaande zullen daarbij aan bod komen:

- <!--[if !supportLists]--> <!--[endif]-->Welke ambities heeft u op dit thema en waaraan zou u/uw sector een bijdrage willen leveren?
- <!--[if !supportLists]--> <!--[endif]-->Wat is uw inzet en wat zijn de door u beoogde acties? Wat kan uw partij bijdragen (zo concreet mogelijk met beoogd resultaat in 2020)?
- <!--[if !supportLists]--> <!--[endif]-->Wat en wie heeft u hiervoor nodig? Denk daarbij aan bedrijfsleven, gemeenten, rijksoverheid, scholen, zorgsector etcetera.

Mocht u hier vragen of opmerkingen over hebben, aarzelt u dan niet om contact op te nemen.

Met vriendelijke groet,

<!--[if !vml]--><!--[endif]--> [redacted] | Beleidsmedewerker |
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |
 Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 FJ | Den Haag |
 M.06 [redacted] | [redacted]@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: Peter de Wolf
Aan: [dienstpostbuspreventieakkoord](#)
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: Re: VWS uitnodiging startbijeenkomst Nationaal Preventieakkoord
Datum: dinsdag 17 april 2018 18:28:21
Bijlagen: [DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[73\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[73\].png](#)

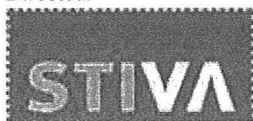
Geachte heer Blokhuis,

Graag meld ik mij aan voor de startbijeenkomst op vrijdag 20 april.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf

Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [REDACTED]@stiva.nl | www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [REDACTED]

Van: dienstpostbuspreventieakkoord <dienstpostbuspreventieakkoord@minvws.nl>

Datum: woensdag 11 april 2018 om 15:36

Aan: Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>

Onderwerp: VWS uitnodiging startbijeenkomst Nationaal Preventieakkoord

Beste heer De Wolf

Graag nodig ik u uit voor de startbijeenkomst van de thematafels voor het Nationaal Preventieakkoord op vrijdag 20 april.

Eerder hebben velen van u deelgenomen aan de rondetafelgesprekken over het Nationaal Preventieakkoord. Dat waren inspirerende en mooie gesprekken. Ook werd duidelijk dat we allemaal de ambitie hebben om meters te maken op een gezonder leven voor alle Nederlanders. En dat we bereid zijn om daarvoor afspraken te maken. Dat is een mooi begin.

De afgelopen weken is met u en andere partijen gesproken over de concrete bijdrage die u wilt leveren aan het formuleren van de ambities van het preventieakkoord en de invulling daarvan met concrete maatregelen.

Nu wil ik samen met u de volgende stap zetten. Dat doen we via drie thematafels op de onderwerpen roken, overgewicht en problematisch drinken. Daarom organiseren we op 20 april 2018 een startbijeenkomst. Het programma vindt u in de bijlage.

Ik nodig u van harte uit voor de thematafel problematisch alcoholgebruik. Deze uitnodiging is voor u persoonlijk.

U kunt zich aanmelden – voor maandag 16 - via: dienstpostbuspreventieakkoord@minvws.nl

Ik hoop u daar te zien.

Met vriendelijke groet,

Paul Blokhuis
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Van: Peter de Wolf
Aan: [REDACTED]; R.H.L.M. Bovens
Cc: Manon Vanderkaa | KBO-PCOB; [REDACTED]@zn.nl; [REDACTED]@knov.nl; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: Re: werkgroep vroegsignalering
Datum: donderdag 17 mei 2018 10:51:22
Bijlagen: [DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[39\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[40\].png](#)

Beste [REDACTED] en andere leden van de werkgroep vroegsignalering,
Dank voor oppakken van dit thema en alle reacties tot zover. En excuses dat ik nog niet gereageerd heb.

Ik heb alleen de input van Rob gezien en kan me vinden in een groot deel van zijn opmerkingen over vroegsignalering. Wellicht is het goed om focus aan te brengen zowel in doelgroepen, professionals en acties.

Doelgroepen

Ten aanzien van doelgroepen kan ik me heel goed voorstellen dat we allereerst kijken naar zwangere vrouwen, zij die dat willen worden, vrouwen die borstvoeding geven en mensen met medische constitutie. 55+ is een doelgroep die erg breed is en bestaat uit miljoen mensen. We zouden denk ik specifiek moeten omschrijven welk deel van die 55-plussers wij als doelgroep zien.

Wat wellicht nog mist is de risicogroep jongeren/minderjarigen die dit zijn door hun gedrag. Dit zijn dan kinderen die op de alcoholpoli terechtkomen, maar bijv ook kinderen in Jeugdzorg of andere hulpverleningstrajecten.

Professionals

Een aantal van jullie heeft beter zicht op de relevante professionals dan ik. Ik kan met voorstellen dat – kijkend naar de doelgroepen – we allereerst kijken naar huisartsen, huisartsenposten, SEH artsen, consultatiebureaus/verloskundigen, jeugdzorgprofessionals/straatcoaches.

Acties

Ik vind het lastig om een goed beeld te krijgen van welke acties nu nodig zijn. Het bieden van hulp of bewustwording bij professionals is een ding, nog beter zou het zijn om daar tools bij aan te bieden. STIVA heeft zelf ervaring in samenwerking met KNMG/LHV bij het opzetten van een e-learning module. Doel was om artsen bij hun anamnese echt door te laten vragen naar alcoholproblematiek bij patiënten. Daarbij ook aandacht voor verschillende typen patiënten en gedrag. Dit is uiteindelijk gerealiseerd in de vorm van diverse video's die onderdeel zijn van een leerprogramma waarbij ook noodzakelijke 'studiepunten' werden vergeven. Het is een voorbeeld hoe je ervoor zorgt dat die prikkeling van bewustwording beklijft en geïnternaliseerd wordt in gedrag en praktijk.

Een aanpak gericht op bijv straatcoaches zal een aantal dezelfde elementen hebben, maar ook weer totaal andere.

Wat ik ook nog belangrijk vind is naast de signalering te kijken naar korte interventies. Zeker vanuit de UK hoor ik daar positieve verhalen over, waarbij vooral de rol van 'nurse practitioners' interessant is.

Kortom: ook met een beperkt aantal doelgroepen en professionals zullen we toch moeten nadenken over een heleboel verschillende aanpakken.

Analyse

Naar aanleiding van bovenstaande is voor mij ook de vraag of het niet goed zou zijn om ook een goede analyse te (laten) maken van bestaande initiatieven, behoeften van professionals, etc.

Keuzes/prioriteiten

Wellicht moeten we ook nog nadenken over de speerpunten. Ik vind het prima om de 'van breed naar smal'

route te kiezen en dus breed te beginnen. Maar wellicht is het ook verstandig om al na te denken welke keuzes wij als meest kansrijk zien.

Tot zover mijn input. Ik vind het een goed voorstel wanneer [REDACTED] een eerste opzet zou willen maken. Dank daarvoor.

Met vriendelijke groet, with kind regards.

Peter de Wolf

Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [REDACTED]@stiva.nl | www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@jellinek.nl>

Datum: woensdag 16 mei 2018 om 16:03

Aan: "R.H.L.M. Bovens" <[REDACTED]@uvt.nl>

CC: Manon Vanderkaa | KBO-PCOB <[REDACTED]@kbo-pcob.nl>, "[REDACTED]@zn.nl"

<[REDACTED]@zn.nl>, Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>, "[REDACTED]@knov.nl" <[REDACTED]@knov.nl>, [REDACTED]

[REDACTED] <[REDACTED]@jellinek.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>, [REDACTED]

[REDACTED] <[REDACTED]@minvws.nl>

Onderwerp: Re: werkgroep vroegsignalering

Beste Leden,

Tot nu toe heb ik van drie organisaties input gezien. Daarin zit veel gemeenschappelijks. Zal ik een poging wagen om deze input tot een stuk te brengen zodat ik jullie dat na het weekend kan toesturen? Zijn er nog andere punten die meegenomen moeten worden?

Daarnaast is de vraag wie we nog missen voor de realisatie? Sowieso missen we de artsenverenigingen. Nog andere input?

Groet [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 13 mei 2018 om 21:48 heeft R.H.L.M. Bovens <[REDACTED]@uvt.nl> het volgende geschreven:

Beste leden van de werkgroep vroegsignalering.

Hierbij onze bijdrage aan de discussie. Ik zie gelukkig de nodige gemeenschappelijke aanknopingspunten in datgene dat [REDACTED] en [REDACTED] al hebben gestuurd.

Met vriendelijke groet,

Rob Bovens

Mr. Dr. R.H.L.M. Bovens
C[redacted]ademische Werkplaats Verslaving Tranzo
[redacted]nl
telefoon 013 [redacted] /06- [redacted]

Tranzo, Tilburg School of Social and Behavioral Sciences
Tilburg University
Postbus 90153
5000 LE Tilburg
www.tilburguniversity.edu/tranzo

From: Manon Vanderkaa | KBO-PCOB [mailto:[redacted]@kbo-pcob.nl]

Sent: woensdag 9 mei 2018 3:52

To: [redacted] <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted]@zn.nl;
[redacted]@stiva.nl; [redacted]@knov.nl; R.H.L.M. Bovens <[redacted]@uvt.nl>; [redacted]
[redacted] <[redacted]@jellinek.nl>

Cc: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]
<[redacted]@minvws.nl>

Subject: RE: werkgroep vroegsignalering

Beste mensen,

Hartelijk dank voor de input vanuit Verslavingskunde Nederland.
Bijgaand de input namens de seniorenorganisaties.

We zoeken graag de samenwerking om vroegsignalering te versterken, ook bij senioren.

Ik kijk uit naar jullie reacties.

Met vriendelijke groet,

Manon Vanderkaa,
directeur

Bezoekadres Europalaan 40, 3526 KS Utrecht
Telefoon 06- [redacted]
E-mail [redacted]@kbo-pcob.nl
Website www.kbo-pcob.nl

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@jellinek.nl]

Verzonden: donderdag 26 april 2018 12:27

Aan: [redacted]@zn.nl; [redacted]@stiva.nl; Manon Vanderkaa | KBO-PCOB
<[redacted]@kbo-pcob.nl>; [redacted]@knov.nl; [redacted]@uvt.nl; [redacted]
[redacted] <[redacted]@jellinek.nl>

Onderwerp: werkgroep vroegsignalering

Beste leden werkgroep vroegsignalering,

Vanaf morgen ben ik op vakantie tot 10 mei. Daarom stuur ik jullie hierbij alvast input vanuit Verslavingskunde Nederland. Tijdens mijn vakantie is [redacted] [redacted]@jellinek.nl mijn vervanger. Ik zet hem ook in de cc.

In de bijlage een korte notitie wat wij vanuit VKN denken dat belangrijk is om te bereiken op gebied van vroegsignalering. Ik ben benieuwd of er raakvlakken zijn met andere organisaties.

Is het zinvol om een keer bij elkaar te komen?

Met vriendelijke groet,

 | *Manager Preventie*

T +31 (0)20 - | +31 (0)6 -
A Jacob Obrechtstraat 92 | 1071 KR Amsterdam
E @jellinek.nl | www.jellinek.nl
W ma di wo do vr

Volg ons ook op:

<Vroegsignalering alcohol in de ogen van de Stichting Positieve Leefstijl.docx>

Input werkgroep vroegsignalering alcohol Preventieakkoord

Door KBO-PCOB, KBO-Brabant en NOOM

Alcohol en ouderen

Preventie en vroegsignalering zijn bij senioren van belang, zeker als het gaat om alcohol. Het is dan ook goed dat de stem van senioren vertegenwoordigd is als het gaat om preventie. Uit studies van het Trimbos-instituut blijkt dat er sprake is van alcoholproblematiek onder 55-plussers. In de groep 55-70 jarigen komt matig en overmatig alcoholgebruik veel voor in vergelijking met jongere volwassenen. Over het algemeen gaan 55-plussers met het ouder worden minder drinken, maar het tegenovergestelde gebeurt bij 55-plussers die al overmatig drinken. Zij gaan met het ouder worden juist meer drinken. Een groot deel van de 55-plussers lijkt zich niet bewust van de nadelige gevolgen van alcoholgebruik voor hun gezondheid. Mensen drinken bijvoorbeeld uit gewoonte, voor de gezelligheid, uit eenzaamheid, door veel vrije tijd of de aanwezigheid van stressfactoren (zoals verlies van dierbare, verlies van werk, lichamelijke ziekte, mantelzorgen). Nog steeds is het taboe op alcoholverslaving groot, waardoor de hulpvraag onvoldoende wordt gesteld. Tijd om het tij te keren.

Maatschappelijke kosten

De maatschappelijke kosten zijn groot. Zo speelt alcohol vaak een rol bij valpartijen van senioren met als gevolg ernstige botbreuken die moeilijk herstellen. Daarnaast heeft alcohol een negatieve invloed op de gezondheid in het algemeen, zeker als senioren medicijnen slikken die de negatieve effecten van alcohol versterken. Hulp bij overmatig alcoholgebruik is niet altijd vanzelfsprekend en wordt vaak pas gezocht op aandringen van de huisarts of als er zich problemen voldoen.

Maat het gaat niet alleen om de feitelijke kosten. Het gaat ook om de mogelijkheid te participeren in de samenleving waar overmatig alcohol de rem op zet. Alcohol werkt vervreemdend en plaatst senioren vaak in een isolement. De impact van de verslaving is groot. Juist vroegsignalering kan dit voorkomen. Dat vraagt wel om deze verslaving in de bredere context te zien van positieve gezondheid: een multidimensionaal beeld van gezondheid en het individu. Dat geeft ook meer instrumenten om deze verslaving aan te pakken.

Vroegsignalering

Vroegsignalering is van groot belang omdat senioren zich vaak onvoldoende bewust zijn van het potentiële verslavingsprobleem alsmede de gevolgen hiervan. Het belang van een zorgnetwerk rond deze senioren is van belang. Denk aan: huisartsen, wijkverpleegkundigen, thuiszorg maar ook het informele netwerk zoals mantelzorgers en vrijwilligers. Echter dan is wel de kennis nodig om potentiële problemen te signaleren en gericht actie te kunnen ondernemen waaronder het verwijzen naar de professional.

Maar ook de context van het signaleren is van belang. Uit onze ervaring blijkt dat het aansluiten bij de directe leefomgeving van senioren effect heeft. De context van de positieve gezondheid is hierbij essentieel. Je staat in je kracht als verschillende factoren in samenhang met elkaar zorgen voor een goed leven. Zoals steun bij verlieservaring, het doorbreken van eenzaamheid en met aanbod van culturele, recreatieve of educatieve activiteiten. Terecht stelt het Trimbos-instituut dat er meer inzicht nodig is in de relatie tussen eenzaamheidsproblematiek en alcoholgebruik.

Realisatie

KBO-PCOB, KBO-Brabant en NOOM kunnen met hun kennis, ervaring en netwerk het verschil maken op dit dossier en dragen graag bij. Wij denken dan aan onze vrijwilligers die achter de voordeur op een laagdrempelige manier binnenkomen bij ouderen. Door een betere opleiding kunnen zij op tijd alcoholproblemen signaleren. Tevens kunnen we via onze mediakanalen enorme aantallen ouderen bereiken. We beleggen door het hele land bijeenkomsten waarin we signalering op de agenda kunnen zetten, voorlichting kunnen geven en vervolgstappen kunnen zetten. We creëren onder andere hiermee een context waarin we het gesprek aan kunnen gaan over ook de achterliggende oorzaken en gevolgen. Maar ook bieden we alternatieven die het gevoel geven er opnieuw bij te horen, zoals het geven van steun bij verlieservaringen, het aandacht schenken aan eenzaamheid en het bieden van op hun behoeften toegesneden aanbod van culturele, recreatieve of educatieve activiteiten. Wij hebben daarnaast brede ervaringen met het creëren van lokale en regionale allianties, ook met de eerstelijnsorganisaties. Rond monitoring en onderzoek hebben wij al ruime ervaring met het vormen van coalities van kennisinstellingen.

Wat is nodig?

Voor de realisatie van vroegsignalering bij alcoholproblematiek onder senioren is een aantal zaken nodig:

- Een integrale benadering ingegeven met als uitgangspunt het concept positieve gezondheid.
- Het zorgnetwerk en vrijwilligers moet worden opgeleid in het herkennen van alcoholproblematiek.
- Aanpak voor vroegsignalering moet dicht bij de leefomgeving van ouderen plaatsvinden. Het uitgangspunt is positieve gezondheid. Wij kunnen helpen met de totstandkoming van regionale coalities.
- Het opschalen van onze bijeenkomsten, campagnes en publiciteit voor de aanpak van alcoholproblematiek van ouderen. Hiervoor is echter meer budget nodig dat niet alleen vanuit de contributies van onze leden kan worden opgebracht.

Vroegsignalering alcohol in de ogen van de Stichting Positieve Leefstijl

Inleiding

Tot voor een aantal jaren bestond in Nederland het Partnership Vroegsignalering Alcohol met als penvoerder het Trimbos-instituut. Het Partnership kende een werkgroepenstructuur onder aansturing van een stuurgroep met een onafhankelijke voorzitter. Werkgroepen waren er met als thema/doelgroepen de 1^e lijn, 2^e lijn, ouderen en jeugd. Uit het Partnership zijn veelbelovende initiatieven gekomen, zoals een project in de regio Nijmegen met training van huisartsen en andere professionals in eerstelijnsvoorzieningen, specifiek voor de doelgroep 55-plus. Flankerend draaide in de regio ook als agendasetter een project met 40-dagen zonder alcohol, een van de voorlopers van en nog bestaande regionale acties onder IkPas.

Andere producten waren trainingen voor de 1^e en de 2^e lijn door verslavingspreventie, een project in Medisch Centrum Haaglanden op de SEH, de uitbouw van de initiatieven van kinderziekenhuizen onder aanvoering van Nico van der Lely, gepaard gaande met onderzoek en de ontwikkeling van diverse protocollen.

Het bestaan van het Partnership zorgde tijdelijk ook voor agendasetting onder zorgprofessionals in de 1^e en 2^e lijn. Met het verdwijnen van het Partnership kwam de aandacht voor vroegsignalering en screening van alcoholproblematiek weer op een lagere prioriteit te staan.

Uitdagingen

Hoewel inmiddels wel duidelijk is dat er geen gezonde ondergrens is voor alcohol zijn er nog steeds zorgprofessionals die patiënten aanraden c.q. niet afraden om een glas wijn te drinken met als argument dat dit goed zou zijn voor de gezondheid. Een dergelijk geluid zou anno 2020 niet meer geproduceerd moeten worden.

Tegelijkertijd is een zorgstandaard alcohol ontwikkeld die geïmplementeerd moet worden. De zorgstandaard veronderstelt een goed sluitende zorgketen met een uitgebreid aanbod op het terrein van preventie en zorg met betrekking tot alcoholproblematiek. Die niet alleen in theorie bestaat, maar ook daadwerkelijk geïmplementeerd en uitgevoerd wordt. Waarin iedereen in de zorgketen elkaars aanbod kent, vertrouwen heeft in de volgende schakel in de keten, weet wat hij of zij moet doen, waarheen te verwijzen, over een sociale kaart beschikt en snelle doorstroming kan plaatsvinden. Zodat niet enige professional aarzelt of een excuus heeft om het thema alcohol niet bespreekbaar te maken. En elke professional op de hoogte is van de risico's.

Waarin ook aandacht is voor specifieke risicogroepen: vrouwen/mannen met een zwangerschapswens, zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven, 55-plussers en mensen met een kwetsbare constitutie voor wie alcoholgebruik extra risico's met zich meebrengt.

Waarbij naast verwijzing naar specialistische zorg, waar nodig, ook betrokkenheid wordt georganiseerd van de naaste omgeving en bijv. ook vrijwilligers worden ingezet.

Wat is nodig

In eerste instantie uitvoering geven aan de voorstellen zoals door VKN geuit. Hierin bijzondere aandacht voor blended learning van intermediaire professionals, leefstijlcoaches en vrijwilligers.

Daarnaast het opzetten van pilots op een aantal plaatsen in het land, waarbij informatiemateriaal betreffende aanbod vervaardigd wordt (inclusief een sociale kaart) en procesbegeleiders worden aangesteld die enerzijds partijen met elkaar in gesprek brengen en anderzijds de gang door het preventie- en zorgaanbod monitoren en knelpunten uit de weg ruimen. En goede praktijk bevorderen. Pilots kunnen in eerste instantie gestart worden met als doelgroep eerder genoemde risicogroepen. Blended learning wordt hierbij ingezet.

IkPas kan flankerend hieraan een belangrijke agenda-settende en motiverende rol vervullen. Zo zal een huisarts makkelijk het thema alcohol aan de orde stellen als tegelijkertijd acties met IkPas in de wijk worden aangeboden. Zo zal een zwangere vrouw eerder gemotiveerd raken niet te drinken tijdens de zwangerschap als haar omgeving, de partner voorop, ook een alcoholpauze inlast. Deelname aan IkPas kan overigens ook door huisartsen/POH GGZ aanbevolen worden als een van de interventies die bewustmakend bij een patiënt werken. Dan is wel nodig dat IkPas ook buiten de actieperiodes wordt aangeboden. Ook in dit kader kunnen pilots georganiseerd worden.

Tot slot

Naast bovenstaande voorstellen, die zich richten op de woonsetting (wijken, regio's) verdient de setting werk aandacht. Daarbij kan gedacht worden aan leefstijlprogramma's voor werknemers (met bijzondere aandacht voor lage SES-groepen), waarbij IkPas en Stoptober als agendasettende actie kunnen worden uitgevoerd. Tevens dient aandacht geschonken te worden aan het betrekken van bedrijfsartsen en Arbodiensten.

Van: Peter de Wolf
Aan: ; "Wim van Dalen"; flyingwinebuyer
Cc: ; ; ; Eus Peters; ;
 ; @sintersunje.nl; Assessor@lkvv.nl; Cees-Jan Adema;
 @oudersonderwijs.nl; Stella Salden; @kbo-pcob.nl;
 @uvt.nl; @trimbos.nl; @vna.nl; @vnoncw-mkb.nl;
 ; @knkv.nl; @gdnog.nl; @zn.nl;
 @depoortvankleef.nl; Rene Roorda; @planet.nl; Rianne van den Berg;
 @ede.nl;
Onderwerp: Re: [SSalden]RE: Verslag 2e bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik
Datum: donderdag 7 juni 2018 13:04:45
Bijlagen: DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCD422A4ED[19].png
 CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B[19].png

Beste leden van de deeltafel problematisch alcoholgebruik,

Tijdens de twee sessies van onze deeltafel is uitgebreid over blurring gesproken. De vraag is dus niet hoe inhoudelijk over blurring wordt gedacht.

De vraag zou wel moeten zijn: moeten we als deeltafel op dit 'stand alone' onderwerp reageren?

Daar zitten nogal wat haken en ogen aan.

Allereerst bemoeien we ons met een thema dat politiek nogal lastig ligt. Ik zie de deeltafel als een forum waarin veel deskundigheid aan tafel zit. Ik zie de deeltafel niet als beleidsadvies- of lobby club. Hoe graag we het ook zouden willen en hoe terecht dat wellicht ook zou zijn, we moeten oppassen dat we inhoudelijk op beladen politieke issues gaan reageren. Onze opdracht is om met een afgewogen totaalpakket te komen aan activiteiten. Als we nu hier inhoudelijk op gaan reageren, versterkt dat de positie van de deeltafel niet.

Complicatie daarbij lijkt mij ook de rol van VWS. VWS zit ambtelijk aan onze deeltafel. Het zou staatsrechtelijk nogal kwestieus zijn om vanuit ambtelijke organisatie op politiek voorstel te reageren.

Over 6 dagen zien wij elkaar weer. Ik stel voor om dit onderwerp en het thema governance dan en daar verder te bespreken.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
 Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [redacted] | M +31(0)6 [redacted] | [redacted]@stiva.nl |
www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [redacted]

Van: " [redacted] " < [redacted]@noaberkracht.nl>

Datum: donderdag 7 juni 2018 om 10:31

Aan: " [redacted]@stap.nl" < [redacted]@stap.nl>, flyingwinebuyer < [redacted]@flyingwinebuyer.nl>

CC: " [redacted] " < [redacted]@rdgg.nl>, [redacted]

< [redacted]@jellinek.nl>, [redacted]@khn.nl" < [redacted]@khn.nl>, [redacted]

[redacted]@knov.nl>, Eus Peters < [redacted]@rndweb.nl>, " [redacted] "

<[redacted]@minvws.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minvws.nl>, [redacted]@slijtersunie.nl
 nl" <[redacted]@slijtersunie.nl>, [redacted] <[redacted]@cbl.nl>, Assessor
 <assessor@lkvv.nl>, Peter de Wolf <[redacted]@stiva.nl>, Cees-Jan Adema
 <[redacted]@dranken.org>, "[redacted]@oudersonderwijs.nl"
 <[redacted]@oudersonderwijs.nl>, Stella Salden <[redacted]@knov.nl>,
 [redacted]@kbo-pcob.nl" <[redacted]@kbo-pcob.nl>, "[redacted]@uvt.nl"
 <[redacted]@uvt.nl>, [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>, "[redacted]@vng.nl"
 <[redacted]@vng.nl>, "[redacted]@vnoncw-mkb.nl" <[redacted]@vnoncw-mkb.nl>, "[redacted]
 [redacted]" <[redacted]>, "[redacted]@knkv.nl" <[redacted]
 [redacted]@knkv.nl>, "[redacted]@ggdnog.nl" <[redacted]@ggdnog.nl>,
 "[redacted]@zn.nl" <[redacted]@zn.nl>, "[redacted]@depoortvankleef.nl"
 <[redacted]@depoortvankleef.nl>, Rene Roorda <[redacted]@cbl.nl>, "amandi@planet.nl"
 <[redacted]@planet.nl>, Rianne van den Berg [redacted]@ggdijsseiland.nl>, [redacted]
 <[redacted]@trimbos.nl>, [redacted]@ede.nl" <[redacted]@ede.nl>, "[redacted]
 [redacted]" <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: [SSalden]RE: Verslag 2e bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik

Eens. Lijkt mij wel goed om hier zsm iets over te roepen.....

Staat haaks op wat er besproken wordt bij onze bijeenkomsten...

Groet [redacted]

Van: Wim van Dalen [mailto:[redacted]@stap.nl]

Verzonden: donderdag 7 juni 2018 10:23

Aan: flyingwinebuyer

CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; Eus Peters; [redacted]
 [redacted]; [redacted]@slijtersunie.nl; [redacted]; [redacted]
 Assessor@lkvv.nl; Peter de Wolf; Cees-Jan Adema; [redacted]@oudersonderwijs.nl; Stella
 Salden; [redacted]@kbo-pcob.nl; [redacted]@uvt.nl; [redacted]@trimbos.nl;
 [redacted]@vng.nl; [redacted]@vnoncw-mkb.nl; [redacted]; [redacted]@knkv.nl;
 [redacted]@ggdnog.nl; [redacted]@zn.nl; [redacted]@depoortvankleef.nl; Rene Roorda;
 [redacted]@planet.nl; Rianne van den Berg; [redacted]; [redacted]@ede.nl; [redacted]

Onderwerp: Re: [SSalden]RE: Verslag 2e bijeenkomst tafel problematisch alcoholgebruik

Blokhuis kan het beste zelf nu een gewijzigde DHW indienen

Groet Wim van Dalen

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 7 jun. 2018 om 09:56 heeft flyingwinebuyer <[redacted]@flyingwinebuyer.nl> het volgende geschreven:

ja, erg belangrijk om NU van ons te laten horen, anders is het straks een gelopen race.

Ron Andes

SlijtersUnie

Op 7 jun. 2018, om 08:56 heeft [redacted]
 <[redacted]@rdgg.nl> het volgende geschreven:

Allen,

<https://www.khn.nl/website/kennispaginas/horeca-in-detailhandel/blurring>

Dat is een standpunt dat wat minder 'absoluut' (als ik dat zo mag zeggen) is dan sommige andere reageerders. We zijn in principe tegen blurring met alcohol, maar mocht er een politieke meerderheid zijn die daar anders over denkt dan vinden wij het van groot belang dat de regels die gelden voor winkeliers die dan alcohol mogen gaan schenken/verkopen gelijk zijn aan de regels die gelden voor een horeca-ondernemer met een DHW-vergunning. Dus o.a. vergunning, eisen Sociale Hygiëne en inrichtingseisen. Gelijke monniken, gelijke kappen. En natuurlijk moet het dan zo zijn dat de horeca-ondernemer op zijn beurt ruimte krijgt om aan retail te doen.

Het beeld bij onze achterban is ook echt niet eenduidig. Er zijn genoeg horeca-ondernemers die de huidige regels in de DHW eerder als een belemmering zien dan als een bescherming. En ik krijg de laatste tijd het idee dat het beeld langzaam aan het kantelen is richting meer (dat is nog niet per se een meerderheid) pro-'blurring met alcohol' dan tegen.

Overigens is het idee van Ziengs mbt blurring met alcohol natuurlijk volstrekt niet nieuw. Hij is daar ruim 1,5 jaar geleden al mee gekomen en in het ao van februari 2017 ging het voor een groot deel over blurring zoals jullie weten. Ook toen was duidelijk dat VVD, D66 en Pvv voorstander zijn van blurring, wat al 72 zetels zijn. Daar is nu 50plus bijgekomen.

Dat de discussie politiek vol zou gaan spelen wisten we, dat het er nog maar om zou houden wisten we ook. Waar ik zelf het meest over verbaasd ben is dat dit kennelijk niet uitdrukkelijk aan de orde is gekomen in de formatie.

Er blijft dan met deze ontwikkeling op z'n minst een raar beeld hangen. 2 coalitiegenoten voor blurring met alcohol, 2 tegen. Een regeerakkoord waarin in ieder geval wordt gezegd vol in te gaan zetten op terugdringen problematisch alcoholgebruik (wat een plaats krijgt in het preventie-akkoord), een coalitiegenoot (met een medestander in de coalitie) die vervolgens alle ondernemers in staat wil stellen alcohol te kunnen verkopen (voor ter plekke maar ook thuis). Kan er een heel epistel over schrijven, wat betekent dat bijvoorbeeld voor het preventie-akkoord op dit

onderdeel, maar blijf eigenlijk hangen met de gedachte:
huh?

Gr [REDACTED]

Van: flyingwinebuyer [mailto:[REDACTED]@flyingwinebuyer.nl]

Verzonden: woensdag 6 juni 2018 22:04

Aan: [REDACTED]@knov.nl>

CC: Eus Peters <[REDACTED]@rndweb.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minvws.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minvws.nl>; Wim van Dalen
<[REDACTED]@stap.nl>; [REDACTED]@slijtersunie.nl;
[REDACTED]@noaberkracht.nl; [REDACTED]
<[REDACTED]@cbl.nl>; Assessor@lkvv.nl; Peter de
Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>; Cees-Jan Adema
<[REDACTED]@dranken.org>;
[REDACTED]@oudersonderwijs.nl; Stella Salden
<[REDACTED]@knov.nl>; [REDACTED]
<[REDACTED]@rdgg.nl>; [REDACTED]@kbo-
pcob.nl; [REDACTED]
<[REDACTED]@jellinek.nl>; [REDACTED]@uvt.nl;
[REDACTED]@trimbos.nl; [REDACTED]@vng.nl; [REDACTED]
<[REDACTED]@khn.nl>; [REDACTED]@vnoncw-mkb.nl; [REDACTED]
[REDACTED]; [REDACTED]@knkv.nl;
[REDACTED]@ggdnog.nl; [REDACTED]@zn.nl;
[REDACTED]@depoortvankleef.nl; Rene Roorda
<[REDACTED]@cbl.nl>; [REDACTED]@planet.nl; Rianne van
den Berg <[REDACTED]@ggdijsselland.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <[REDACTED]@trimbos.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@vo-raad.nl>; [REDACTED]@ede.nl;
[REDACTED]@minvws.nl>

Onderwerp: Re: [SSalden]RE: Verslag 2e bijeenkomst
tafel problematisch alcoholgebruik

Ron Andes
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 6 jun. 2018 om 21:53 heeft [REDACTED]
<[REDACTED]@knov.nl> het volgende geschreven:

Beste Eus,

Dank voor je uitvoerige uiteenzetting. Ik ondersteun je pleidooi voor duidelijke grenzen en regels. Ik ben tegen verruiming van verkoopmogelijkheden. Alcohol is speciaal en niet doodnormaal!

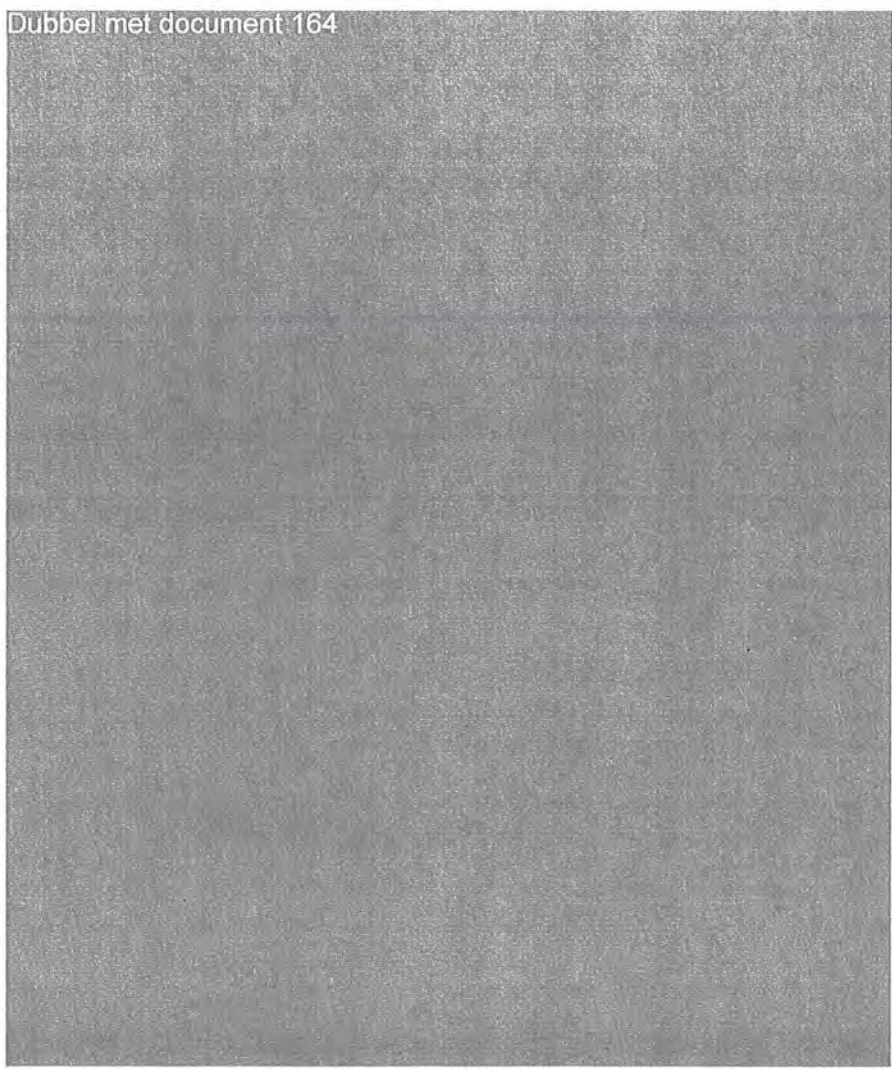
Met vriendelijke groet,

Stella Salden
Directeur KNOV

Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht
+31(0) [redacted]
www.knov.nl | [redacted]@knov.nl

Op 6 jun. 2018 om 20:45 heeft Eus Peters
<[redacted]@rndweb.nl> het volgende
geschreven:

Dubbel met document 164

Van: Peter de Wolf
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: Re: aanvullende thema's deeltafel problematisch alcoholgebruik
Datum: woensdag 20 juni 2018 11:17:04
Bijlagen: [DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[33\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[33\].png](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)

Dag [REDACTED], dank voor de update.

Ik ga even contact leggen met partijen van de deeltafel, wellicht ook nog even sparren met 1 of 2 partijen buiten de tafel. Ik houd jullie op de hoogte van de vorderingen en mijn streven is ook om 6 juli een notitie klaar te hebben die dan of wellicht de dagen erna van aanvullende input kan worden voorzien door de rest van de deelnemers.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [\[REDACTED\]@stiva.nl](mailto:[REDACTED]@stiva.nl) | www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@minvws.nl>

Datum: woensdag 20 juni 2018 om 10:54

Aan: Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>

CC: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: aanvullende thema's deeltafel problematisch alcoholgebruik

Dag Peter,

Dank voor je bericht. Er zijn nog geen anderen die zich hiervoor hebben gemeld, dus heel fijn wanneer je het voortouw wilt nemen. Idealiter zou er dan de volgende bijeenkomst (6 juli) een stuk liggen als aanzet dat met een aantal partijen is voorbereid. Dat stuk kunnen we dan plenair bespreken. Het is dan dus aan jou om andere partijen alvast te betrekken.

Kun je hier mee uit de voeten? Weet ons anders te vinden!

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

<!--[if !vml]><!--[endif]> [REDACTED] | Beleidsmedewerker |
[Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en
Preventie |

Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 [redacted] | [redacted]@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: Peter de Wolf [mailto:[redacted]@stiva.nl]

Verzonden: maandag 18 juni 2018 13:59

Aan: [redacted]

Onderwerp: aanvullende thema's deeltafel problematisch alcoholgebruik

Beste [redacted],

Graag meld ik me aan voor het aanvullende thema jongvolwassenen (18-25 jarigen). Ik weet niet of hier nog meer mensen hun vinger voor hebben opgestoken, maar graag neem ik het voortouw om binnen afzienbare tijd een meeting te plannen. Ik hoor graag namen, dan neem ik contact met hen op en ga ik aan de slag.

Dankjewel!

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf

Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [redacted] | M +31(0)6 [redacted] | [redacted]@stiva.nl |
www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@

[redacted]

Van: Peter de Wolf
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Stukken voor de bijeenkomst vrijdag a.s.
Datum: dinsdag 3 juli 2018 13:57:50
Bijlagen: [DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[133\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[133\].png](#)

Beste [REDACTED],

Ik ben ermee bezig en ook wat afspraken gemaakt, maar 6 juli a.s. komt net te vroeg.

Ik denk dat ik de week erna al wel wat dingen kan delen, ook met de rest van de tafel qua ideeën en opzet.

Tot vrijdag!

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf

Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [REDACTED]@stiva.nl | www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [REDACTED]

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Datum: maandag 2 juli 2018 om 11:46

Aan: Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>

Onderwerp: Stukken voor de bijeenkomst vrijdag a.s.

Dag Peter,

Je hebt eerder bij mij aangegeven bezig te willen met het onderwerp jongvolwassenen. Ik wil graag even bij je checken of je dat nog steeds van plan bent en of er een stuk ligt voor vrijdag a.s. Ik hoor graag en tot vrijdag!

Groet [REDACTED]

<!--[if !vml]--><!--[endif]--> [REDACTED] | Beleidsmedewerker |
[Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en
Preventie |
Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 [REDACTED] | [REDACTED]@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Voorstel commitments marketing STIVA en Nederlandse Brouwers

Alle voorstellen hieronder zijn alleen geldig indien en pas wanneer ze onderdeel uitmaken van het totale pakket aan activiteiten zoals overeengekomen aan de deeltafel problematisch alcoholgebruik en in de totaliteit van het Nationaal Preventieakkoord

Aanbod vanuit STIVA en Nederlandse Brouwers:

Naar aanleiding van de gesprekken van de Werkgroep Marketing als onderdeel van de Deeltafel Problematisch Alcoholgebruik, overwegen STIVA en de Nederlandse Brouwers de volgende commitments:

1. consultatie en evaluatie Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken

STIVA/Nederlandse Brouwers organiseert een consultatieronde. Hierbij wordt iedereen uitgenodigd van de deeltafel. Ook zullen andere relevante stakeholders worden uitgenodigd. Planning is dat deze consultatieronde begin november 2018 georganiseerd wordt. Naast deze fysieke bijeenkomst organiseert STIVA/Nederlandse Brouwers ook de mogelijkheid om digitaal input aan te leveren. Onderdeel van deze consultatie is in ieder geval:

- inhoudelijke bespreking van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken: formulering teksten, onderdelen die missen, etc
- draagvlak van adverteerders en mediakanalen, effectiviteit
- checken mate van naleving en handhaving
- monitoring

Met de opbrengst van deze consultatie wordt een voorstel gemaakt voor zowel inhoudelijke als governance aanpassing van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken. Naar verwachting zal dit proces in februari 2019 zijn afgerond.

STIVA/Nederlandse Brouwers is voornemens dit proces op iteratieve wijze voort te zetten, waarbij in 2021 wordt gekeken wat de stand van zaken is ten aanzien van naleving, werkbaarheid, etc.

2. social media

STIVA/Nederlandse Brouwers checkt de stand van zaken rondom marketing via social media. Dat komt neer op de volgende commitments:

- STIVA zoekt uit wat de technologische stand van zaken is ten aanzien van het afsluiten van bepaalde leeftijdscategorieën door de platforms (zoals Facebook) zelf.
- STIVA gaat bekijken welke kanalen gebruikt worden door adverteerders en of er ook social media kanalen zijn die niet gebruikt worden en waarom (specifiek zal worden gekeken naar Snapchat vanuit het motief van de leeftijd van Snapchat gebruikers).
- Voorts zal gekeken worden wat de stand van zaken is ten aanzien van het openbare gedeelte van Youtube: iedereen kan filmpjes plaatsen en ook reclamefilmpjes worden daar gepost door particulieren. In welke mate gebeurt dat, zijn interventies van Youtube daarop mogelijk en wat zou daarbij de rol zijn van adverteerders?
- STIVA spreekt nadrukkelijk de intentie uit om in het bijzonder ten aanzien van Instagram na te streven dat ook voor dat platform de zgn. 'demographic age restriction policy' wordt toegepast, zoals Facebook (eigenaar van Instagram) die nu al gebruikt voor Facebook zelf.
- Al deze stappen worden geëvalueerd in 2020 waarbij gekeken wordt in welke mate ze hebben bijgedragen aan de verdere afname van het bereik van 18-minners via social media door alcoholmarketing

3. Code marketing 0.0% bier

Nederlandse Brouwers zal in overleg met Stiva naast de code voor alcoholhoudende dranken ook een code opstellen voor verantwoorde marketing van alcoholvrij bier. Deze code zal tot stand komen na overleg met betrokken stakeholders in een consultatieronde. Dit zal parallel lopen aan de consultatie voor de Reclamecode voor alcoholhoudende dranken.

4. sport

Nederlanders gaan steeds bewuster om met alcoholconsumptie. Dat komt ook tot uiting in de manier waarop tegen de combinatie alcohol en sport wordt aangekeken. Zo worden er vragen gesteld over de

relaties die zichtbaar zijn tussen sport en alcohol in de vorm van sponsoring en marketing. Op zich is de reclame niet gericht op de sporters maar op de kijkers. Desalniettemin is het goed om de komende jaren de band tussen sport en alcohol tegen het licht te houden. De vraag moet worden gesteld in hoeverre en op welke manier alcoholmarketing in de sport verantwoord is, welke manier van marketing sta je toe en wat is de rol van alcoholvrij bier? Deze discussie zou in onze ogen gevoerd worden door een brede groep betrokkenen, zoals de sportbonden, de adverteerders, gemeenten en Stiva/ Nederlandse Brouwers.

Doelstelling is om hierover begin 2019 een Ronde Tafel te organiseren. .

Van: Peter de Wolf

Aan: [redacted]; "Cees-Jan Adema"; "Dalen W. van"; [redacted]@knkv.nl";
[redacted]@uvt.nl; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]; [redacted]

Cc: [redacted]; [redacted]

Onderwerp: Re: Voorstel Alcoholmarketing Preventieakkoord

Datum: maandag 16 juli 2018 20:53:41

Bijlagen: [DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[250\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[250\].png](#)
[DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA222A4ED\[249\].png](#)
[CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B\[249\].png](#)
[Voorstel commitments marketing STIVA en Nederlandse Brouwers 13juli2018.docx](#)

Beste [redacted] en anderen, in vorige mail zat nog een comment. Voor de duidelijkheid: bijgevoegd de definitieve versie.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf

Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [redacted] | M +31(0)6 [redacted] | [redacted]@stiva.nl |
www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [redacted]

Van: Peter de Wolf <[redacted]@stiva.nl>

Datum: maandag 16 juli 2018 om 20:34

Aan: "[redacted]" <[redacted]@minvws.nl>, Cees-Jan Adema <[redacted]@dranken.org>,
"[redacted]@stap.nl" <[redacted]@stap.nl>, "[redacted]@knkv.nl" <[redacted]@knkv.nl>,"[redacted]@uvt.nl" <[redacted]@uvt.nl>,"[redacted]@trimbos.nl" <[redacted]@trimbos.nl>,"[redacted]@trimbos.nl" <[redacted]@trimbos.nl>,"[redacted]@minvws.nl" <[redacted]@minvws.nl>,"[redacted]@trimbos.nl" <[redacted]@trimbos.nl>

CC: "[redacted]" <[redacted]@minvws.nl>,"[redacted]" <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: Re: Voorstel Alcoholmarketing Preventieakkoord

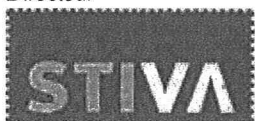
Beste [redacted] en anderen,

Hierbij alvast input ten aanzien van commitments STIVA en Nederlandse Brouwers. Morgen reageer ik ook op de vrijdag verstuurd notitie.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf

Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [REDACTED] | M +31(0)6 [REDACTED] | [REDACTED]@stiva.nl |
www.stiva.nl

Volg ons op twitter

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Datum: vrijdag 13 juli 2018 om 16:54

Aan: Cees-Jan Adema <[REDACTED]@dranken.org>, "[REDACTED]@stap.nl" <[REDACTED]@stap.nl>,
Peter de Wolf <[REDACTED]@stiva.nl>, "[REDACTED]@knkv.nl" <[REDACTED]@knkv.nl>,
"[REDACTED]@uvt.nl" <[REDACTED]@uvt.nl>, "[REDACTED]@trimbos.nl",
"[REDACTED]@trimbos.nl" <[REDACTED]@trimbos.nl>, "[REDACTED]@trimbos.nl",
"[REDACTED]@minvws.nl", "[REDACTED]@trimbos.nl" <[REDACTED]@trimbos.nl>

CC: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minvws.nl>

Onderwerp: Voorstel Alcoholmarketing Preventieakkoord

Beste allemaal,

Hierbij het concept voor een voorstel voor Alcoholmarketing. De nuances heb ik zoveel mogelijk eruit gelaten, omdat het verzoek van het secretariaat is geweest om kort en bondig te zijn. Daarnaast zijn er veel nuances en is het lastig ze allemaal te noemen.

Een belangrijke toevoeging is het vangnet voor wat we gaan doen met de uitkomsten van de onafhankelijke onderzoeken. Ik heb een voorstel gedaan voor eerst een poging gericht op zelfregulering en als dat niet het werkt, dan wetgeving. Daarmee hoop ik aan zowel de belangen van de Cees-Jan en Peter (STIVA) als aan die van Wim en Rob te voldoen. [REDACTED] (VWS) heeft al aangegeven dat als dat wenselijk is, VWS wetgeving kan opstellen.

Een punt dat ik nog niet heb verwerkt is het tijdslot. Als daar ideeën voor zijn, dan kun je daarvoor een voorstel doen.

Hetzelfde geldt voor de ambitie: kunnen we een percentage afspreken gericht op de blootstelling van alcoholmarketing aan jongeren?

Maandag volgt het stuk van Cees-Jan en [REDACTED] over alcohol en Sport. Daarnaast zal [REDACTED] een voorstel voor de onderzoeksagenda rondsturen.

Reactie

Graag ontvangen we de reactie uiterlijk dinsdag om 15.00 uur, zodat er ruimte is om het te verwerken en het voor een laatste keer af te stemmen voor de deadline van woensdag 18 juli. Ik ben volgende week afwezig, maar Peter is bereikbaar.

Een prettig weekend en tot 25 juli aan de preventietafel.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

<!--[if !vml]--><!--[endif]--> [REDACTED] | Coördinerend
beleidsmedewerker

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming
en Preventie |

Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag | Nederland |

☎ 06 [REDACTED] | 13e verdieping |

[REDACTED]@minvws.nl www.rijksoverheid.nl |

Preventieakkoord – Problematisch alcoholgebruik

Voorstel werkgroep Alcoholmarketing (concept 13 juli 2018)

Deelnemers aan de werkgroep: Cees-Jan Adema (Nederlandse Brouwers), Wim van Dalen (STAP), Peter de Wolf (STIVA), Rob Bovens (IkPas), [REDACTED] (KNKV), [REDACTED] (Trimbos), [REDACTED] (Trimbos), [REDACTED] (Trimbos), [REDACTED] (VWS) en [REDACTED] (VWS, penvoerder)

Uitgangspunten

De werkgroep heeft hanteert de volgende uitgangspunten:

- alcoholmarketing vraagt om een integrale aanpak gericht op zelfregulering, wetgeving en voorlichting. Leidend is de effectiviteit en niet de vorm
- alcoholmarketing vindt op een verantwoorde wijze plaats, waarbij verantwoord alcoholgebruik wordt gestimuleerd en onverantwoord alcoholgebruik niet wordt getoond, gesuggereerd of aangemoedigd
- verantwoorde alcoholmarketing houdt rekening met het effect op minderjarigen, jongvolwassenen en volwassenen ongeacht of ze al dan niet al (problematisch) alcoholgebruiker zijn

- de Reclamecode Alcoholhoudende Dranken gaat mee in de tijd en met de technologische ontwikkelingen, zoals social media. Het houdt rekening met de geest van de bepalingen

de keuze om al dan niet alcohol te drinken moet een bewuste keuze zijn en niet één die vanzelfsprekend is vanwege gewoonte of groepsdruk. Marketing speelt twee manieren een rol: het mag niet inspelen om het gewoonte gedrag van overmatige alcoholconsumptie (jong)volwassenen aan te moedigen. Maar de kracht van marketing kan juist ook gebruikt worden om die gewoonte te doorbreken (zoals nooit drinken en rijden en durf ook voor alcoholvrij te kiezen). De manier waarop de maatschappij tegen alcohol aankijkt en hoe met alcohol wordt omgegaan is aan het veranderen. Dat betekent dat ook de manier waarop tegen de combinatie alcohol en sport wordt aangekeken verandert en dat er steeds vaker vragen zijn over de hechte band tussen sport en alcohol. Het is daarom goed om de komende periode te kijken hoe we de band tussen sport en alcohol minder hecht kunnen maken.

- marketing in de sportomgeving dient gezond gedrag te stimuleren, rekening houdend met sport als doel voor de sociale omgeving
- het opstellen van een gedragen en onafhankelijk onderzoeksprogramma inclusief monitoren, om tot betere inzichten te komen over de impact en volume van marketing in Nederland, onder jongeren.

Met opmerkingen [1]: Hoe precies? Dit is te vaag omschreven en kan te eenvoudig worden uitgelegd dat marketing gericht op volwassenen (wat altijd het geval is) in zichzelf al onverantwoord kan zijn.

Met opmerkingen [2]: Dat is al zo, de RvA is sneller en flexibeler in de praktijk geweest dan wetgeving. Nu lijkt het of nog een beweging nodig is.

Met opmerkingen [3]: Dit is onduidelijk: wat wordt er bedoeld, wat moet er gestimuleerd worden en wat precies mag dan niet?

- maatregelen zijn evidence based of er moet worden gewerkt aan het versterken van de evidence base. Maatregelen waarin wordt geïnvesteerd mogen in ieder geval niet bewezen contraproductief zijn

Met opmerkingen 4]: Over welke maatregelen gaat het? Hoe verhoudt dit zich tot marketing, welke marketing-uitingen precies? Onduidelijk.

Acties (alle voorstellen voor acties hieronder zijn alleen geldig indien en pas wanneer ze onderdeel uitmaken van het totale pakket aan activiteiten zoals overeengekomen aan de deeltafel problematisch alcoholgebruik en in de totaliteit van het Nationaal Preventieakkoord)

Wat	Wie	Wanneer	Financiën
Commitment sector dat marketing van 0.0 bier niet gericht is op jongeren	Brouwers		
Alcoholmarketing bij amateurclubs wordt 0.0 marketing	Brouwers		
Uitstraling en aanbod van kantines van amateurclubs aanpassen, zodat er een (ruimer) alcoholvrij assortiment is	Brouwers en KNKV		
Geen alcoholmarketing bij amateursport	KNKV		
Onafhankelijke evaluatie Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken incl. consultatie en handhaving van de code	STIVA (voorstel)		
Afspraken maken met social media platforms om alcoholmarketing aan jongeren te voorkomen, zoals Instagram	STIVA		
In de BOB-campagne het imago van de BOB positiever maken en niet alleen beschenken vrienden eromheen; zonder alcohol kan het ook leuk zijn	VWS/I&M	Najaar 2018	
Jongeren weerbaar maken tegen alcoholmarketing en de rol van de ouders	VWS	Voorjaar 2019	
Systematisch gegevens verzamelen en monitoren	VWS	Najaar 2018 en vervolgens om het jaar	
Financieren onderzoeksagenda	VWS	Zodra nodig	
Opstellen wetgeving als uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat zelfregulering ontoereikend is	VWS	Zodra nodig	
IKPas kan een brede groep aanbieden voor onderzoek	IKPas		
IKPas zal geen alcoholvrije bieren promoten	IKPas		
STAP blijft alcoholmarketing monitoren	STAP		
STAP dient bij constatering van een vermoedelijke overtreding van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken een klacht in bij de Reclamecode Commissie	STAP		

Ten aanzien van de acties:

Acties 2, 3 en 4 lopen deels in elkaar over, wat tot verwarring kan leiden. Feitelijk zijn ze allemaal gevangen in het voorstel dat STIVA en NL Brouwers eerder hebben gedaan. Er gaat een dialoog komen om te kijken hoe reclame- of merk- of productuitingen passen binnen het aanbod van de sportkantines van amateurclubs.

Actie 11 (Opstellen wetgeving als uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat zelfregulering ontoereikend is) is te vaag omschreven: hoe meet je wat de effectiviteit nu is, wat moet de effectiviteit zijn, volgens welke criteria ga je dat meten? Er is vorige keer geconstateerd dat nationale wetgeving gericht op social media platforms niet kansrijk is.

Bovendien: wettelijk ingrijpen door de overheid hoeven we niet op te schrijven. De overheid heeft altijd de mogelijkheid om via wetgeving in te grijpen, de vraag is hoe dat zich verhoudt tot het Preventieakkoord.

Vangnet

De werkgroep kiest voor een onderzoeksagenda om een afgestemd en gedragen inzicht te komen over het effect van marketing op de problematisch alcoholgebruik. De onderzoeksagenda wordt door de partijen afgestemd en er vindt inhoudelijk overleg plaats over de opzet, aanpak en evaluatie. Iedere twee jaar wordt de stand van zaken geschetst, waarbij wetenschappers door partijen worden uitgenodigd. Het voorzitterschap ligt in handen van een onafhankelijk voorzitter die niet bij de uitvoering van de agenda of onderzoeken is betrokken. Partijen dragen wetenschappers aan die bij de evaluatie zijn betrokken. Op basis van de uitkomsten treden partijen in overleg om eventuele consequenties te bespreken.

Van: Peter de Wolf
Aan: [redacted]; "Cees-Jan Adema"; "Dalen W. van"; [redacted]@knkv.nl; [redacted]@uvt.nl; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: Re: Voorstel Alcoholmarketing Preventieakkoord
Datum: dinsdag 17 juli 2018 16:25:39
Bijlagen: DA5060C2-A3CB-4CDA-959A-EFCDA22A4ED[261].png
CB1AB408-1359-4FFF-9777-85A5B293562B[261].png
180710 Voorstel alcoholmarketing VWS STIVA en NL brouwers 17072018.docx

Beste mensen,

[redacted], dank voor de opzet van het voorstel. Het is lastige materie en het is ook lastig om dat op een manier te verwoorden die recht doet aan alle input.

In de bijlage hebben we suggesties gedaan voor de tekst. Dit is niet in track changes gedaan, vanwege het rommelige beeld dat daardoor ontstond. Naast de suggesties in de tekst ook nog vier opmerkingen/vragen toegevoegd.

Het beeld dat wij een beetje hebben is dat op een aantal punten de woordkeuze zo is dat het enerzijds onduidelijk is wat er staat en anderzijds dat het daardoor te makkelijk uit te leggen is op een manier die wij onwenselijk vinden. Een formulering als: "verantwoorde alcoholmarketing houdt rekening met het effect op (...) volwassenen (...)" kan eenvoudig worden uitgelegd als een beroep op het verminderen van het volume van alcoholmarketing. Dat is om allerlei redenen voor ons onacceptabel. Een ander voorbeeld is de laatste bullet voor de acties waar staat: "(...). Maatregelen waarin wordt geïnvesteerd mogen in ieder geval niet bewezen contraproductief zijn" Het is voor ons onduidelijk wat dat betekent in relatie tot bijvoorbeeld zelfregulering van alcoholmarketing.

Gevolg hiervan is dat wij het gevoel krijgen dat dit voorstel niet de gezamenlijkheid uitstraalt waar dat bij andere voorstellen wel het geval is (oa onderwijs, vroegsignalering). We hebben een robuust voorstel gedaan waarbij we op een transparante manier kritisch naar onze zelfregulering laten kijken. Daarmee stellen we ons kwetsbaar en constructief op. Daarnaast doen we een zeer stevig aanbod om het bereik van minderjarigen nog verder te verbeteren. Het vertrouwen van de andere partners in deze aanpak, voelen we nog niet echt terug in de tekst (versie 13 juli).

Ten aanzien van de opbouw van het voorstel: we kunnen ons voorstellen dat de uitgangspunten nog flink worden ingekort. Wellicht daar nadrukkelijk kiezen voor het zo min mogelijk bereiken van minderjarigen met alcoholreclame. Daarnaast is het een goed idee vinden wij om tussen die uitgangspunten en de acties een brug te slaan via focusthema's zoals alcoholmarketing en sport, alcoholmarketing via social media, etc en dan vervolgens de inventarisatie van de acties te doen.

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Peter de Wolf
Directeur

STIVA Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie

Parkstraat 15-25 | 2514 JD Den Haag | T +31 (0)70 [redacted] | M +31(0)6 [redacted] | [redacted]@stiva.nl | www.stiva.nl

Volg ons op twitter

@ [redacted]

Van: [redacted]
Aan: "Wim van Dalen"; [redacted]@trimbos.nl; [redacted]@trimbos.nl;
[redacted]@uvt.nl; [redacted] "Peter A. de Wolf"; [redacted]@knkv.nl; Cees-Jan Adema
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Voorstel Alcoholmarketing - Preventietafel
Datum: maandag 30 juli 2018 12:24:13
Bijlagen: 180724 Voorstel werkgroep Alcoholmarketing.docx commentaar STAP.DOCX

Beste allemaal,

Dank voor alle reacties. De volgende bijeenkomst wordt maandagmiddag 13 augustus van 14.30 tot 16.00 uur bij VWS (A13.08).

Peter en [redacted] hopelijk komt deze datum jullie ook uit of is er op een andere wijze input mogelijk.

Ik heb de concepttekst met de opmerkingen van STAP toegevoegd. Mocht je opmerkingen en tekstvoorstellen hebben, dan hoor ik het graag.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]

Verzonden: donderdag 26 juli 2018 11:12

Aan: Wim van Dalen; [redacted] 'Cees-Jan Adema'; 'Peter A. de Wolf'; [redacted]@ikpas.nl; [redacted]@knkv.nl'

Onderwerp: Voorstel Alcoholmarketing - Preventietafel

Beste allemaal,

Gisteren is de concepttekst gedeeld aan de preventietafel, maar niet inhoudelijk besproken omdat we het eerst met de werkgroep verder willen afstemmen. De voorzitter heeft wel de opmerking gemaakt dat wat er nu ligt aan concrete maatregelen, mager is. Ook is de oproep gedaan om het breder dan op alleen jongeren te richten.

Vanwege de vakanties is het lastig om met alle partijen voor de 15de samen te komen, maar ik wil toch een voorstel doen voor:

- Maandagmiddag 13 augustus
- Dinsdagochtend 14 augustus

Het voorstel moet namelijk de 15de inhoudelijk worden besproken aan de preventietafel.

Kunnen jullie alvast schriftelijk reageren op het concept en bij voorkeur met tekstvoorstellen? Ik heb ook een voorstel voor de financiën gedaan om te bespreken.

Ik hoor graag of jullie de 13de of 14de kunnen.

Groet,

Preventieakkoord – Problematisch alcoholgebruik**Voorstel werkgroep Alcoholmarketing** (concept 24 juli 2018)

Deelnemers aan de werkgroep: Cees-Jan Adema (Nederlandse Brouwers), Wim van Dalen (STAP), Peter de Wolf (STIVA), Rob Bovens (IkPas), [REDACTED] (KNKV), [REDACTED] (Trimbos), [REDACTED] (Trimbos), [REDACTED] (Trimbos), [REDACTED] (VWS) en [REDACTED] (VWS)

Inleiding

De werkgroep is twee keer bij elkaar geweest en het is zoeken naar een koers die kan rekenen op steun van de leden van de werkgroep en betekenis heeft voor het preventieakkoord om bij te dragen aan het terugdringen van problematisch alcoholgebruik. Deze versie is door VWS gemaakt naar aanleiding van de reacties van de werkgroepleden. Hierover is dus nog geen overeenstemming. Er wordt een nieuwe werkgroepbijeenkomst georganiseerd om de tekst verder af te stemmen.

Afspraken over verantwoorde reclame en marketing dienen bij te dragen aan de doelen die we ten aanzien van problematisch alcoholgebruik hebben vastgesteld. Dat wil zeggen jongeren onder de 18 en zwangere vrouwen drinken niet, voor de overige volwassenen is het doel om niet zwaar of overmatig te drinken.

Er is in de werkgroep veel discussie over de relatie tussen reclame en marketingactiviteiten en het effect op de doelen die we nastreven. Daarom stellen we voor om naast enkele concrete maatregelen in dit geval ook te investeren in gezamenlijke kennisontwikkeling. Op dit moment zijn er enkele wettelijke bepalingen (zoals het reclameverbod op radio en TV tussen 6.00 en 21.00 uur) en heeft de sector zich gebonden aan de reclamecode die is ontwikkeld en wordt beheerd door STIVA.

Wellicht goed om te vermelden dat de Nederlandse overheid, anders dan de meeste andere lidstaten van de EU de geldende Europese regeling m.b.t. reclame (Audiovisual Media Services Directive), waaronder alcoholreclame, niet heeft geïmplementeerd als wetgeving maar als zelfregulering.

Overwegingen

De werkgroep heeft de volgende overwegingen op het gebied van reclame en marketing:

- alcoholmarketing vraagt om een integrale aanpak gericht op zelfregulering, wetgeving en voorlichting. Leidend is de effectiviteit en niet de vorm.

Voorstel herformulering:

Bij het kiezen van de instrumenten die ingezet worden bij het reguleren van alcoholmarketing (zelfregulering en wetgeving) dient effectiviteit leidend te zijn. NB: voorlichting hoort hier niet bij.

- —
- alcoholmarketing vindt op een verantwoorde wijze plaats, waarbij verantwoord alcoholgebruik wordt gestimuleerd en onverantwoord alcoholgebruik niet wordt getoond, gesuggereerd of gestimuleerd.

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

- Dit is een te algemene formulering. Wat is verantwoord gebruik? Het tonen van alcoholgebruik sec in een positieve context beïnvloedt de normen m.b.t. alcoholgebruik en bevestigt de sociale acceptatie van alcoholgebruik. Het Franse model komt hieraan tegemoet: gebruik wordt niet getoond, alleen de (informatie over) producten.

Met opmaak: Standaard, Geen opsommingstekens of nummering

- om problematisch alcoholgebruik tegen te gaan, dient gekeken te worden naar het effect van alcoholmarketing op alle leeftijdsgroepen. Daarbij moet zowel gelet worden op de inhoud van de reclameboodschappen (content) als op de frequentie van de vertoning ervan (volume).
- de Reclamecode Alcoholhoudende Dranken gaat mee in de tijd en met de technologische ontwikkelingen, zoals social media. Naast de letter van de bepaling, dient wordt rekening gehouden met de geest van de bepaling een uitgangspunt te zijn.
- de keuze om al dan niet alcohol te drinken moet een bewuste keuze zijn en niet één die vanzelfsprekend is vanwege gewoonte of groepsdruk. Associaties tussen alcohol en bepaalde activiteiten, zoals sport of festivals, zijn dan ook niet gewenst zouden niet vanzelfsprekend moeten zijn.
- marketing speelt op twee manieren een rol: het mag niet inspelen om het gewoontegedrag van overmatige alcoholconsumptie onder (jong)volwassenen aan te moedigen. Maar de kracht van marketing kan juist ook gebruikt worden om die gewoonte te doorbreken (zoals nooit drinken en rijden en durf ook voor alcoholvrij te kiezen).
NB: dit noem ik geen marketing, maar voorlichting. Deze begrippen dienen niet door elkaar te worden gebruikt. Voorlichtingscampagnes richting bepaalde doelgroepen noemen we geen marketingcampagnes maar preventiecampagnes.
- de manier waarop de maatschappij tegen alcohol aankijkt en hoe met alcohol wordt omgegaan is aan het veranderen. Dat betekent dat ook de manier waarop tegen de combinatie alcohol en sport wordt aangekeken verandert en dat er steeds vaker vragen zijn over de huidige te hechte band tussen sport en alcohol. Het is daarom goed om de komende periode te onderzoeken en vast te stellen kijken hoe we de band tussen sport en alcohol minder hecht kunnen maken.
- marketing in de sportomgeving dient gezond gedrag te stimuleren.
 - Nogmaals: dit niet duiden als marketing.
- alcoholvrije bieren zijn niet bedoeld voor minderjarigen en de reclame en marketing voor deze producten dienten daarom niet op minderjarigen gericht te worden.

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Standaard, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

- het is nodig om een gedragen en onafhankelijk onderzoeksprogramma op te zetten inclusief monitoren, om tot betere inzichten te komen over de impact (content en volume) van alcoholmarketing en sponsoring in Nederland. In het onderzoek worden alle leeftijdsgroepen meegenomen, om een realistisch beeld te krijgen van het effect van alcoholmarketing en alcoholmarketing en het voorkomen van problematisch alcoholgebruik.
- als er maatregelen worden getroffen, dan zijn deze evidence based of er moet worden gewerkt aan het versterken van de evidence base. Maatregelen waarin wordt geïnvesteerd mogen in ieder geval niet bewezen contraproductief zijn. Dit betekent dat de acties die uit dit akkoord voortkomen niet tegen het doel van het preventieakkoord – het tegengaan van problematisch alcoholgebruik – dienen in te gaan.

Mijn voorstel is, om sponsoring, met name zichtbare alcohol-gerelateerde sportmarketing hierbij expliciet te betrekken.

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Standaard, Geen opsommingstekens of nummering

Acties (alle voorstellen voor acties hieronder zijn alleen geldig indien en pas wanneer ze onderdeel uitmaken van het totale pakket aan activiteiten zoals overeengekomen aan de deeltafel problematisch alcoholgebruik en in de totaliteit van het Nationaal Preventieakkoord)

De werkgroep stelt de volgende acties voor om bij te dragen aan het voorkomen van problematisch alcoholgebruik:

1. Sport & alcoholmarketing en reclame

Nederlanders gaan steeds bewuster om met alcoholconsumptie. Dat komt ook tot uiting in de manier waarop tegen de combinatie alcohol en sport wordt aangekeken. Zo worden er vragen gesteld over de relaties die zichtbaar zijn tussen sport en alcohol in de vorm van sponsoring en marketing. Op zich is de reclame niet gericht op de sporters maar op de kijkers. Desalniettemin is het goed om de komende drie jaar jaren de band tussen sport en alcohol goed in beeld te krijgen tegen het licht te houden. De vraag moet worden gesteld in hoeverre en op welke manier alcoholreclame marketing in de sport verantwoord is, welke manier van reclame marketing sta je toe en wat is de rol van alcoholvrij bier? Deze discussie zou in onze ogen gevoerd moeten worden door een brede groep betrokkenen, zoals de sportbonden, de adverteerders, gemeenten en Stiva/ Nederlandse Brouwers.

Met opmerkingen [WvD1]: In de praktijk is het onmogelijk de reclame die op kijkers gericht is, niet te richten op sporters. Veel kijkers zijn sporters en veel sporters zijn kijkers.

Met opmerkingen [WvD2]: Inclusief onderzoekers, gezondheidsprofessionals en ouders van jonge sporters.

In dit kader wordt gedacht aan:

- langs sportvelden op amateurclubs geen signing voor alcoholhoudende drank
- voldoende aanwezigheid promotie van alternatieven (waaronder 0.0%, alleen voor meerderjarigen), waarbij het aanbod van brouwers aan sportverenigingen ligt op het alcoholvrij aanbod;
- de uitstraling van een gezonde kantine (en geen kroeg)

Met opmerkingen [WvD3]: Risico is dat impliciet aan merk- en productbranding wordt gedaan. Zo geldt al in België de slogan: 0% alcoholvrij, 100% bier. Dat willen we hier niet.

Ook is het belangrijk dat de blootstelling van jongeren aan alcoholcommercials tijdens sportwedstrijden wordt meegenomen, zodat de doelstelling van het tijdslot – voorkomen dat jongeren alcoholreclame zien op TV – wordt nagestreefd. De uitbreiding van het tijdslot naar 22.00 uur is een serieuze optie.

Doelstelling is om begin 2019 een Ronde Tafel te organiseren???. Waarom en op basis waarvan; we hebben dan nog geen nieuwe onderzoeksresultaten. Ik zie het nut daarvan niet in.

Wie: STIVA/Nederlandse Brouwers (initiator), KNKV en overige leden deeltafel

2. Social media & alcoholmarketing en reclame

STIVA/Nederlandse Brouwers checkt de stand van zaken rondom marketing via social media. Dat komt neer op de volgende commitments:

- STIVA zoekt uit wat de technologische stand van zaken is ten aanzien van het afsluiten van bepaalde leeftijdscategorieën door de platforms (zoals Facebook) zelf.
- STIVA gaat bekijken welke kanalen gebruikt worden door adverteerders en of er ook social media kanalen zijn die niet gebruikt worden en waarom (specifiek zal worden gekeken naar Snapchat vanuit het motief van de leeftijd van Snapchat gebruikers).
- Voorts zal gekeken worden wat de stand van zaken is ten aanzien van het openbare gedeelte van Youtube: iedereen kan filmpjes plaatsen en ook reclamefilmpjes worden daar gepost door particulieren. In welke mate gebeurt dat, zijn interventies van Youtube daarop mogelijk en wat zou daarbij de rol zijn van adverteerders?
- STIVA spreekt nadrukkelijk de intentie uit om in het bijzonder ten aanzien van Instagram na te streven dat ook voor dat platform de zgn. 'demographic age restriction policy' wordt toegepast, zoals Facebook (eigenaar van Instagram) die nu al gebruikt voor Facebook zelf.
- Al deze stappen worden geëvalueerd in 2020 waarbij gekeken wordt in welke mate ze hebben bijgedragen aan de verdere afname van het bereik van 18-minners via social media door alcoholmarketing.

Met opmerkingen [WvD4]: Dit is zeker niet alleen een taak van de STIVA. VWS heeft hier ook een verantwoordelijkheid. Bovendien zal het aantal onderzoeken in deze Europa-breed toenemen zodat er over enige tijd meerdere bronnen beschikbaar zijn. Deze week publiceerde de UvA reeds een onderzoek.

3. Code marketing 0.0% bier

Nederlandse Brouwers zal in overleg met Stiva naast de code voor alcoholhoudende dranken ook een code opstellen voor verantwoorde marketing van alcoholvrij bier. Deze code zal tot stand komen na overleg met betrokken stakeholders in een consultatieronde. Dit zal parallel lopen aan de consultatie voor de Reclamecode voor alcoholhoudende dranken.

Wie: Nederlandse Brouwers en STIVA

4. Onafhankelijke consultatie en evaluatie van de Reclame Code voor Alcoholhoudende Dranken

De werkgroep is het eens dat de Alcoholcode wordt geëvalueerd. We vinden het belangrijk dat de evaluatie onafhankelijk plaatsvindt. We stellen daarom voor dat het onderzoek wordt uitgevoerd door een onafhankelijke organisatie die ervaring heeft met evaluatieonderzoek en dat het onderzoek breed wordt begeleid. De begeleidingsgroep, waar de deelnemers aan de deeltafel voor worden gevraagd, wordt betrokken bij de scope en opdracht en bij de bespreking van de uitvoering en resultaten. Onderdelen van het onderzoek zijn oa:

- o inhoudelijke bespreking van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken: formulering teksten, onderdelen die missen, etc
- o draagvlak van adverteerders en mediakanalen, effectiviteit
- o checken mate van naleving en handhaving
- o monitoring
- o -governance.

Het onderzoeksbureau wordt gevraagd naar aanbevelingen.

Om de onafhankelijkheid van het onderzoek te borgen, doet VWS het voorstel de opdrachtgever en financier te zijn.

Wie: VWS (opdrachtgever en financier) en alle betrokken van de deeltafel in de begeleidingsgroep

Kosten: 100.000,- (VWS)

Ik mis nog een goed onderzoek naar het concrete bereik van alcoholreclame en sponsoring bij jongeren en volwassenen (exposure data). De industrie kan beschikken over deze data en stemt daar de keuze van de media op af. Voor NGO's zijn deze data onbetaalbaar terwijl ze zeer veelzeggend zijn. We moeten er voor waken niet alleen de impact van de content van reclame te gaan vaststellen maar ook het bereik bij de verschillende doelgroepen.

5. Monitoren en klachten bij alcoholreclame

Indien reclame-uitingen volgens onafhankelijke experts mogelijk in strijd zijn met de Reclamecode voor Alcoholhoudende Dranken zal STAP een klacht indienen bij de Stichting Reclame Code (zie bijlage voor volledig voorstel).

Indien bepaalde reclame-uitingen mogelijk in strijd zijn met één of meer artikelen van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken die betrekking hebben op jongeren dan zal vooraf aan een team van 16 en 17 jarige jongeren worden gevraagd hun mening daarover te geven. Op basis van het resultaat daarvan zal worden besloten al of niet een klacht in te dienen.

Het resultaat van dit toetsingstraject is:

1. Twee halfjaarlijkse rapporten in 2019 die de uitslag weergeven van de toetsing door experts.
2. Twee halfjaarlijkse rapporten die de uitslag weergeven van de toetsing van bepaalde uitingen door jongeren.
3. Jaarlijks rapport dat de resultaten weergeeft van de resultaten van de klachtenprocedures die op basis van de uitslagen van de toetsingen zijn ingediend.

Wie: STAP

Kosten: 3x 102.000,-

6. Onderzoeks- en monitoringsprogramma

De werkgroep kiest voor een onderzoeksagenda om een afgestemd en gedragen inzicht te krijgen over het effect van marketing op problematisch alcoholgebruik. De werkgroep deelt het belang dat het onderzoek door een onafhankelijke organisatie wordt uitgevoerd. Om dit te waarborgen zal de

Met opmerkingen [WvD5]: Van belang is om ook na te gaan wat de impact is op herstelde alcoholisten, ook tijdens en na de behandeling. In het kader van het Alice Rap-project is daarover reeds een onderzoek gedaan. Ook is er ander relevant onderzoek.

onderzoeksagenda door de partijen van de deeltafel worden afgestemd en er vindt inhoudelijk overleg plaats over de opzet, aanpak en evaluatie. Trimbos heeft een voorzet gedaan voor de onderzoeksvragen en de toelichting daarbij (bijlage). Iedere twee jaar wordt de stand van zaken geschetst en op basis van de uitkomsten treden partijen in overleg om eventuele consequenties te bespreken.

Om de onafhankelijkheid van het onderzoek te borgen, doet VWS het voorstel de opdrachtgever en financier te zijn.

Wie: VWS (opdrachtgever, financier) en alle partijen van de deeltafel voor het afstemmen van de opzet.

Kosten: 3 x 200.000,-

Goed om te bedenken dat er al heel veel onderzoek is uitgevoerd weliswaar in beperkte mate in Nederland maar omdat alcoholreclame en sponsoring wereldwijd zeer veel parallellen vertoont zijn veel studies zeker ook relevant voor Nederland.

Een Europese studie naar de impact van reclame onder jongeren die ook in Nederland is uitgevoerd:

http://eucam.info/wp-content/uploads/2016/12/Brujin_et_al-2016-Addiction.pdf